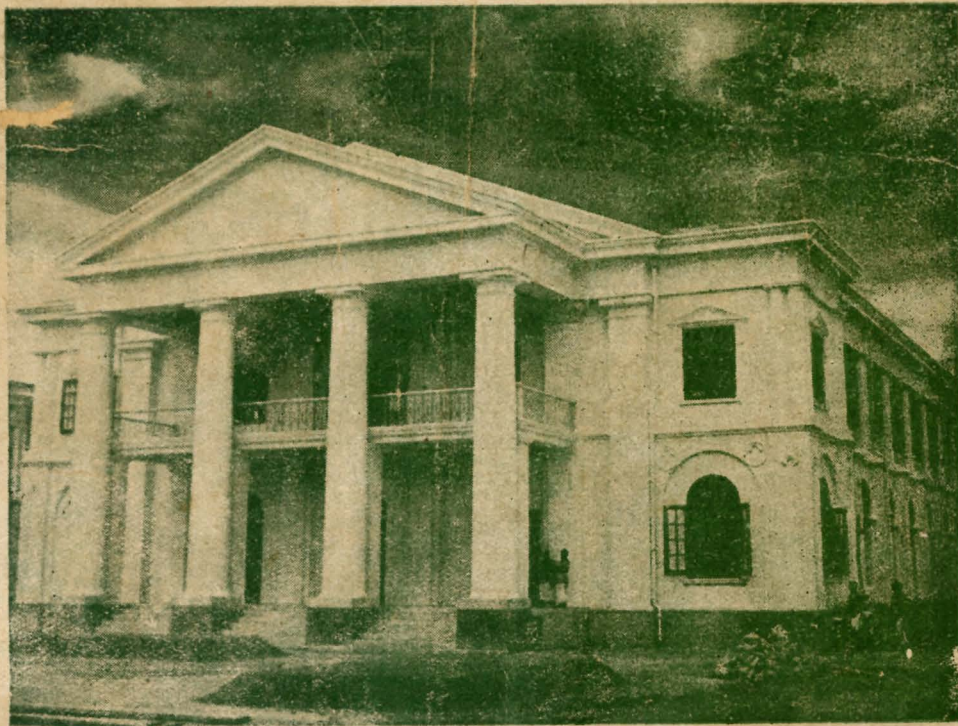

ശ്രീപിത്തിരജയന്തി.

തിരുനാഥവിശേഷാൽപ്രതി 1116.

തിരുവനന്തപുരത്തെ പുതിയ അസംബ്ലിഹാൾ.

ഹോമ്യോപ്പതിഭൗഷധങ്ങൾ

ഡാക്ടർ വെഗീസ് എച്ച്. എം. ബി.

ഹോമിയോ ഡിസ്പൻസറി, വണ്ടിപ്പെരിയാർ.

ഹോമിയോപ്പതിമരുന്നുകൾ മിതമായ നിരക്കിൽ (തൃപ്തമായ ലാഭത്തിൽ) കൊടുക്കപ്പെടും.

ഡി. ഭാസ്കരൻ & ബ്രദേഴ്സ്, വണ്ടിപ്പെരിയാർ.

സഹോദരസഹോദരികളേ!

ജവുളി, പലപരക്കുസാമാനങ്ങൾ മുതലായവ തൃപ്തമായും വില സഹായമായും കിട്ടണമെങ്കിൽ പുതിയ കെട്ടിടത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്ന ഡി. ഭാസ്കരൻ ആൻഡ് ബ്രദേഴ്സ് വക ഷാപ്പിൽ വരൂവിൻ!

D Bhaskaran & Bros. Vandi-periyar.

പ്രതിമാസലേലച്ചിട്ടി നമ്പർ 2

തലയാൾ.

അമ്പലപ്പുഴ താലൂക്കിൽ ടി പകുതിയിൽ കരൂർ മുറിയിൽ വിച്ചനാട്ടുകളത്തിൽ നിന്നും പീരുമേടൂ ചേന്ന് വണ്ടിപ്പെരിയാർ ട്രെയിനിൽ കച്ചാടം കെ. സി. ഗോപാലപിള്ള.

ഞാൻ തലയാൾനിന്ന് 10-ാം നമ്പരായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടു നടത്തിയ ഒരു പ്രതിമാസലേലച്ചിട്ടി 1941 ഫെബ്രുവരിമാസത്തിൽ അവസാനിക്കുന്നതും, അതേതുടന്ന് ഒരു പ്രതിമാസലേലച്ചിട്ടി കൂടെ നടത്തണമെന്ന് പല മാനുസ്ക്രൈറ്റിന്മാരും എന്റെ നിർബന്ധിക്കുന്നതിനാൽ 1940 മാർച്ചമാസം 30-ാം നമ്പരായ റാഗ് ആരംഭിച്ചു പ്രതിമാസം എല്ലാ ഇംഗ്ലീഷുമാസത്തിന്റെയും അവസാന ഞായറാഴ്ചയോടും നടത്തി രണ്ടു കൊല്ലം കൊണ്ടു അവസാനിപ്പിക്കത്തക്കവണ്ണം ഒരു പ്രതിമാസലേലച്ചിട്ടി കൂടെ വണ്ടിപ്പെരിയാർ ലുള്ള എന്റെ കച്ചവടസ്ഥലത്തുവെച്ച് നടത്തുന്നതിന്നു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത ചിട്ടിയിൽ

20 രൂ. വീതം	500 രൂ. മുതലുള്ള	എ ക്ലാസുകളും
10 "	250 "	ബി "
5 "	125 "	സി "

ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

യാതൊരു കാരണവശാലും ചിട്ടിയിൽനിന്നു മാറുന്നതല്ല.

തലയാൾ, കെ. സി. ഗോപാലപിള്ള,

മർച്ചുൻ, വണ്ടിപ്പെരിയാർ.

Amalgamated School of Commerce.

(Recognised by Government.)

KOTTAYAM.

The largest proprietorial School of its kind in Travancore having accommodation for more than 400 students, staffed by qualified and experienced Teachers. Students are coached up for all commercial subjects.

Book-keeping & Accountancy	Typewriting
Theory & Practice of Commerce	Shorthand
Banking & Currency	Commercial Geography

SIDE ACTIVITIES.

Farrington College of Homeopathy. Students prepared for recognised Calcutta Examinations and Diplomas granted. New session begins 3rd Vrichigom 16. Efficient instruction. Prospectus free.

New Tutorial Institute. Students prepared for B. A., B. O. L., Intermediate, E. S. L. C. Exams, Malayalam Higher and Vidwan.

Night School. Adult Classes in English in all stages. English taught from the very beginning also. Principal, T. P. Cherian B. A. L. T.

Attached to the Commercial School are:

A TYPEWRITER WORKSHOP: Where all sorts of typewriters are repaired, cleaned, overhauled and re-built. Portable typewriters however old rebuilt and made just like new. Machines bought, sold and exchanged.

A COPYING OFFICE Where you get all sorts of matter typed for a nominal charge. For distant people matter may be typed and sent by post. Special reduced rates for long judgments and Author's manuscripts etc.

PHILIPS RADIOPLAYERS

have surpassed every other make in
Quality, Performance, and Appearance.
1941 Models have just been released.

Write for particulars to:-

Titus Brothers Ltd.,

K. K. ROAD, KOTTAYAM.

THE KOTTAYAM MOTORS.

Vayaskara Road, Kottayam.

Motor works of every description will be undertaken.

SWARAJ CO.,

ചുങ്കം, കോട്ടയം.

Electro-plating സംബന്ധി
ച്ചുള്ള എല്ലാ ജോലികളും, കൂടാ
തെ സൈക്കിൾ റിപ്പാറിംഗ്,
വെച്ചുറിപ്പാറിംഗ് മുതലായവ
യും ഉത്തരവാദിത്വത്തോടുകൂടി
ചെയ്തുകൊടുക്കപ്പെടും.

ഏതു തടികൊണ്ടുമുള്ള എ
ല്ലാത്തര സാമാനങ്ങളും, മിത
മായ ചാജിന് കൃത്യസമയ
ത്ത് ഉത്തരവാദിത്വത്തോടുകൂടി
ചെയ്തുകൊടുക്കപ്പെടും.

P. I. Keshavan Achary,

Timper Merchant &
Furniture Maker.

ചുങ്കം, കോട്ടയം.

The Kerala Produce & Sales Co.,

KOTTAYAM.

DEALERS IN TEA & RUBBER.

Estate Contractors and provision suppliers.

Agents wanted every where. Apply for terms with
four Annas stamps.

ചാലാ നാരായണൻനായരുടെ

മുൻ ഖണ്ഡകൃതികൾ.

1 ചുങ്കം 8 ഞ. 2 നവയുഗം 8 ഞ. 3 നിർവാണമേഖല 4 ഞ.

ചാലാ നാരായണൻനായർ, പുത്തൂർ.

Million & Co., Kottayam.

Gold covered jewellers Electro-platers & Rolled gold workers.

WE MANUFACTURE up-to date Sari-pins, Brooches, Chains, Bangles, Pendants, Locketts and all other jewelleryes

WHY DELAY TO

replate wristlets, Bangles chains and all other faded materials, we shall do them in the most up-to-date style & finish.

A TRIAL WILL CONVINCE YOU

IMPORTANT ALL goods manufactured and supplied by M/s MILLION & Co., Kottayam are guaranteed the excellent services for 5 YEARS.

Beware of worthless imitations.

(New catalogue free)

For your needs please apply to Manager.

Associated Radio Engineers.

Thirunakara, Kottayam, Travancore.

FOR ALL RADIO TROUBLES

Consult The Associated Radio Engineers

K. K Road, Kottayam.

A Radio Service Station well equipped with all modern instruments and tools.

Radio Engineers with years of experience at your disposal.

KRISHNA MOTORS,

AUTOMOBILE ENGINEERS.

K.K. ROAD, KOTTAYAM.

The only workshop in Kottayam with a deplomate of more than twentyfive years experience in Motor Engineering Works.

Proprietor,

P. V. Krishnan.

മ ഹാ രാ ജാ വൃ തി ര മ ന സ്യ ക ഐ ണ്ട്

നീന്നാൾ വാഴട്ടെ!

സൗഭാഗ്യദിനങ്ങൾ അടുത്തുവരുന്നു.

കൃസ്തുമസ്കാലത്തേക്കുള്ള കാർഡുകൾ
ശേഖരിപ്പിൻ.

പലവണ്ണത്തിലുള്ള ചിത്രങ്ങൾ

പരിഷ്കൃതകലണ്ടറുകൾ

റബേക്ക് നാമാനങ്ങൾ മുതലായവയും

കലാപരമായ ബുക്ക് ബയൻറിംഗ്, പിച്ച്ർഫ്രെയിമിംഗ്.

പരീക്ഷിച്ചു തൃപ്തിയടയുക.

L. F. Book Stall,

Mannanam. Branch: Kottayam.

നല്ല ഉണർവ് ഉന്മേഷവും.

വേണമെങ്കിൽ രണ്ടുകൊല്ലത്തിലധികമായി കോട്ടയത്തു കെ. കെ.
റോഡുകളിൽ ആയുർവ്വേദപരമ്പരയിൽ ബിൽഡിംഗിസിൽ വില്പനനടത്തി
വരുന്നതും കമ്പോളവേലക്കേന്ദ്രം സകലരേയും അഭിനന്ദന
ത്തിനു പാത്രീഭവിച്ചിരിക്കുന്നതും രുചിയിലും വാസനയിലും നിറത്തി
ലും കടുപ്പത്തിലും മേന്മയേറിയതും വിശ്വാസയോഗ്യവും

യാതൊരുവിധ കലപ്പില്ലാത്തതുമായ

സൂര്യമാക്ഷ്

ഇൻഡ്യൻ കാപ്പിതന്നെ വാങ്ങി ഉപയോഗിക്കണം.

വിദേശന്മാരുടെ പ്രത്യേകമേൽനോട്ടത്തിൽ വരുകയും
പൊടിക്കുകയും ചെയ്ത പാക്കറ്റുകളിൽ നിറച്ചിരിക്കുന്നു. ഏവർക്കും
വാങ്ങി ഉപയോഗിക്കത്തക്കവണ്ണം ഒരു ചക്രത്തിന്റേതുമുതൽ മേലോട്ടു
പലസൈനികങ്ങളുള്ള പാക്കറ്റുകൾ ഉണ്ട്. വരുകാത്തതും വരുത്തു
മായ കാപ്പിക്കുരുവും എപ്പോഴും തയ്യാർ.

പി. എം. വർഗ്ഗീസ്. (മാനേജിംഗ് പ്രൊപ്പ്രൈറ്റർ)

കണ്ടബിറബോമ്മയിൽ ഇത്തരം ഒന്നാത്തരം കേക്കുകൾ ഉണ്ട്

കണ്ടംചിറ ബേക്കറി,

കോട്ടയം.

1909-ൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടത്.

ഇവിടെ എല്ലാത്തരം
കേക്കുകൾ, സപീറുകൾ,
റൊട്ടികൾ, ലോസഞ്ച
സ്, ബണ്ണുകൾ, ബിസ്കു
റുകൾ, എസ്സ് ന്സ്, ജാം,
ജെല്ലി, സർബത്തു, വ
നീഗർ, ചോക്കലറുകൾ
മുതലായവ എപ്പോഴും
തയ്യാർ.

കപ്പ്, സാസർ, മുതലാ
യവ കൂലിയും
കൊടുക്കപ്പെടും.

ക്രൈ. കെ. നാരായണൻ, കണ്ടംചിറ, കോട്ടയം.

A wrist cannot be completed without a watch.

Time is the axis of modern life. A modern wrist watch serves both as an ornament and as a timekeeper. We have stocked only the most accurate timekeepers of the latest fashions. For the best selection of your watches call at ours.

Repairs One who is a born workman, who uses the best scientific instruments and works with the most accurate scientific knowledge of the working mechanisms is the most successful watchmaker. Our repairing department is staffed with such workmen—

Is your watch lying idle send it to us. We guarantee to put new life into it.

For more particulars write to:-

Krishnan Nair & Sons.
Watch Dealers & Repairers, Kottayam.

വിഷയവിവരം.

1. തിരുനാൾ മംഗളം
ബ്രഹ്മശ്രീ സി. ഏസ്സ്. സുബ്രഹ്മണ്യൻപാഠരി എം. എ.
മനോഹരവി വള്ളത്തോൾ
2. മംഗളാശംസ.
3. Message from the Dewan.
4. മംഗളം
രാജശ്രീ പാലാ ഏസ്സ്. നാരായണൻനായർ.
5. സാഹിത്യഗവേഷണം
രാജശ്രീ എം. ജെ. ബാലകൃഷ്ണവാര്യർ എം. എ.
6. പ്രേമധാമം
രാജശ്രീ ഡി. സെബാസ്റ്റ്യൻ, തങ്കിടിയൻ എം. എ.
7. ഉദയഗിരിക്ഷോഭം
ബ്രഹ്മശ്രീ ലക്ഷ്മിനാരായണയ്യർ ബി. എ. ബി. എൽ.
8. പൊട്ടിച്ചിരിപ്പോൻ
വെണ്ണിക്കുളം.
9. നാസികളുടെ “ജീവിതലാളിത്വം”
രാജശ്രീ എൻ. കെ. മാധവൻനായർ ബി. എ.
10. ശ്രീകൃഷ്ണൻ ഗാന്ധിജിയും
രാജശ്രീ പി. ഭാമാദേവൻപിള്ള ബി. എ.
11. തിരുവിതാംകൂറിലെ ഭാരദ്രുനിവാസം
രാജശ്രീ കെ. ഇ. ജോബ് എം. എ. എൽ. റി.
12. കാമിനിമുഖം
രാജശ്രീ തങ്കഴി ശിവശങ്കരപ്പിള്ള.
13. ദിവ്യകാമുകൻ
രാജശ്രീ കിഴ്കുളം എൻ. രാമൻപിള്ള എം. എ.
14. കൊച്ചിരാജ്യത്തിലെ കൊച്ചി
രാജശ്രീ പുത്തേഴത്തു രാമൻമനോൻ ബി. എ. ബി. എൽ.
15. ആശംസ
രാജശ്രീ പാലാ ഏസ്സ്. നാരായണൻനായർ
16. കളക്ടർ
രാജശ്രീ കാരൂർ നീലകണ്ഠപ്പിള്ള.
17. മുകുന്ദപുരം
രാജശ്രീ എം. ജെ. കൃഷ്ണകുറുപ്പ് ബി. എ. എൽ. റി.
18. ധർമ്മരാജ്യം
രാജശ്രീ കുന്നത്തു കണ്ണൻ ജനാർദ്ദനൻ.
19. നിർവൃതി
രാജശ്രീ ജി. കമാർ.
20. രവീന്ദ്രനാഥടാൾ
രാജശ്രീ പി. ശിവരാമപിള്ള എം. എ. എൽ. എൽ. ബി., എം. എൽ. എ.
21. സമരാങ്കണത്തിൽ
ശ്രീമതി ലളിതാംബികജനറേഷൻ.

തിരുനാൾമംഗളം.

(ബ്രഹ്മശ്രീ സി. എസ്. സുബ്രഹ്മണ്യൻപോറ്റി എം. എ.)

ചെമ്മുടയ വഞ്ചിനാടു വഴിപോലെരക്ഷിച്ചീടും
നമ്മുടെശ്രീചിത്രഭൂപൻതിരുനാളിന്നേ;
പള്ളിത്തങ്കപ്പല്ലക്കതിലെഴുന്നെള്ളി തിരുമേനി
തള്ളിക്കൂട്ടം ജനാവലിയനുസേവിക്കെ,
ഭരദൈവങ്ങളെ ചെന്ന തൊഴുതനുഗ്രഹംവാങ്ങി
പുരുപുണ്യപ്പതുകാന്തി കലൻവാഴ്വു.
ദേവാലയംതോറുമേറും മംഗളസപ്രാത്മനക
ളാവിമോദം സഭായോഗപ്രസംഗമെങ്ങും;
അന്നദാനപ്രളയവും വാദ്യമേളംവെടികളും
മന്നിതാകെ മനോഹരച്ചായങ്ങളും,
ആനപ്പുറത്തരചന്റെ ചിത്രപടമെഴുന്നെള്ളി
ചാനന്ദദോഷയാത്രാദിശേഷങ്ങളും.
ജാതിമതഭേദമെന്യെ സ്ത്രീപുരുഷഭേദമെന്യെ
ബാലവൃദ്ധഭേദമെന്യെ പ്രജകളാകെ
മഹോത്സാഹം കൊണ്ടാടീടും മഹോത്സവം മരൊന്നേതി
മ്മഹിയിലിമ്മഹിമമാറരചനുണ്ടോ!
പൊന്നുതമ്പുരാനെന്നുറ പ്രേമംപെറുപേരിനാലി
മ്മന്നവനേ വിളിക്കുന്നപ്രജകൾഭക്ത്യാ
അന്നദാതാവെന്ന മൂന്നിലത്ഥമൊരുമത്തുനാമം
ധന്യമാർക്കകകാമ്പിൽ കളിരുപൊക്കം
ചക്രവർത്തിയ്ക്കിഷ്ടസഖി, ചക്രപാണിയ്ക്കിഷ്ടദാസൻ,
വിക്രമാർക്കസമന്തഭൂപൻ ജയിപ്പതാക!
സർവ്വഭൂതികളും പേൻ നിർവൃതിപുണ്ടേറെനാളി
യുവ്വരീശൻ ധർമ്മരാജ്യം ഭരിപ്പതാക!

മോദംവായ്ക്കുന്ന വേണാട്ടിനുമഴുവനിതാ ചിത്തിരത്തമ്പുരാൻതൻ
പാദാംഭോജം പതിഞ്ഞു പരമിരുപതിനോടൊമ്പതൊക്കേവയസ്സിൽ;
ഭൂതിയ്ക്കായിച്ചിരും വാണരുക പരിണതപ്രജ്ഞനീയെഴവനസ്ഥൻ
നീതിക്കണ്ണുള്ള തേജസിനിയിളയമഹാരാണിതന്നാദ്യപുത്രൻ!

മഹാകവി വള്ളത്തോൾ.

Sri Chitra Jayanti.

ശ്രീ ചിത്തിരജയന്തി

“എം. എൻ. നായർ മാസിക”യുടെ

തിരുനാൾ വാർഷികാഭിമാന്ദ്രിതി

Bhaktivilas,

Tivandrum,

25th October 1940.

Dear Sir,

I am very glad to learn that you are bringing out a Special Edition of the “Sri Chitra Jayanti” in connection with the ensuing Birthday Celebrations of His Highness the Maharaja. I wish the venture all success.

Yours sincerely,

(Sa.)

C. L. Ramaoowamy Syer.

The Managing Editor,

“M. N. Nair Magazine,”

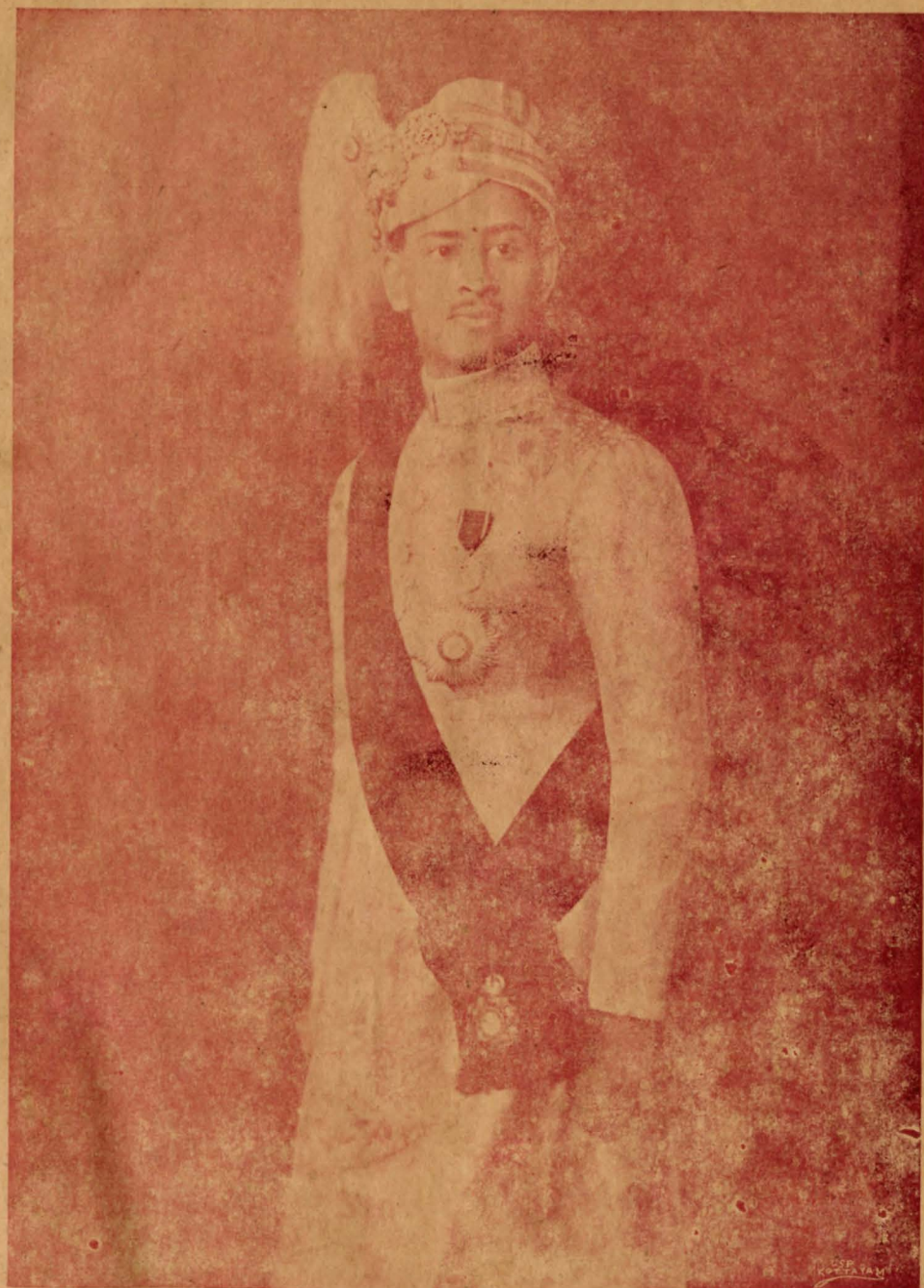
Kottayam.

മാഗളാശംസ.

നമ്മുടെ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലേയ്ക്ക് 28 തിരുവയസ്സ് തികയുന്ന സുദിനം ഈ മാസം 14-ാംനു ആണല്ലോ. തിരുമേനി ഭരണസാരമ്യം കൈമാരിച്ചിട്ടു വാഷം വെന്തേ ആയിട്ടുള്ളു. ഈ ചുരുങ്ങിയ കാലഘട്ടത്തിനുള്ളിൽ തിരുവിതാംകൂറിന് രാഷ്ട്രീയവും സാമ്പത്തികവും സാമുദായികവുമായി ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഉന്നതി അനന്യസാധാരണമാണ്. തിരുമനസ്സിലെ ഈ ചുരുങ്ങിയ ഭരണത്തിനിടയിൽ തിരുവിതാംകൂറിന് ഇൻഡ്യയിലെ നാട്ടുരാജ്യങ്ങളുടെ ഇടയിൽ അദിവിതീയമായ രാഷ്ട്രീയപ്രാധാന്യം സിദ്ധിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇൻഡ്യയിൽ ഫെഡറേഷൻ നടപ്പിൽ വരുമ്പോൾ തിരുവിതാംകൂറിന് ഗണ്യമായ ഒരു സ്ഥാനവും ഫെഡറൽ അസംബ്ലിയിൽ ശരിയായ പ്രാതിനിധ്യവും ലഭിക്കുമെന്നുള്ളത് നമുക്കഭിമാനജനകമാണല്ലോ. നാട്ടുരാജ്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച സംഗതികളിൽ തിരുവിതാംകൂറിനെപ്പോലെ ധീരമായി അവകാശവാദം ചെയ്യുന്ന മറ്റൊരു രാജ്യവുമില്ല. തിരുമേനി ഭരണമാരംഭിച്ചപ്പോൾ ലോകം സാമ്പത്തികമായി ഏറ്റവും അധഃപതിച്ചിരുന്നു. ഒരു കാഷികരാജ്യമായ തിരുവിതാംകൂറിന് ഭീമമായ ഒരു ജനസംഖ്യ ഉള്ളതിനാൽ പഴയ കൃഷിസമ്പ്രദായങ്ങളേയും ആദായമാർഗ്ഗങ്ങളേയും അവലംബിച്ചുമാത്രം അവർ ജീവിക്കുവാൻ സാദ്ധ്യമല്ലെന്നു തിരുമേനി കണ്ടു ധീരമായ ഒരു വ്യാവസായികപദ്ധതി സ്വീകരിച്ച് സാമ്പത്തികനില ഉയർത്താൻ അക്ഷീണശ്രമം ആരംഭിച്ചു. പള്ളിവാണിജ്യപദ്ധതിയുടെ ഉൽഫാടനത്തോടുകൂടിനാം ഒരു വൈദ്യുതയുഗത്തിലെത്തി. ആലുവയിലെ ചന്ദ്രാമിൾസ്, കണ്ടറ കളിമൺഫാക്ടറി, ഗർഭസ്ഥിതമായ അലുമിനിയംഫാക്ടറി, മുതലായവുമൂലം ഭരണീയർക്കും ഭരണകർത്താക്കൾക്കും ഭാസുരഭാവി സുനിശ്ചിതമാണ്. വാണിജ്യവ്യവസായാദികളുടെ പോഷണത്തിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമായ കോററേലിഫോൺ, വിമാനത്തപാൽ, ട്രാൻസ് പോർട്ട് പദ്ധതി ഇവയും നടപ്പിലായിരിക്കുന്നു. വ്യാവസായികപുരോഗതിക്ക് സാങ്കേതികവിദ്യാഭ്യാസവും പരിശീലനവും അനുപേക്ഷണീയമാണ്. അതിനായി ഇവയ്ക്കു സർവ്വപ്രാധാന്യം നൽകിയിട്ടുള്ള ഒരു സർവ്വകലാശാലയും ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നു. തിരുസർവ്വകലാശാലയ്ക്ക് മൂന്നുവയസ്സേ ആയിട്ടുള്ളു എങ്കിലും അതിന്റെ നേട്ടം വിപുലമാണ്. കേരള സംസ്കാരത്തിന്റെയും കലകളുടെയും പോഷണത്തിൽ തിരുമേനിക്കുള്ള താല്പര്യത്തിന് ഈ കലാശാല പ്രത്യക്ഷലക്ഷ്യമാകുന്നു. ഇപ്രകാരം വാവിധപരിഷ്കാരങ്ങൾ നടപ്പിൽ വരുത്തിയിട്ടുള്ളതിരുമനസ്സുകൊണ്ട്, “ആധുനികതിരുവിതാംകൂറിന്റെ കർത്താവായ മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ ആ തേജസ്സും, രാമവർമ്മമഹാരാജാവിന്റെ ആ വിക്രമവും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും തിരുമനസ്സിലെ ആ പ്രതിഭാവില്ലാസവും, ആയില്യംതിരുനാൾതിരുമനസ്സിലെ ആ പ്രതാപവും, വിശാഖംതിരുനാൾതിരുമനസ്സിലെ പ്രഭാവവും, ശ്രീമൂലംതിരുനാൾതിരുമനസ്സിലെ ആ ദീനാനുകമ്പയും” ഒന്നിണങ്ങി ചിരകാലം വാഴ്ചാൻ ഈ ശുഭാവസരത്തിൽ ഞങ്ങൾ കേതിപ്പുവാം പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ശ്രീചിത്തിരതിരുനാൾ മഹാരാജാവ് വിരമനസ്സു കണ്ടു.

മംഗളം.

(രാജശ്രീ പാലാ നാരായണൻനായർ)

ജയിക്കട്ടെ, ജയിക്കട്ടെ, വഞ്ചിവാംശരാജഹംസം

ജയിക്കട്ടെ, ചിത്രജാത റൂപാവതംസം!

പുഞ്ചിരിച്ചു ജഗത്തിന്റെ മുകൾത്തട്ടിലെഴുന്നള്ളി

സഞ്ചിതാഭം ശരമഞ്ജു മാന്താഡബിംബം

പക്ഷികളുണർവാടി വൃക്ഷവല്ലിനൃത്തമാടി

മക്ഷികകൾ മധു തേടിപ്പറന്നുകൂടി

സഞ്ചരിച്ചുപവമാനൻ, നെഞ്ചകം കളുത്തുനില്ക്കും

ചിഞ്ചുപുക്കൾ തലയാട്ടി മംഗളംപാടി.

ജയിക്കട്ടെ, ജയിക്കട്ടെ .... ..

ഭൂതിയാലെ ഭുവനത്തിൽ ഭൂരിസൗഖ്യം വിതയ്ക്കുന്ന

ഭൂമിപാലൻ വിളങ്ങട്ടെ വാമലശീലൻ

സത്യനീതി സമതപങ്ങൾ സത്പരപരിഷ്കാരത്താൽ

മന്ത്യനേകം മഹാത്മാവേ! ജയിക്ക നീണ്ടാൾ

കീർത്തികൊണ്ടു കലത്തിങ്കൽ ചാരിതാത്മ്യപ്രഭുപുത്രം

കാത്തികേയ സമ നന്മുൽ ചിത്തിരരാജൻ

ജയിക്കട്ടെ, ജയിക്കട്ടെ .... ..

തിരുവയസ്സിരുപതു മെട്ടുമിന്നമൊത്തുപേൻ

തികയുന്ന തിരുമേനി ജയിക്ക നീണ്ടാൾ

നിരുപമഗുണഗണം നിഖിലവുമൊത്തിണങ്ങും

നരവരനിതുപോലാരുലകിലുള്ള!

നിരവദ്യവിശുദ്ധിയാൽ നിറകുതിർ വീശിനില്ക്കും

തിരുവടി വേണാടിൻ വെളിച്ചമെന്നും!

ജയിക്കട്ടെ, ജയിക്കട്ടെ .... ..

വഞ്ചിശിയിലകപ്പെട്ടു വഞ്ചിതമായ് കഴങ്ങുന്ന

വഞ്ചിയെമേലുദ്ധരിക്കും മഹാനഭാവൻ

സംജനിതമോദമോടെ സൽഗുണാഡ്യയമ്മാണി

സഞ്ചയിച്ച പൂർവ്വപുണ്യലസൽപ്രഭാവൻ

ലക്ഷ്യലക്ഷ്യം പ്രജകൾക്കും രക്ഷനൽകിസ്സുരഭാഗ്യത്തിൻ-

ലക്ഷ്യമായിപ്രശോഭിക്കും പ്രസന്നദേവൻ

ജയിക്കട്ടെ, ജയിക്കട്ടെ, വഞ്ചിവാംശരാജഹംസം

ജയിക്കട്ടെ, ചിത്രജാത റൂപാവതംസം!!

സാഹിത്യ ഗവേഷണം

(രാജശ്രീ എം. ആർ. ബാലകൃഷ്ണപാട്ടർ എം. എ.,
അസി. പ്രൊഫസർ, സയൻസ് കാളേജ്, തിരുവനന്തപുരം.)

‘ഗവേഷണം’ എന്ന പദത്തിന് ‘അന്വേഷണം’ ‘ആരായ്ക്കൽ’ എന്നാണർത്ഥം. ‘ഗവേഷണമാന്ദ്യം’ എന്ന് ധാതു. ‘മാന്ദ്യം’ മൃഗീകതാപിഷ്ടാവസ്ഥാവിതഗവേഷിതത്വം എന്ന് വൈജയന്തി. ഗവേഷണം തത്വാനുഗവേഷണമാണ്. പ്രകൃതിരഹസ്യങ്ങളുടെ സത്യാവസ്ഥ വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ ശാസ്ത്രഗവേഷകൻ പ്രയത്നിക്കുന്നു. ഭൂതകാലാവനികൾക്കുള്ളിൽ ഒളിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന സംഭവങ്ങളെ തേടിപ്പിടിച്ചു പ്രകാശിപ്പിക്കുവാനത്രേ ചരിത്രഗവേഷകന്റെ നിരന്തരശ്രമം. ഒരുകാലത്ത് പ്രചാരത്തിലിരുന്നതും എന്നാൽ വിസ്തൃതിയിലാണു് ഇന്നത്തെ പുരുഷാനന്തരത്തിനു അപരിചിതവുമായ ഉത്തമഗുണങ്ങളേയോ അവ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന വിജ്ഞാനസഞ്ചയത്തേയോ ഇന്നുള്ളവർക്കു് കരഗതമാക്കുവാൻ സാഹിത്യഗവേഷകൻ ഉദ്യമിക്കുന്നു. ഭാഷാഗവേഷകനാകട്ടെ, ഭാഷയുടെ ആഗമികചരിത്രത്തെയും പദചരിണാമകൃമങ്ങളേയും ചോണ്ടാണു് ചർച്ച ചെയ്തു പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. എല്ലാ ഗവേഷകന്മാരുടേയും പരമോദ്ദേശ്യം പരമാർത്ഥഗ്രഹണം മാത്രമാണ്. അതത്രേ അവരുടെ ഏക ലക്ഷ്യം.

കേരളത്തിൽ ഈയിടെയായി ഗവേഷണത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നവരുടെ സംഖ്യ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നുവെന്നതു് ആശ്വാസപ്രദമാണ്. ഒരു കാൽ ശതാബ്ദത്തിനിടയ്ക്കു മലയാളത്തിനും സംസ്കൃതത്തിനും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള സകല സൗഖദാഗൃത്തിനും ഏകദേശം കാരണമായതു് ഗവേഷണകലയുടെ വികാസമാണ്. അന്നാധി അപൂർവ്വഗുണങ്ങൾ ഈയിടയ്ക്കു കണ്ടു കിട്ടുന്നതിനിടയായി. എന്നാൽ കിട്ടിയവയെല്ലാം പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടില്ല; ഇനിയും എന്തെല്ലാം കിട്ടാൻ സാധിക്കുമെന്നറിയുന്നതിനു് സമഗ്രമായ അന്വേഷണം നടത്തിയെടുക്കേണ്ടതു്. വിദ്യാസമ്പന്നന്മാരായ കേരളീയർ ഇതിനായി അരയുതലയു മുറിക്കേണ്ടതുണ്ടു്. കേരളത്തിലെ ചരിത്രം, ഭാഷ, സാഹിത്യം എന്നിവയെല്ലാം അവരുടെ അന്വേഷണപരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണം. നമ്മുടെ നാട്ടിനു നവനതയായ സംസ്കാരവും പാരമ്പര്യവും മറ്റുമുള്ളതുണ്ടു്. അതിന്റെ എന്തൊരംശത്തെങ്കിലും സ്വർണീകരണത്തിനു് പ്രയോജനപ്പെടുന്ന സത്യാനുഗവേഷണമത്രേ അവരുടെ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കേണ്ടതു്.

ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ ഗവേഷണം നടത്തിത്തുടങ്ങേണ്ടകാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. കഴിയാവുന്നിടത്തോളം ഇപ്പോൾതന്നെ ചെയ്യേ

കയും വേണം. മാറിവെച്ചാൽ മാറിത്തമായി കലാശിക്കും. വിലയേറിയ അനവധിഗ്രന്ഥങ്ങൾ അനുനിമിഷം നമുക്കു നഷ്ടമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അമൂല്യഗ്രന്ഥങ്ങളെ വിദേശികളായ പണ്ഡിതന്മാർ കയ്യിലാക്കി കേരളത്തിൽനിന്നും കടത്തുന്നത് അപൂർവ്വമല്ല. നാൾക്കുനാൾ ഈ ചോർച്ച വർദ്ധിച്ചുവരികയുമാണ്. തനിയേ ജീണ്ണിച്ച് നശിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കു കണക്കില്ല. ഗ്രന്ഥപ്പുരകളെ സരസ്വതീക്ഷേത്രങ്ങളെന്നോണം കരുതി സംരക്ഷിച്ചുവന്നിരുന്നകാലം ഇങ്ങിനി വരാത്തവിധത്തിൽ മറഞ്ഞു. ഇന്ന് അവശേഷിക്കുന്ന താളിയോലപ്രതികളെ സൂക്ഷിക്കുന്നതിനൊ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനൊ വേണ്ട ഉത്സാഹം അധികംപേരും പ്രദർശിച്ചുകാണുന്നമില്ല. അവയോടു എന്തെന്നില്ലാത്ത വൈരസ്യം ഇന്നത്തെ യുവാക്കന്മാർക്കുണ്ട്. ഈ ദുരവസ്ഥയ്ക്കു ഒരു പരിഹാരം ഉടനടക്കാതെ. ഏതു സാഹിത്യത്തിന്റേയും അടിസ്ഥാനം പ്രാചീനഗ്രന്ഥസമ്പത്താണ്. പൂർണ്ണസ്വത്തുക്കളെ തേടിപ്പിടിച്ച് നന്നാക്കി സൂക്ഷിക്കേണ്ടത് നമ്മുടെ ക്ഷേമത്തിന് ആസ്വദമാണല്ലോ. മുട്ടമറന്ന പ്രവർത്തിച്ചാലത്തെ അനുഭവം പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല.

തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, മലബാർ എന്നീ മൂന്നുരാജ്യങ്ങളിലേയും ഗ്രന്ഥപ്പുരകളിൽ ഇപ്പോഴുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഏതെല്ലാമെന്നറയുന്നതിനൊ അവയെ സംഭരിക്കുന്നതിനൊ വേണ്ട ശ്രമം തൃപ്തികരമായി ഇതുവരെ ചെയ്തിട്ടില്ല. ഇന്നുള്ളവയെ സംഭരിക്കുകയും അവ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന വിജ്ഞാനം വിതരണം ചെയ്യുകയുമത്രെ. ഈ പുരുഷാന്തരത്തിന് മാതൃഭാഷയോടും സംസ്കാരത്തോടും ചെയ്യാനുള്ള ഒരു പ്രധാന കർത്തവ്യം. ഉള്ളതെല്ലാം സംഭരിക്കുന്നതിനും സൂക്ഷിക്കുന്നതിനും അതാതു ഗവണ്മെന്റ് ശ്രദ്ധിച്ചാലേ സാധിക്കയുള്ളൂ. ഈയ്യടെയായി തിരുവിതാംകൂർ സർപ്പകലാശാലവക താളിയോല ഗ്രന്ഥശേഖരത്തിലേയ്ക്കു രാജശ്രീ എ. ഗോപാലമേനവനവർകളുടെ അക്ഷീണപ്രയത്നത്തിന്റെ ഫലമായി മാത്രം ആയിരത്തിനുമേൽ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രാജ്യത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളത് സ്മരണീയമാണ്. തിരുവനന്തപുരം, എറണാകുളം, കോഴിക്കോട് എന്നീ മൂന്നുപട്ടണങ്ങളിൽ, അതാതു രാജ്യത്തിൽനിന്ന് ലഭിക്കാവുന്ന താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് സൂക്ഷിക്കുന്നതിന്, ഓരോ ഗവേഷണമന്ദിരങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതായാൽ ഒരു വലിയ അനുഗ്രഹമായി. സർപ്പകലാശാല വകയായി തിരുവനന്തപുരത്തുള്ള പൗരസ്ത്യ ഗ്രന്ഥശാല ഈ നിലയിലുള്ള ഒരു സ്ഥാപനമായിത്തീരുന്നതിനു സംശയമില്ല.

ഈ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങൾ മാത്രം സംഭരിച്ചാൽ പോരാ താനും. കേരളത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽ നടപ്പുള്ള പാട്ടുകളും മറ്റും ശേഖരിക്കുന്നതിനും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതും ഓരോ രാജാതിക്കാർ ചില വിശേഷസന്ദർഭങ്ങളിൽ പ്രയോഗിച്ചുവരുന്ന ഇത്തരം

ഗാനങ്ങൾ പാരമ്പര്യവഴിക്കു വൃദ്ധന്മാരുടെ 'മനയോല'യിൽ മാത്രമാണ് ഇന്നും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ഇരുളടഞ്ഞ ദേശചരിത്രത്തിൽ അനല്പമായ പ്രകാശം ഇവ നൽകും. കഞ്ചുതമ്പിപ്പാട്ട്, കണിയാകുളംപാട്ട്, തിരുവാ തപ്പാട്ട്, ദിവാൻവൊറി, വടക്കൻപാട്ടുകൊറ്റുണുതുടങ്ങിയവ വളരെ ചരിത്രപ്രാധാന്യമുള്ളവയാണ്. അതാതു കാലത്തെ സമുദായസ്ഥിതികൾ അവയിൽ പ്രതിഫലിച്ചു കാണുന്നുവെന്നത് അവയുടെ മാറ്റം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. എന്നത്തേക്കുമായി മറഞ്ഞുപോകുന്നതിനു മുമ്പ് ഇവയെ സമാഹരിച്ച് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. സ്കോത്രങ്ങൾ, മുകതകങ്ങൾ എന്നിവയും അസംഖ്യം എഴുതിസൂക്ഷിക്കാതെ വായ്പാറുമായി നിലനിന്നു വരുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങനെ ഗ്രന്ഥരൂപത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവയും അല്ലാത്തവയുമായ സകല കൃതികളേയും സംഭരിച്ച് സൂക്ഷിക്കുന്നതിന് സ്ഥാപനങ്ങളുണ്ടായാൽ ഗവേഷണകലയ്ക്കു വികാസവും വൈപുല്യവും കൈവരാതെയിരിക്കയില്ല.

ഇങ്ങനെ ഗവേഷണശാലകളും പണിയെടുക്കുവാൻ ഉത്സാഹമുള്ള പണ്ഡിതന്മാരും ഉണ്ടാകണം. ഗവേഷണത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കുവെന്ന് ചില പ്രത്യേക സിദ്ധികൾ ആവശ്യമാണ്. കാര്യം പാണ്ഡിത്യം, വിപുലമായ ഗ്രന്ഥപരിചയം, ക്ഷമാബലം, നിരന്തരോത്സാഹം, ഉത്തമോപോഹകശലത്വം, എന്നുതുടങ്ങിയ ഗുണങ്ങളുള്ളവരേ ഈ അരങ്ങത്തു വരേണ്ടതുളളൂ. വാളുടക്കു നവക്കല്ലാം വെളിച്ചപ്പെടാനുള്ള രംഗമല്ല അത്. സമുദായത്തിനോ, സാഹിത്യത്തിനോ ഗണനീയമായ പ്രയോജനം ഗവേഷണം കൊണ്ടു ലഭിക്കണമെങ്കിൽ വിദ്യാവൃദ്ധന്മാർതന്നെ അതിൽ പ്രവർത്തിക്കണം. കേരളത്തിലെ സാഹിത്യഗവേഷണം തൃപ്തികരമായ വിധത്തിൽ ഇതുവരെ വികസിച്ചിട്ടില്ല. അതിനുള്ള പ്രധാന കാരണം അനുകൂല പരിതഃസ്ഥിതികളുടെ അഭാവമാണ്. അതിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവരുടെ നൂതനതകളും ഒട്ടൊക്കെ കാരണമായിട്ടുണ്ട്. പരമാർത്ഥദർശനമാണ് ഗവേഷകന്റെ പരമലക്ഷ്യമെന്നുള്ളത് നമ്മുടെ ഗവേഷകന്മാരിൽ പലരും വിസ്മരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നു. 'ഞാൻ പിടിച്ചമുഴലിനു കൊമ്പു മുന്നേറുന്ന' മനുസ്ഥിതി പ്രദർശിപ്പിക്കാത്ത ഗവേഷകന്മാർ നമ്മുടെ ഇടയിൽ ചുരുങ്ങും. സ്വപക്ഷസ്ഥാപനേതൃത്വം സത്യപ്രകാശനകാംക്ഷയെ ഗ്രസിച്ചുപോകുന്നത് അപൂർവ്വമല്ല. ഇതിന്നുപാമ, കിട്ടുന്നത് ചുടോടെ വിളമ്പണമെന്നുള്ള അതിമോഹം അനവധാനതയ്ക്കു നിദാനമാണ്. അത്രത പൂർവ്വങ്ങളായ വിവരങ്ങൾ നൽകുന്നതിനുള്ള തിടുക്കംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന കഴുപ്പങ്ങൾ ചില്ലായ്മ. കിട്ടിയ പ്രമാണങ്ങളെത്തന്നെ നിഷ്കർഷത്തോടെ പരിശോധിക്കുന്നതിന് ഇതിനാൽ സാധിക്കുന്നില്ല. പലഗവേഷകന്മാരും അവരവരുടെ അഭ്യൂഹങ്ങൾക്കും ഉദ്ധരണങ്ങൾക്കും ആധാരമായ താളിയോലപ്രതികളെപ്പറ്റി ശരിയായ വിവരങ്ങൾ നൽകുകയില്ല. സ്വന്താഭിപ്രായങ്ങൾക്കനുയോജ്യമായ വിധത്തിൽ മാറ്റങ്ങൾചെയ്ത് ഗ്രന്ഥ

മാർത്താണ്ഡവർമ്മ ഇളയരാജാവ് തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്.

പംക്തികളെ പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും 'എന്റെ കയ്യിലുള്ള ഗ്രന്ഥത്തിലിങ്ങനെയാണെന്നു' പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്യും. പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ അവയുടെ താളിയോലപ്രതികളെപ്പറ്റിയുള്ള പൂർണ്ണവിവരങ്ങൾ അറിയുന്നത് വളരെ പ്രയോജനകരമാണ്. കൃഷ്ണഗാഥ, അദ്ധ്യാത്മരാമായണം, ഭാരതം എന്നു തുടങ്ങിയ കൃതികളുടെ വടക്കനുംതെക്കനുമായ താളിയോലപ്രതികൾ തമ്മിൽ പ്രകടമായ പാഠഭേദങ്ങളുണ്ട്. ഒരു പ്രതി തെക്കനോ വടക്കനോ എന്നറിയുന്നത് പലപ്രകാരത്തിലും ഉപയോഗപ്രദമാണ്. ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണുന്ന പാഠഭേദങ്ങൾ അറിയപ്പെട്ടവയാണെന്നു പ്രദർശിപ്പിക്കാതെ സ്വന്തമായി നിർദ്ദേശിക്കുന്നതാണെന്നു ഭ്രാഷ്ട്യപ്പെടുന്നവരുമുണ്ട്. ഗവേഷകന്മാരുടെ ഇത്തരം പിന്തുടർച്ചകൾക്കൊണ്ട് ഗവേഷണത്തിനുണ്ടായിട്ടുള്ള മാലിന്യം നിമ്നാജ്ഞനം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. ഈ വിധത്തിലുള്ള ഗവേഷണസരണിയിലെ സൂനതകൾ പരിഹരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ തത്ത്വപരമായൊരു ഏക ലക്ഷ്യം പ്രാപിക്കുവാൻ കഴിയുമുള്ളു.

മലയാളത്തിലെ പ്രാചീനകൃതികളുടെ പലതിന്റെയും പ്രസിദ്ധീകരണം ധാരാളം ആദർശഗ്രന്ഥങ്ങളെ ആധാരമാക്കിയെഴുതുന്നതിനാൽ അവയുടെ അച്ചടിപ്പതിപ്പുകൾ 'അപപാഠാവലി'കൾ ആയിത്തീർന്നു. 'അപപാഠാവലി'കൾക്കും അബദ്ധങ്ങളിലുള്ള മാറ്റിത്തന്നെ നൽകേണ്ടുന്നതേയുള്ളൂ. അതായത് പുതിയ പതിപ്പുകൾ ഉണ്ടാക്കുമ്പോഴെങ്കിലും വേണ്ട സംസ്കാരം വരുത്തുവാൻ പ്രസാധകന്മാർ ശ്രദ്ധിച്ചാൽ ഉപകാരമായിരിക്കും. ചന്ദ്രോത്സവത്തിന് ഈ കഴിഞ്ഞകൊല്ലത്തിലും ഒരു പുതിയ പതിപ്പുണ്ടായിട്ടും പാസംസ്കാരത്തിന് ഒന്നും ചെയ്തതായി കാണുന്നില്ല. അതിലെ—

‘ഒരു രഥസി കളിച്ചാളുയലാടിക്കടമ്പിൻ—

പൊഴിയിലുപചിതാംഗീ യൗവനാഭോഗയോഗ്യാ’

എന്ന പംക്തി ഈ പതിപ്പിലും അതുപോലെതന്നെ. ‘പൊഴി’യെന്നതിന് ‘കൊമ്പ്’ എന്നർത്ഥം ഇതിലെ വ്യാഖ്യാതാവും നൽകിക്കാണുന്നു. തിരുവിതാംകൂർ സർവ്വകലാശാലവക ചന്ദ്രോത്സവത്തിന്റെ രണ്ടു താളിയോലപ്രതികളിൽ കണ്ട ‘കടമ്പിൻ പൊഴിലിലുപചിതാംഗി’ എന്ന പാഠം യുക്തതരമായി തോന്നി. ‘പൊഴി’യെന്നതിന് ‘കൊമ്പെന്നർത്ഥം കണ്ടിട്ടില്ല. ‘പൊഴി’ എന്നതിന് ‘അരാം, വനം’ എന്ന അർത്ഥമുണ്ട്. ‘കടമ്പിൻ കാനേ’ എന്ന് കൊടിയവിരമത്തിലെ പ്രയോഗം ഉത്ഭവലവുമാണ്. അതുപോലെതന്നെ,

‘തൃജഗതി പുകൾ പൊങ്ങിടുന്നവുണ്ടുന്നനാട്’ എന്ന പംക്തിയും വ്യാഖ്യാതാക്കളെ വഴിതെറ്റിച്ചതായി കാണുന്നുണ്ട്. താളിയോലപ്രതികളിലെ പാഠം ‘പുകൾപൊങ്ങിടുന്നവുണ്ടുന്നനാട്’ എന്നാണ്. ‘അവുണ്ടുന്നനാട്’ എന്ന പാഠം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് അവർണ്ണിന് അങ്ങനെ യൊരു പേരു പണ്ടുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും മറ്റും നിരൂപണമായി വ്യാഖ്യാതാവിന് ഊഹിക്കേണ്ടിവന്നു. വടക്കനാഥക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നുള്ള ശംഖുവിളി കേൾക്കാനും പ്രദക്ഷിണാവർത്തലയായ നദിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യം

മുണ്ടാകാനും പൂജനമായെങ്കിലേ പ്രസക്തിയുള്ളവെന്ന പരമാത്മവും വ്യാഖ്യാതാവ് വിസ്മയിച്ചു. അതുപോലെ—

‘കേനാപി കേരളവധുഛദയാഭിന

ബാലാതപേന കവിനാ കവിതാപദാനാ’

എന്ന് മൂന്നുപതിപ്പുകളിലുമുള്ള പാക്കിയിൽ ‘കവിനാ കവിതാപദാനാ’ എന്ന പാഠഭേദം കണ്ടെടുത്തു. നമുക്കുസമാധി സഹൃദയന്മാർക്ക് തോന്നിയിരിക്കയില്ല. ഇങ്ങനെ കൂടുതൽ സ്വീകാര്യവും യുക്തതയും ആയ പാഠങ്ങൾ താളിയോലപ്രതികൾ ധാരാളം പരിശോധിച്ചാൽ ലഭിച്ചുവെന്നുവരും.

‘കെ. വി. എം.’ ഈയിടെ വ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ‘ശ്രീമദ്ഭാഗവതം’-ത്തിൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഏതാരുടെ ശ്രദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നത് ആശ്ചര്യകരമാണ്. മുമ്പുള്ള പതിപ്പിലെ ഏതാനും അപവാദങ്ങളെ പരിഹരിച്ച് ശുദ്ധമാക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ‘ലീലാതലക’ത്തിന്റെ പുതിയ പതിപ്പിൽ വേണ്ട സംസ്കാരം ചെയ്തതുമില്ല. ശ്രീമാൻ ശിരോമണി കൃഷ്ണൻനായർ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച ചില അപവാദങ്ങളെ ഒരു അനുബന്ധമായി ചേർത്തുവെന്നു യുള്ള. ഭാഷാ രാമായണപദ്യ, ഭാരതപദ്യ, കണ്ണശ്ശകൃതികൾ, എന്നു തുടങ്ങിയ പല പ്രാചീനകൃതികളുടെ പതിപ്പുകളിലും ശുദ്ധപാഠം തന്നെ ഉണ്ടെന്നു പറയുന്നതിന് നവൃത്തിയില്ല. കൂടുതൽ ഭാഗങ്ങളും പാഠഭേദങ്ങളും അദ്ദേഹം താളിയോലപ്രതികളിൽ കാണാനുണ്ട്. ഇനെയും ഇവയുടെ പുതിയപതിപ്പുകൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടിവരുന്ന അവസരത്തിലേക്കിലുംകിട്ടാവുന്നിടത്തോളം മാതൃകകൾ ശേഖരിച്ച് പരിശോധിച്ച് പാഠങ്ങളെ ശുദ്ധമാക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചാൽ കൊള്ളാം.

പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് പരിപൂർണ്ണമായ ജ്ഞാനം നോക്കുന്നതിന്റെ അഭിവൃദ്ധിയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ശരിയായ സാഹിത്യചരിത്രവും നിരീക്ഷണശാസ്ത്രവും തൃപ്തികരമാകണമെങ്കിൽ പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കുറിച്ച് കൃത്യമായ ഗവേഷണം നടത്തേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പഴയകാലത്തു പ്രചാരത്തിലിരുന്നവയും ഇപ്പോൾ തിരോധനം ചെയ്തിരിക്കുന്നവയുമായ അനേകം പദ്യങ്ങളും വിശേഷപ്രയോഗങ്ങളും പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളിലുണ്ട്. ഇവയെക്കൂടിയെ പരിശോധിക്കേണ്ടതിന്റെ ശരിയായ പ്രയോജനം സിദ്ധിക്കുകയുള്ളൂ. സാഹിത്യചരിത്രത്തിലെ പല പ്രശ്നങ്ങൾക്കും ഇതുവരെ ശരിയായ ഉത്തരം ലഭിച്ചിട്ടില്ല. മിക്ക പ്രാചീനകൃതികളുടേയും കാലം, ഗ്രന്ഥകർത്താവ്, എന്നു തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളിൽ അവസാനത്തിർച്ചകൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. മഴമംഗലം നമ്പൂതിരിമാരിൽ നിന്നുണ്ടായവയെപ്പറ്റിയും ജ്യോതിഷഗ്രന്ഥങ്ങളുടേയും രചിതാക്കന്മാർ ആരെല്ലാമെന്ന് ഉണ്ടായിരുന്നതിൽ തീർച്ചപ്പെടുത്തണമെങ്കിൽ ഉപരിഗവേഷണം അത്യാവശ്യമാണ്. പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പാഠനിർണ്ണയമാണ് ആദ്യ

പ്രേമധാമം.

(രാജശ്രീ ഡി. സെബാസ്റ്റ്യൻ തങ്കിയേൽ എം. എ.

എസ്. ബി. കാളജ്, ചങ്ങനാശ്ശേരി.)

ഏതൊരുമയക്കുന്ന പുഞ്ചിരിതുകിയാ-
മധുരാംഗി വന്നിടുമെന്നരുതിൽ;
അവളുടെയാഗതികാണ്ടു താനെപ്പൊഴും-
മസുലഭ സന്തോഷം കൈവരിക്കും;
കഴിവാതുപോലെ സപര്യനടത്തിയ-
ക്കമനിക്കു സംതൃപ്തി ചേർത്തിടുംതൊൻ.

അവളുടെയാഗനോടും പതിച്ചീടുമ്പോ-
ളവസിതമാകുമെൻ ഭൂമിമെല്ലാം.
നരലോകത്തിന്റെ കപടത കണ്ടുതൊൻ
പരവശമിത്തനായ് തീർന്നിടുമ്പോൾ,
കനിവററ മന്ത്രിതൻ കാരകോളഭൃഷ്ടിയെൻ
കരളനു വേദന ചേർത്തിടുമ്പോൾ,
പുതുനിലാപ്പുഞ്ചിരി തുകിക്കൊണ്ടെന്നുടെ
ഏതൊരുപഥാരിണി റന്നുചേരും.
അഥവാ ഞാൻജീവിക്കുമൊരവു ഭാരമായ്
കരുതിക്കഴിച്ചേനേ വാസരങ്ങൾ

മലരിലും വാർമഴയില്ലിലും, പൊന്നൊളി-
പ്പുലരിയിലുമെന്നപോലെ തന്നെ
ഉഴലും ദരിദ്രതൻ നെഞ്ചിടിപ്പികലും
മിഴിനീരിലുമുണ്ടെൻ പ്രേമധാമം.

മാതി ചൊല്ലേണ്ടതു്. മറ്റു പ്രശ്നങ്ങളെ അഭിമുഖീകരിക്കുമ്പോൾ ഗ്രന്ഥ
ഭാഗങ്ങളെ പ്രമാണമായി സ്വീകരിക്കേണ്ടിവരുന്നതിനാൽ, പാഠങ്ങളുടെ
നിശ്ചയമില്ലായ്മ കഴുപ്പങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടേയുള്ളു. പ്രാചീനഗ്രന്ഥ
ങ്ങളെക്കുറിച്ച് പരിപൂർണ്ണ ജ്ഞാനം ലഭിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് നിമിഷേണ
സാഹിത്യചരിത്രം ആരുതന്നെ എഴുതിയാലും അപൂർണ്ണമായിരിക്കാനാണെ
ളുപ്പം. ഭാഷാചരിത്രത്തിന്റെ നിലയും ഇതുതന്നെ. കേരളചാണിനീയം
രണ്ടാംപതിപ്പുണ്ടാരുശേഷം അനവധി പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രസിദ്ധ
ങ്ങളായിട്ടുണ്ടു്. അവയെക്കൂടി ആസ്പദമാക്കി ശബ്ദപരിണാമക്രമങ്ങളേയും
മറ്റും വിശദമാക്കുന്ന ആഗമികവ്യാകരണം ഉണ്ടാകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.
സാഹിത്യഗവേഷണം അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കുന്നതോടുകൂടി ഇവയെല്ലാം
സൗകര്യങ്ങളും വർദ്ധിക്കും. പണ്ഡിതന്മാർ ഗവേഷണകലയിൽ കൂടുതൽ
ആത്മാർത്ഥതയോടും ഉത്സാഹത്തോടും സത്യസന്ധതയോടും പ്രവർത്തി
ച്ചാൽ, അതു് നാട്ടിനും മാതൃഭാഷയ്ക്കുംവേണ്ടി ചെയ്യുന്ന മഹാസേവന
മായിരിക്കും.

ഉദയഗിരികോട്ട.

(ബ്രഹ്മശ്രീ കെ. ലക്ഷ്മിനാരായണയ്യർ ബി. എ. ഐ. ഐൽ. പത്മനാഭപുരം.)

തിരുവിതാംകൂറിലെ ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ വച്ച് അതിപ്രധാനമായത് പത്മനാഭപുരത്തെ ഉദയഗിരിഭട്ടുമാണെന്ന് തിരുവിതാംകൂർ സന്ദർശിച്ചിട്ടുള്ള വിശിഷ്ടാതിഥികൾ ഏവരും സമ്മതിച്ചിട്ടുളതാണ്. പ്രസ്തുത ഭട്ടുനിമ്മാണത്തിന് ഹേതുഭൂതമായ പരിതസ്ഥിതികൾ സാധാരണക്കാർക്ക് ഇന്നും ഒരു പരമരഹസ്യമായി ശേഷിക്കുന്നു. പ്രഖ്യാതനായ യസ്സേഷ്യസ് ഡീലനായി എന്ന ഡച്ചുയോദ്ധാവാണ് ഈ കോട്ട കെട്ടുന്നതിന് കാരണക്കാരൻ. പതിനെട്ടാംശതകത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ ബാലമാന്താസ്ഥവർമ്മ എന്ന വിശ്വവിശ്രുതനായ മഹാരാജാവിന്റെ കാലത്ത് ഈ പംക്തി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടു. അന്നത്തെ തിരുവിതാംകൂർ ഭേരിങ്ങനാടുവരെ മാത്രം വ്യാപിച്ചിരുന്നതും തീരെ ചെറുതും ആയിരുന്നു. ഇന്നത്തെ വടക്കൻതാലൂക്കുകൾ അന്ന് ചെറിയ ചെറിയ രാജാക്കന്മാരുടേയും ഇടപ്രഭുക്കന്മാരുടേയും ഭൂഭരണത്തിനും കൊള്ളക്കും വിധേയമായിരിക്കുകയായിരുന്നു. ഈ രാജ്യങ്ങളെ കീഴടക്കുന്നതിൽ മാന്താസ്ഥവർമ്മ മഹാരാജാവിനെ സഹായിച്ചത് രാമയ്യൻഭട്ടവർ, ഡീലനായി എന്നീ രണ്ടു സേനാനായകന്മാരായിരുന്നു. അവർ ഇരുവരും ജീവാവസാനം വരെ മഹാരാജാവിനെ കൃത്യനിഷ്ഠയോടും ഭക്തിയോടുംകൂടി സേവിച്ചു.

പതിനെട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മദ്ധ്യഘട്ടം ഇൻഡ്യാചരിത്രത്തിൽ അതിപ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്ന ഒരു കാലമായിരുന്നു. കച്ചവടത്തിനായി ഇൻഡ്യയിൽ കാലുകുത്തിയ പല യൂറോപ്യൻരാജ്യക്കാരും ആക്രമണത്തിനും ക്ഷുഷണത്തിനും ഒരുമ്പെട്ടു. ബംഗാളിൽ, ഇംഗ്ലീഷുകാരും ഫ്രഞ്ചുകാരും തമ്മിൽ രാഷ്ട്രീയപ്രാബല്യത്തിനുവേണ്ടി നിരന്തരം പോരാടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അത് പ്ലാനിയുദ്ധത്തിൽ അവസാനിക്കയും ഫ്രഞ്ചുകാർ പരാജിതരാകുകയും ചെയ്തു. പ്രസ്തുത തോൽവി, ഇൻഡ്യയിലൊരു സാമ്രാജ്യം സ്ഥാപിക്കണമെന്നുള്ള ഫ്രഞ്ചുകാരുടെ ആഗ്രഹത്തെ അസ്തമിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. തദ്വാരാ പശ്ചിമബംഗാളിൽ ഇംഗ്ലീഷുകാർ പ്രാബല്യം നിലിച്ചു. അതുപോലെതന്നെ തെന്നിൻഡ്യയിൽ, പോർട്ടുഗീസുകാരും ഡച്ചുകാരും തമ്മിൽ യുദ്ധം നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ഡച്ചുകാർ, നയതന്ത്രശാലികളായിരുന്നതിനാൽ അവരുടെ കാര്യസാധ്യത്തിനുവേണ്ടി, നാട്ടുരാജാക്കന്മാരെ തമ്മിൽ തല്ലിക്കുന്നതിൽ ഉത്സാഹിച്ചിരുന്നു. പക്ഷെ, നിർഭാഗ്യവശാൽ, കളച്ചത് യുദ്ധത്തിൽ അവർ തോല്പിക്കപ്പെട്ടു. പ്രസ്തുത

യുദ്ധത്തിൽ തിരുവിതാംകൂർ നായർപട്ടാളം ഡച്ചുകാരെ നിശ്ശേഷം പരാജിതരാക്കയും 24 പേരെ ബന്ധനസ്ഥരാക്കയും ചെയ്തു. ഇത് 1741 ജൂലായിമാസത്തിലാണ് സംഭവിച്ചത്. തടവുകാരെ നെതുമൃതയോടെ സൂക്ഷിക്കുന്നതിന് മഹാരാജാവ് പ്രത്യേകം നിഷ്ഠാർപ്പിച്ചു. പ്രസ്തുത തടവുകാരിലൊരാളായ ഡിലനായി അയാളുടെ ശേഷിയും ശേമുഷിയും സാമത്വവും ആത്മാത്മതയ്ക്കൊണ്ടു് മഹാരാജാവിന്റെ പ്രീതിസമ്പാദിച്ചു; അധികത്താമനിയായതെ തിരുവിതാംകൂർസൈന്യത്തിൽ ഒരു ഉന്നതസ്ഥാനംകരസ്ഥമാക്കി. ഇപ്രകാരം നായർപട്ടാളത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാന വിഭാഗത്തിന്റെ തലവനായപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് 26 വയസ്സുമാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. പുതിയ ഉദ്യോഗത്തിൽ അസാമാന്യമായ സാമത്വം പ്രദർശിപ്പിച്ചതിനാൽ 'വലിയ കപ്പിത്താൻ' എന്ന സ്ഥാനവും ലഭ്യമായി. നായർപട്ടാളത്തെ അദ്ദേഹം തനിയുറോപ്പ്യൻരീതിയിൽ പരിശീലിപ്പിച്ചു.

യുദ്ധഭീതിമൂലം കോട്ടകൊത്തളങ്ങളുടെ ആശ്രയം മനസ്സിലാക്കി ഡിലനായി അതിനായി ഉദ്യമിച്ചു. അദ്ദേഹം നാമ്മിച്ചതിൽ ഏറ്റവും പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നത് ഉദയഗിരി ഭട്ടമാണ്. ഹന്ദുക്കളുടെ പരമവിദ്വേഷിയായിരുന്ന ടിപ്പുസുൽത്താന്റെ ആക്രമണം ആസന്നമായിരുന്നതിനാൽ രാജ്യത്താകെയുള്ള ഭട്ടപക്ഷികളെ പുതുക്കി ശരിയാക്കി. ടിപ്പുസുൽത്താന്റെ വിക്രമങ്ങൾ ജി. എ. ഫെൻട്രിയാൽ വിരചിതമായ "മൈസൂർ കടവാ" എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ സവിസ്തരം പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. രാമയുൻദളവായുടെ സഹായത്തോടുകൂടി ഡിലനായി നായർപട്ടാളത്തെ ടിപ്പുവിനെതിരായി നയിച്ച് മൈസൂർപടയെ തോല്പിച്ചോടില്ല.

ഒന്നാന്തരം കർക്കശ്ശകൊണ്ടു നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഉദയഗിരിഭട്ടത്തിന് 18 അടി ഉയരവും 15 അടി ഘനവുമുണ്ട്. 90 ഏക്കർ സ്ഥലം അതിലുൾപ്പെടുന്നു. ഇതിൽ മൂക്കാൽ ഭാഗവും കരിങ്കല്പകളാൽ നിബിഡമായ കുന്നംപുറമാണ്. വലിയ തോക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കാൻതക്ക സ്ഥലസൗകര്യങ്ങളും അതിൽ സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആകപ്പാടെ ഭട്ടത്തിന് ഒരു ഭീമാകാരമുണ്ട്. ഡിലനായി അസാമാന്യ ഭേദശക്തിയുള്ള ആളായിരുന്നു എന്നാണ് കേൾവി. ഭർഗ്ഗനിർമ്മാണത്തിന് വേണ്ടത്ര ആശാരിമാരെ ലഭിക്കാഞ്ഞതിനാൽ അദ്ദേഹം ഒരൊറ്റ ആനയുടെ സഹായത്തോടുകൂടിയാണ് ആ കരിങ്കല്പകൾ മുഴുവൻ അത്യന്തം ആകർഷകമായ രീതിയിൽ പടുത്തു് കെട്ടി പൊക്കിയതു്.

മാത്താണ്ഡവർമ്മമഹാരാജാവിനെ 36 കൊല്ലത്തോളം സേവിച്ചതിനുശേഷം 1777-ൽ 62-ാമത്തെ വയസ്സിൽ അദ്ദേഹം പരലോകപ്രാപ്തനായി. ആ മഹാന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ, ആ കോട്ടയ്ക്കകത്തുള്ളതും ഒരു കാലത്തു് റോമൻകത്തോലിക്കർ ആരാധനയ്ക്കായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതുമായ ഒരു ചെറിയ പള്ളിയിൽ നിക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടു. തിരുവിതാംകൂറിനു വേണ്ടി വളരെ പ്രയത്നിച്ചിട്ടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്മരണയെ ഏതൊ

പൊട്ടിച്ചിരിക്കുവാൻ.

(വെണ്ണിക്കുളം)

എട്ടാണ്ടിനപ്പുറത്തായിരുന്നു ഞാൻ?—

പൊട്ടിച്ചിരിക്കുവാൻ തോന്നുന്നിതിപ്പൊഴും!

അന്നെന്റെ ഭാവവും, ഭാഷാപ്രയോഗവും,
മൊന്നിനൊന്നേറുന്നൊരലൈത ബുദ്ധിയും,
സ്നാനവും, മന്ത്രവും, പൂജാക്രമങ്ങളും,
ധ്യാനവും, മൗനവും, കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നവേ,
'സൗസിച്ചിടാനൊരുങ്ങുന്നു, യൗവനം
തന്നിലിബ്ഭാഗ്യവാണെന്നായി, നാട്ടുകാർ,
'ഒക്കെയും' കൈവിട്ടു കാട്ടുകേറീടുമി—
ചെക്കനെത്തന്നാതിനാളനു മുത്തശ്ശിയും:

എട്ടാണ്ടിനപ്പുറത്തായിരുന്നു ഞാൻ?—

പൊട്ടിച്ചിരിക്കുവാൻ തോന്നുന്നിതിപ്പൊഴും!

II

കാരണം കണ്ടില തെല്ലമന്നാളിൽ ഞാൻ
നാരികലത്തെപ്പഴിക്കാതിരിക്കുവാൻ.
സ്രീയെന്നസതപം വമിക്കും വിപത്തിന്റെ
തീയേറു പൊള്ളാത്ത ജീവിതം, ജീവിതം!
ഭായ്യയെപ്പോറ്റാൻ തെരുങ്ങുന്ന ഭോഷനും
ഭാരം വലിക്കുന്ന കൂറ്റനും, കൂട്ടുകാർ.

നേരത്തും നിലനിൽച്ചു ചാൻവേണ്ടി, ആയുധധാരികൾക്കും കൊത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു വിചിത്രസ്തോരകസ്തംഭം അവിടെ സ്ഥാപിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അതിൽ ലത്തീൻഭാഷയിൽ ഇപ്രകാരം കൊത്തിയിട്ടുണ്ട് “പാനഥാ! നിൽക്കുക, മുപ്പത്താറുവർഷം തിരുവിതാംകൂർ സർവ്വസൈന്യാധിപനായി മഹാരാജാവിനെ സ്തോമാദരഭക്തിയോടെ സേവിച്ച യുസ്തേഷ്യസ് ബെനഡിക്റ്റസ് ഡിലനായി ഇതാ ഇവിടെ ശയിക്കുന്നു. യുദ്ധംചെയ്തും ഭയപ്പെടുത്തിയും കാര്യംകളും മുതൽ കൊച്ചിനെയുള്ള രാജ്യങ്ങൾ തന്റെ രാജാവിനുവേണ്ടി അദ്ദേഹം കീഴടക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതരീതിമാടനം 62 വർഷവും 5 മാസവുംകൊണ്ട്, 1777-ൽ അവസാനിപ്പിച്ചു. ആ മഹാന്റെ ആത്മാവ് നിത്യശാന്തിയടക്കട്ടെ!”

അങ്ങമിങ്ങും നിന്ന രണ്ടുപേരെത്തിനോ,
തങ്ങളിൽ ചേരുന്ന താരുണ്യവേളയിൽ;
അന്നതൊട്ടന്യോന്യ വിശ്വാസ മെന്നിയേ
മുന്നോട്ടു പോകുന്ന പോക്കുകോണേണ്ടതാം.
പുത്തൻസുമങ്ങളിൽ പുന്തേനീരടന്നേ
മത്തലിരേഫമായ് ഭൂതാവു മാറിടാം;
മാനവക്കൊക്കെയും ചെന്നുമുണ്ടായ് വരും
സ്നാനഘട്ടംപോലെ തിന്നിടാം കാന്തയും!
എന്നാലുമാരണ്ടുപേരും പിരിഞ്ഞിടാ-
തൊന്നിച്ചു ജീവിച്ചുകൊള്ളണം പിന്നെയും!
എന്തിനിട്ടാവതു കാരാലയത്തിലേ-
യ്ക്കുന്തിവിട്ടിട്ടു സാധുലോകത്തെ നാം?
എട്ടാണ്ടിനപ്പുറത്തായിരുന്നു ഞാൻ?-
പൊട്ടിച്ചിരിക്കുവാൻ തോന്നുന്നിതിപ്പൊഴും!

III

ബുദ്ധന്റെ ജീവിതഗ്രന്ഥം വിളക്കുന്നൊ-
രദ്ധ്വായമെപ്പോഴുമോർമ്മിച്ചിരുന്നു ഞാൻ.
പുത്രനെ പ്രാപഞ്ചികാശാവിശേഷമാം
പുഷ്പതലത്തിൽ ശരിപ്പിച്ചുകൊള്ളുവാൻ,
'വിശ്രമാരണ്യ'മെന്നുള്ള നാമത്തൊടേ
വിശ്വത്തിലൊൻ ചമച്ച വിണ്ണോർപുരം.
ദൈവംപ്രസാദിച്ച തീർത്ഥ പൊന്മേനിയിൽ
യൗവ്വനോന്മാദം തുളുമ്പുമാറാദരാൽ
അങ്ങുചെന്നെത്തിനാരപ്പുരസ്ത്രീകളും
മങ്ങുന്ന ലാവണ്യധാമങ്ങളായിരം;
സുന്ദരനീലാംബരത്തിൽ തിളങ്ങിടും
ചന്ദ്രനെപ്പൂഴുന്ന താരാളിപോലവേ.
കന്ദുപ്പുറ്റുണ്ണപോലെ ശോഭിക്കുമ-
ക്കുമ്രമാം ഗണ്ഡംതുലോം തുടക്കംവിധം,
പുളിമാൻ കണ്ണിമാൻ മന്ദാക്ഷമുറക്കൊണ്ടു
കളക്കുകക്കണ്ണിറിഞ്ഞു നിന്നീടവേ,
ശ്രീരത്നകംബളം തന്നിൽപ്പടിഞ്ഞിരു-
ന്നാരകത പങ്കേരുവാദമാം പാണിയാൽ,
കൊങ്കത്തടത്തോടുമുന്ന വീണതൻ
പൊൻകമ്പി മീട്ടിസ്സുചെന്നപാടീടവേ,
നീളുന്ന സംഗീത വാദ്യഘോഷത്തൊടേ
താളത്തിനൊപ്പിച്ചു നൃത്തമുതിർക്കവേ,
തെന്നലിൽപ്പാറുന്ന നേർത്തവെണ്പട്ടമായ്
പൊന്നുയലാടിത്തിമർത്തു കൂത്താടവേ,

ഏകലർപ്പൊഴ്ത്തിലധ്വനഗ്നാംഗങ്ങൾ-
 ഭോഭേ കണ്ഠങ്ങളിൽനിന്നു നീന്തിടവേ,
 മംഗളാകാരനിൽ സൂക്ഷ്മനായ് തങ്ങിയോ-
 രംഗജൻ തെല്ലൊന്നനങ്ങിയില്ലത്തോ!
 പാടിപ്പുള്ളച്ചുകൊണ്ടാരണ്യഭൂമിയിൽ
 ക്രീഡിച്ചുപായുന്ന മഞ്ജുനീർച്ചോലകൾ
 കൂടിമേളിക്കവേ, മധ്യസ്ഥമാം ശിലാ-
 കൂടംകണക്കേ കല്പങ്ങളെ ശാന്തനായ്
 ചാരജിത്തുമേന്മമറിയുന്നീടവേ
 നാരി പരാജയം നാട്ടിൽ പ്രസിദ്ധമായ്:

IV

ഭീനക്കിടക്കയിൽ, ശുശ്രൂഷചെയ്യാൻ
 'മീനാക്ഷി' വന്നെന്റെ കൈ പിടിച്ചീടവേ,
 'അയ്യോ! തൊടേണ്ടെന്നു ചൊല്ലുവാൻ വെമ്പിനേൻ
 മയ്യോ മന്ത്രിച്ചു, മിണ്ടാതെങ്ങു വാൻ.
 താനേ വഴങ്ങിക്കൊടുത്തേനാൾക്കു ഞാൻ
 വാനീര, മാപഗയെന്നു മട്ടെന്തിനോ?
 കൈയ് പേരുമെന്തോ മരുന്ന് കൈത്താരിലു-
 മല്ലന്തിതെഴുത്തു ചോരി വായികലും
 ഏന്തിട്ടയാർദ്രയാ യെത്തുമപ്പണിനെ-
 ശ്ലാഘിതൻ ദിഗ്യാവതാരമായ് കണ്ടു ഞാൻ.
 ഒന്നിച്ചുറങ്ങിപ്പോ ഞാനുമെൻസ്രീജന-
 നിന്ദനോത്സാഹവുമായിടയ്ക്കാദ്യമായ്.
 ഉററുനോക്കിടുകുന്നൊരുമുഖത്തുഞാൻ
 മററാരുമില്ലാത്തനേരം മിന്നേലിനേ.
 അററംചുരുണ്ടൊരക്ഷതളം, ബാലേന്ദു-
 നെററിത്തടം, ചിലി, ചെല്ലാം മനോരമം!
 രോഗംകൂടത്താൽക്കുറഞ്ഞുവന്നീടവേ,
 രാഗമെന്നുറക്കുതിലോതി രഹസ്യമായ്:-
 "ഏകനായെന്തിന്നു താങ്ങുനയെഴുതും?
 ലോകത്തിനത്രയ്ക്കുവേണ്ട, സിദ്ധാർത്ഥരെ;
 പൂർണ്ണചിത്തം പുലർത്തു പവിത്രയാം
 നാരിയെക്കൂടാത്ത ജീവിതം നീരസം."
 വിസ്തരിച്ചീടുന്നതെന്തിനീയുള്ളവൻ
 ശത്രുഹസ്തങ്ങളിൽ ചാഞ്ഞപോരാളിയായ്;
 കട്ടികൾക്കുളന്നായ് തൊട്ടിലാട്ടുന്നിതാ,
 പൊട്ടി ചിരിക്കുവാൻ തോന്നുന്നിതിപ്പൊഴും.

സേതുപാട്ടുതീഭായി മഹാരാണി തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്.

നാസികളുടെ “ജീവിതലാളിത്യം.”

(രാജശ്രീ എൻ. കെ. മാധവൻനായർ ബി. എ.)

ഫിററ് ലർ ഉൾപ്പെടെയുള്ള നാസിനേതാക്കന്മാരുടെ ജീവിതലാളിത്യത്തെപ്പറ്റി നാം വളരെക്കുറേ കേൾക്കാറുണ്ട്. അതുകൂട്ട തഴമ്പിച്ചവർക്ക് ഈയിടെ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഒരു ജർമ്മൻഗ്രന്ഥത്തിലെ ചില വിവരങ്ങൾ രസാവഹമായിരിക്കും. കൈക്കൂലിയും കൊള്ളയും ജർമ്മനിയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഇടയിൽ നടന്നുവെച്ചു. ഫിററ് ലരുടെ പരിചാരകവൃന്ദങ്ങൾക്കുള്ള ചെലവുതന്നെ അതിഭയങ്കരമാണ്. ചാൻസരിലുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുറികളുടെ രാമണീയകതയും, വിഭവസമൃദ്ധിയും, ഏതൊരു അമ്മേരിക്കൻകോടീശ്വരന്റെ കൊട്ടാരത്തിന്റെയും പാണി ലല്ല. മൂന്നിച്ചിനടത്തുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹാസൗധം ലോകത്തിലെ മഹാശ്മശുങ്ങളിലൊന്നാണ്. ശാസ്ത്രകാരന്റെ ഡിഷണറൈവൈവയും, കലാകാരന്റെ കലാപാതുരിയും, അതിൽ സമ്മിച്ചിതസമ്മേളനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. സംഖ്യയില്ലാത്ത റിഡത്തിൽ മോട്ടോർകാറുകളും വിമാനങ്ങളും ഫിററ് ലരുടെ സ്വന്തമുവശ്യത്തിനായി കരുതപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന് യാത്രചെയ്യാനുള്ള സ്പെഷ്യൽട്രെയിനിനെപ്പറ്റി വണ്ണിക്കുപോയിട്ട് ചിന്തിക്കുകയുണ്ടായി. കപീൻതോട്ടിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആജ്ഞയെ പ്രതീക്ഷിച്ച് ഒരു കപ്പൽ തയ്യാറായി കിടക്കുന്നു. ഈ സ്ഥിതിയും ഫ്റഞ്ചുപ്രസിഡണ്ടിന്റെ സ്ഥിതിയുമായി ഒരു സാമ്യമുണ്ട്. പ്രസിഡണ്ട് എന്നുള്ള നിലക്ക് ഫിററ് ലർ 300,000 മാർക്ക് ശമ്പളം പറയുന്നുണ്ട്. ഇതിനു പുറമെ ‘മെയിൻകാംഫി’ൽനിന്നുള്ള ആദായവുമുണ്ട്. പ്രസ്തുത പ്രസ്താവത്തിന്റെ കാപ്പികൾ സകല ഗ്രന്ഥശാലകളിലും വിദ്യാലയങ്ങളിലും കളരികളിലും ആഫീസുകളിലും സൂക്ഷിച്ചിരിക്കണമെന്നാണ് ചട്ടം. പുതുതായി വിവാഹം കഴിക്കുന്ന ഭവനങ്ങൾക്ക് വിവാഹരജിസ്റ്റർ ആഫീസിൽനിന്ന് ഇതിന്റെ ഒരു പ്രതി സംഭാവന ചെയ്യുന്നു. ഈ പുസ്തകങ്ങളെല്ലാം പ്രസാധകന്മാരിൽനിന്ന് വാങ്ങിക്കണമെന്ന പ്രത്യേകിച്ച് പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ലല്ലോ. 12 ഷില്ലിംഗിൽനിന്ന് വില്പന പ്രസ്തുത പുസ്തകത്തിന്റെ 70 ലക്ഷത്തിൽപരം പ്രതികൾ 1938 അവസാനംവരെ ചെലവായിട്ടുണ്ടെന്നറിയുമ്പോൾ ഇതിൽനിന്നുള്ള നമ്പാലും നമുക്കു ഹിതമാകുമല്ലോ.

ഫിററ് ലരുടെ വലത്തുകയായ ഗോറിംഗിന്റെ സ്ഥിതിയോ? 1932 വരെ ഒരു വെറും വ്യോമയാനസൈന്യ ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്ന അദ്ദേഹം ഇന്ന് ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ ധനവാന്മാരിൽ ഒരാളായിരിക്കുന്നു. ഈ സമ്പാദ്യം എവിടെന്ന്? ഭാരിദ്രകാലത്തു നടത്തിക്കൊണ്ടി

രുന്ന പാരച്ഛാദ്യവസായത്തിൽനിന്നോ? അല്ല. ക്വറിനോഫാൾ എന്ന പേരിനാൽ അറിയപ്പെടുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ മോഹനസൗധം കാണുവാൻ കൂടുകൂടെപാർട്ടികൾക്കു ക്ഷണിക്കപ്പെടുന്നവർക്കു ഭാഗ്യമുണ്ട്. റോമൻചിത്രകാരന്മാരുടെ പാടവത്തെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്ന മുൻവശത്തെ ഹാൾകടന്നാൽ നാം ഗംഭീരമായ സ്വീകരണമുറിയിൽ എത്തുകയായി. അത് നയനമോഹനമായ ഒരു എടുപ്പാണ്. അതുകഴിഞ്ഞാൽ അതു പോലത്തെ പലമുറികളും കാണാവുന്നതാണ്. ഭക്ഷണശാലയിൽ ഇരുന്നാൽ ഒരു ഒന്നാംതരംതടാകം ദൃശ്യമാകുന്നതാണ്. ഭൂതന്മാരുടെ യൂണിഫോറും മറും ആദ്യമായി കാണുന്നവൻ വിസ്മയപരതന്ത്രനാകതന്നെ ചെയ്യും. ലോകത്തിലെ വിശിഷ്ടപാനീയങ്ങൾ അവിടെ സുലഭമായി സംഭരിച്ചിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്തം ജിഹ്വാനയം ചൈതന്യയന്ത്രശാലയും കാണേണ്ടതെന്നതാണ്. മുകളിലത്തെ നിലയിലേക്കു കടന്നാൽ—ഒരു കൃത്രിമദൂതം അവിടെ ദൃശ്യമാകുന്നതാണ്. അതിനിടയിൽകൂടി ഒരു എലക്ട്രിക് റെയിൽവേലൈനുമുണ്ട്. മഴക്കാലത്തു് അദ്ദേഹം വേട്ടയാടുന്നത് അതിനകത്താണ്. ഒരു ആണി അമർത്തുന്ന അവസ്ഥത്തിൽ, വണ്ടികളും ട്രെയിനുകളും മലയുടെ മുകളിൽകൂടി ഓടിത്തുടങ്ങുന്നു. ഒരു ചെറിയ വിമാനം പറന്നുതുടങ്ങുന്നു. ഈ വിചിത്രനായനങ്ങൾ എവിടെനിന്നു വന്നു എന്ന് ജമ്മനിയിലെ മ്യൂസിയം അധികൃതർക്കു് മാത്രമേ അറിയാവുള്ളൂ. വോഷ്വിഡാനത്തിൽ അതികൗതുകമുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ നയലത്തിൽ പട്ടാളക്കാർ ഉപചാരം ചെയ്യുന്നില്ല.

എല്ലായ്പ്പോഴും ഒന്നെ നികയൂണിഫോറും മെഡലുകളും ധരിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിനു് പ്രിയമുണ്ട്. ഒരിക്കൽ പലരും ഒന്നിച്ചു് ഒരു ഹാക്സി സന്ദർശിക്കാൻ അദ്ദേഹം പോയി. മുററിനടന്നപ്പോൾ ഗോറിംഗിനെ കാണാനില്ല പരിഭ്രാന്തരായി എല്ലാപേരും നോക്കിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം മേല്പോട്ടുയരുന്നു. മുകളിൽ ഘടിപ്പിച്ചിരുന്ന ഒരു ആലങ്കരിക കാൽ അദ്ദേഹം ധരിച്ചിരുന്ന മെഡലുകളെ ആകർഷിച്ചതാണ് കാര്യം.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജോലികൾ ബഹുമാണമാണ്. റീ ചു സ്റ്റാത് എന്ന അനൗദ്വിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷൻ, പട്ടാളത്തിന്റെ ജനറൽ, പോലീസ് മേധാവികാരി, വ്യോമകാരുമന്ത്രി, പ്രഷ്യയുടെ പ്രധാനമന്ത്രി, ജമ്മനിയിലെ വനരക്ഷകർ, ടെലിവിഷൻഡയറക്ടർ, എന്നിങ്ങനെ പല ഉദ്യോഗങ്ങളും അദ്ദേഹം വഹിക്കുന്നു. ഇതൊന്നെല്ലാം പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം ശമ്പളം പറയുന്നുണ്ട്.

ഹിംലർ മുതലായ മറ്റു ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പ്രമാണികളും ജീവിക്കുന്നത് വന്ദിച്ചതോതിലാണ്. അവരുടെ ന്യായമായ ശമ്പളം അത്ര ആഡംബരത്തിനു് മതിയാകാതില്ല എന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണ്. പിന്നെ എവിടെനിന്നു് ഈ പണം വരുന്നു? അതന്തരം, ദൈനംദിനം ജമ്മനിയിൽ വളർന്നുവരുന്ന കൈക്കൂവിയും കള്ളത്തരവും കൊള്ളയുമാണെന്നു.

(രാജശ്രീ പി. ഭാമോദരൻപിള്ള, ബി. എ., കൊല്ലം.)

സത്യാസത്യങ്ങളും, ധർമ്മാധർമ്മങ്ങളും, ജയാപജയങ്ങളും, സുഖാസുഖങ്ങളും, ലാഭാലാഭങ്ങളും, ഹിംസാഹിംസകളുമാകുന്ന ദ്വന്ദ്വഭാവങ്ങളെപ്പറ്റി യാതൊരു ചിന്തയുമില്ലാതെ, അറയ്ക്കു് ഉപരിയായി നിൽക്കുന്ന ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ പ്രവൃത്തികൾ ഗാന്ധിജിയുടെ പ്രവൃത്തികളുമായി യാതൊരു

താരതമ്യവും വാസ്തവത്തിൽ അർഹിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും ഗാന്ധിജി ശ്രീകൃഷ്ണനെപ്പോലെ മാഹാത്മ്യമേറിയ ഒരു അവതാരമാണെന്ന് പലരും ഗണിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് വീണ്ടും ഈ ചർച്ച ആവശ്യമായി വന്നത്.

ഗാന്ധിജി തന്റെ അന്തർമണ്ഡലത്തിൽ ഹിംസാമയനാണ്. അദ്ദേഹം അഹിംസയെ ഭരിക്കുന്നത് ഹിംസയാകുന്ന പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിന്നാണെന്ന് പറയേണ്ടതില്ല. ഇരുട്ടാകുന്ന പശ്ചാത്തലമില്ലെങ്കിൽ വെളിച്ചത്തെ അറിയാൻ സാധിക്കയില്ലെന്നുള്ളതുപോലെതന്നെ മനസ്സിൽ ഹിംസാബോധമില്ലെങ്കിൽ അഹിംസയെ അറിയാൻ സാധിക്കയില്ല. മനസ്സിൽ ഹിംസാബോധം കുടികൊള്ളുന്നിടത്തോളംകാലം ഒരു വൻ ഹിംസാലു തന്നെയാണ്. നേരേമറിച്ച് ശ്രീകൃഷ്ണൻ ഹിംസയേയോ, അഹിംസയേയോ കാണാതെ കർമ്മത്തെ മാത്രം കാണുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം ഹിംസാലുവാല്ല, കർമ്മാത്മകൻ മാത്രമാണ്.

ബന്ധുജനങ്ങളെ “വധിക്കേണ്ടി വരുന്നു” എന്ന് അജ്ഞനന് തോന്നിയതുതന്നെയും, കർത്തവ്യം അറിയാതെ അദ്ദേഹം ഹിംസാഹിംസകളാകുന്ന ഭവദ്രഭാവങ്ങളിൽ ഭ്രമിച്ചുകൊണ്ടാണ്. ഈ ഭവദ്രഭാവത്താൽനിന്ന് അജ്ഞനനെ ഉയർത്തുന്നതിന് ശ്രീകൃഷ്ണൻ വിശ്വരൂപം കാണിക്കേണ്ടിവന്നു. അവിടെ അദ്ദേഹമായ ഒരു നിയമത്തിനടിപെട്ട് ജീവികൾ ജനിക്കുകയും മരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ജനനത്തിനും മരണത്തിനും ചിലർ ഉപകരണങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അതുപോലെ കരവന്മാരുടെ മരണത്തിന് അജ്ഞനൻ ഒരു ഉപകരണമാകുന്നു എന്നല്ലാതെ അദ്ദേഹം ആരോടും ഹിംസയോ, അഹിംസയോ പ്രവർത്തിക്കുന്നതേയില്ല. വിശ്വരൂപഭർതാത്തോടെ അജ്ഞനന് തന്റെ വിഡ്ഢിത്വം മനസ്സിലായി. അദ്ദേഹം ഹിംസാഹിംസകളെപ്പറ്റിയുള്ള ക്ഷുഭബോധത്തിൽനിന്ന് ഉയർന്നു. ഗാന്ധിജിയും ഒരു വിശ്വരൂപഭർതാത്തോടെ കാഴ്ച മനസ്സിലാക്കുമായിരിക്കും.

ഹിംസയേയും അഹിംസയേയും വേർതിരിച്ച് പരിഗണിക്കാനും, അവയിൽ ഒന്നിനെ പുകഴ്ത്തിക്കൊണ്ട് മററതിനെ ഇകഴ്ത്താനും തത്വവേദികൾക്ക് സാധിക്കയില്ല. അജ്ഞനനും ഗാന്ധിയും തത്വവേദികളല്ല. നേരേമറിച്ച് ശ്രീകൃഷ്ണൻ തത്വവേദിയോ, തത്വതന്നെയോ ആണ്. ഇരുട്ടിന്റെ വില അറിയാത്തവർ വെളിച്ചത്തെ മാത്രമേ പുകഴ്ത്തുകയുള്ളൂ. അവൻ തത്വദൃഷ്ടി മൂഢനാണ്. കേവലം സങ്കീർണ്ണമായ തന്റെ ബോധമാണ് വെളിച്ചവും ഇരുട്ടും പരസ്പരപൂരകങ്ങളോ, പരസ്പരനിർവാഹകങ്ങളോ ആയ രണ്ടു ഭാവങ്ങൾ മാത്രമാണെന്നുള്ള അറിവിൽനിന്ന് അവനെ പിൻതിരിപ്പിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ക്രാന്തദർശികൾ വെളിച്ചത്തിന് ഇരുട്ടിനേക്കാൾ മേന്മ കല്പിക്കുകയില്ല. സാധാരണ ലോകാനുഭവങ്ങൾക്ക് ഉപരിയായി വളരൻ അവരുടെ ബോധത്തിന് കഴിവുണ്ട്.

കൃഷ്ണന്റെ തത്വശാസ്ത്രം ഒരുവൻ അവനെത്തന്നെ മറന്ന് കമ്മത്തിനുവേണ്ടി ജീവിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. കർത്താവിനെപ്പറ്റി കൃഷ്ണൻ നോട്ടമില്ല, കർമ്മം മാത്രമാണ് പ്രപഞ്ചം. അതിന്റെ നിർവഹണത്തിനുള്ള ജീവികൾ ചെയ്യുന്ന കർമ്മങ്ങളിൽ അവയ്ക്ക് കർത്തൃത്വ ബോധം പാടില്ല. ആരു ചെയ്യുന്നു എന്നുള്ളതല്ല, എന്തു എങ്ങനെ എപ്പോൾ സംഭവിക്കുന്നു എന്നുള്ളതാണ് കൃഷ്ണന്റെ ചോദ്യം. അതിൽ ഒരുവനും “ഞാൻ അതു ചെയ്തു”, “ഞാൻ ഇതു ചെയ്തു”, എന്നു പറയാനുള്ള അർഹതയും അവകാശവും ഇല്ല. “അഹങ്കാരവിമുശാത്മാ, കർത്താ ഹമിതിമന്യതേ”, എന്നാണ് അദ്ദേഹം പറയുന്നത്. താൻ കർത്താവാണ് ഒരുവൻ കരുതുന്നത് അവന്റെ മശഡ്ഢംകൊണ്ടാണ്. ഒരു കുട്ടി പട്ടിയുടെ നേരെ കല്ലെറിയുമ്പോൾ ആ കല്ലിന് പട്ടിയുടെ ദേഹത്തിൽ ഏൽക്കുക എന്ന കൃത്യത്തിൽ എന്തൊരു കർത്തൃത്വമാണുള്ളത്? എല്ലാ ജീവികളും പ്രപഞ്ചനിർവഹണത്തിൽ ആ കല്ലിന്റെ സ്ഥാനം, അഥവാ വെറും ഉപകരണത്തിന്റെ സ്ഥാനം മാത്രമാണ് വഹിക്കുന്നത്. “നീ നിമിത്തമാത്രമാണ്” എന്നേ കൃഷ്ണൻ സകല ജീവികളോടും പറയാനുള്ളൂ.

ഇങ്ങനെ കർത്താവ് പ്രവൃത്തികളുടെ ഫലത്തിനൊന്നിനും ഉത്തരവാദിയല്ലാതായിത്തീരുന്നു. കല്ല് പട്ടിയുടെ ദേഹത്തിൽ ഏററാലും ഇല്ലെങ്കിലും അത് അതിന് ഉത്തരവാദിയല്ല. കുട്ടിയുടെ നിയോഗപ്രകാരം പട്ടിയെ ലക്ഷ്യമാക്കി പറയുക എന്നുള്ളതു മാത്രമാണ് അതിന്റെ കർത്തവ്യം. പട്ടിയിൽ കൊള്ളുന്നതിനും കൊള്ളാതിരിക്കുന്നതിനും ഉത്തരവാദി കുട്ടിതന്നെയാണ്. അതുപോലെ ഒരു ജീവിക്ക് അതിന്റെ പ്രവൃത്തി ഫലിക്കുന്നു ഇല്ലയോ എന്നു നോക്കേണ്ട കാര്യമില്ല. ഈശ്വരനിയോഗപ്രകാരം പ്രവൃത്തിക്കുക എന്നുള്ളതു മാത്രമാണ് ജീവിയുടെ കർത്തവ്യം. ഇവിടെ കർത്താവിന്റെ സത്ത തന്നെയും നിഷേധിക്കപ്പെടുന്നു. “ഞാൻ”എന്ന് വിചാരിക്കാനുള്ള അർഹത തന്നെയും അയാൾക്കില്ല. അങ്ങനെയിരിക്കെ അയാൾ ഹിംസയ്ക്കോ, അഹിംസയ്ക്കോ ഉത്തരവാദിയാകുന്നതെങ്ങനെ?

നേരേമറിച്ചു ഗാന്ധിജിയുടെ ഉപദേശത്തിൽ എന്താണ് കാണുന്നത്? അവിടെ എല്ലാം കർത്തൃപ്രധാനമാണ്. കർത്താവിൽ “അഹം” എന്നുള്ള ഭാവം എപ്പോഴും ശേഷിക്കുന്നു. മറെറാരാളിനുവേണ്ടി തന്റെ ജീവനെ ബലി കഴിക്കുന്നത് നിസ്സംശ്നമാണെന്നുള്ള അനുഭവശ്യാവും അർത്ഥശൂന്യമായ ഒരു തോന്നൽ, ഒരു അഭിമാനം, ശേഷിക്കുന്നു. തന്റെ ജീവനേക്കാൾ മാഹാത്മ്യം എതിരാളിയുടെ ജീവന് ഉണ്ടെന്ന് കരുതുന്നത് തന്നെയും “അഹം”ഭാവത്തിന്റെ ലക്ഷണമാണ്. താൻ എതിരാളിയിൽനിന്ന് ഭിന്നനാണെന്നുള്ള ബോധം വീണ്ടും തുടരുന്നു. കൃഷ്ണനാകട്ടെ, അജ്ഞാനന്റെ ജീവനേക്കാൾ മാഹാത്മ്യം കരവന്മാരുടെ

ജീവനുണ്ടെന്ന് വിചാരിക്കാൻ വഴികൊടുക്കുന്നില്ല. ഇരുകൂട്ടരുടേയും ജീവൻ തുല്യമാണെന്നും അതിനാൽ, താൻ മരിക്കുമോ ജീവിക്കുമോ, അതോ കൗരവന്മാർ മരിക്കുമോ ജീവിക്കുമോ, എന്നും മറ്റും ചിന്തിക്കാതെ യുദ്ധം ചെയ്യണമെന്നും അദ്ദേഹം ഉപദേശിക്കുന്നു. ഇവിടെ താൻ ത്യാഗമനുഷ്ഠിക്കുന്നു എന്ന് അർത്ഥാന്തരമായി അഭിമാനിക്കാൻ വഴിയില്ല. തന്റെ ജീവനെ ത്യജിച്ചാലും എതിരാളിയുടെ ജീവനെ നശിപ്പിച്ചാലും അത് ത്യാഗമാകയില്ല. താൻ മരിച്ചാലും എതിരാളി മരിച്ചാലും, തന്റെ കർമ്മം തന്റെതല്ലെന്നും, അത് പ്രപഞ്ചനിർവ്വഹണപരിപാടിയുടെ ഒരു അംഗം മാത്രമാണെന്നും കരുതുമ്പോഴാണ് യഥാർത്ഥമായ ത്യാഗം പ്രത്യക്ഷമാകുന്നത്. അതിനു പകരം, താൻ ജീവനെ ത്യജിക്കുന്നു എന്ന് അഭിമാനിച്ചുകൊണ്ട് എതിരാളിയുടെ വെട്ടോട് വിഴാൻ തയ്യാറാകുന്നവൻ എതിരാളിയെ നിരന്തരമായി വലുതാക്കുകയും, തന്നെ നിസ്സാരനാക്കുകയും ചെയ്യുവേതന്നെ, ഒരു ത്യാഗാഭാസത്തിൽ ഭ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ക്രിസ്തു, ഗാന്ധി, ബുദ്ധൻ, അർജ്ജുനൻ എന്നിവരെല്ലാം ഒരേ നിലയിൽ വർത്തിക്കുന്നവരാണെന്ന് അവരുടെയെല്ലാം ത്യാഗബോധം വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. ശത്രു ഇടത്തെ ചെങ്കിട്ടിൽ അടിച്ചാൽ വലത്തെ ചെങ്കിട്ട് കാട്ടിക്കൊടുക്കണമെന്ന് ക്രിസ്തു പറയുമ്പോൾ അത് ത്യാഗമാകുമെന്ന് തോന്നാം. മേൽപ്പറഞ്ഞ മറ്റുള്ളവരുടേയും ഉപദേശങ്ങൾ അതേനിലയിൽതന്നെ ശേഷിക്കുന്നു. അവരാരും എതിരാളിയും താനും ഒന്നുതന്നെയാണെന്ന് കൃഷ്ണനേപ്പോലെ ഉപദേശിക്കുന്നില്ല. എതിരാളിയും താനും ഒന്നുതന്നെയാണെന്നുള്ള ബോധമുണ്ടാകുമ്പോൾ മാത്രമേ താൻ എതിരാളിക്കുവേണ്ടി ത്യാഗമനുഷ്ഠിക്കുന്നു എന്നുള്ള അർത്ഥാന്തരമായ തോന്നൽ കൂടാതെ യഥാർത്ഥമായ ത്യാഗം അനുഷ്ഠിക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഈ പരമാർത്ഥം ലോകാചാര്യന്മാരിൽ ശ്രീകൃഷ്ണനാണ് ആദ്യം ഉപദേശിച്ചത് എന്നാണ് വിചാരിക്കേണ്ടത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശത്തിൽ ഞാൻ, നീ, എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഭേദകല്പനതന്നെയും ഇല്ല, അഥവാ കർത്താവിന് കർത്തൃത്വേന യാതൊരു സത്തുമില്ല. തന്നിമിത്തം ആർക്കും ത്യാഗത്തെപ്പറ്റി അർത്ഥാന്തരമായി അഭിമാനിക്കാൻ വഴിയുമില്ല.

ലോകത്തിൽ സൃഷ്ടിക്കാർക്കുമാത്രമായ മുഴുപ്പ്, വെളിച്ചം, ജലം, കാറ്റ് മുതലായ ശക്തികൾതന്നെ സംഹാരത്തിനും കാരണമായിത്തീരുന്നതിനാൽ ഹിംസാഹിംസകളെ പ്രപഞ്ചശക്തിതന്നെയും പ്രത്യേകിച്ചു പരിഗണിക്കുന്നില്ലെന്ന് റ്റുകതമാണ്. കൃഷ്ണന്റെ ഉപദേശംകൊണ്ട് വേണ്ടപ്പോൾ വേണ്ടപ്പോലെ വേണ്ടതും ചെയ്യുന്ന കർമ്മമൊന്നും ഹിംസയോ അഹിംസയോ അല്ലെന്ന് സിദ്ധവുമാണ്. ആ സ്ഥിതിക്ക് പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ അംശമായ മനുഷ്യൻ കേവലം അഹിംസാപ്രാധാന്യമുള്ള മതിയാവൂ എന്ന് പറയുന്നത് തെറ്റാണ്. മനുഷ്യതയായ ശക്തികളുടെ ഹിംസ

കാത്തികുതിരനാൾ ഒന്നാമുറ രാജകുമാരി തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു്.

തിരുവിതാംകൂറിലെ ദാരിദ്ര്യനിവാരണം.

(രാജശ്രീ കെ. ഇ. ജോബ് എം. എ., എൽ. റി.)

തിരുവിതാംകൂർ ഒരു ദരിദ്രരാജ്യമാണ്. കഴിഞ്ഞ സെൻസസ് അനുസരിച്ച് തിരുവിതാംകൂർജനതയ്ക്ക് ശരാശരി ആളൊന്നുക്ക് അര ഏക്കർ സ്ഥലം വീതം തികച്ചു കിട്ടുന്നില്ല. ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതി അതിലും ശോചനീയമാണെന്ന് തീർച്ചയാണ്. ആകയാൽ ഈ നാട്ടിലെ കൃഷിവക വരവുകൊണ്ട് സുഖമായിട്ടുപജീവനം ചെയ്യുവാൻ ഈ നാട്ടുകാർക്ക് സാധിക്കുകയില്ലെന്നു തീർച്ചയാണ്. ഇവിടത്തെ വ്യവസായങ്ങൾ

കൊണ്ട് ഈശ്വരൻ ചില കാര്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതുപോലെതന്നെ മനുഷ്യന്റെ ഹിംസകൊണ്ടും ചില കാര്യങ്ങൾ സാധിക്കുന്നുണ്ട്.

ഗാന്ധിജിയുടെ ഉപദേശം സ്വീകരിച്ചാൽ ആ കാര്യങ്ങൾ അവതാളത്തിലാക്കുകയും, ലോകവ്യവസ്ഥ തന്നെ താദമാറുകയും ചെയ്യും. അതുകൊണ്ടാണ് ഹിംസാഹിംസകളേപ്പറ്റിയുള്ള ബോധംകൂടാതെ എല്ലാവരും അവനവന്റെ കർത്തവ്യം അനുഷ്ഠിക്കണമെന്ന് കൃഷ്ണൻ ഉപദേശിക്കുന്നത്. ഈ ഉപദേശം എക്കാലത്തേയ്ക്കും ജീവിതത്തിൽ ഏതുനിലയിലുള്ള ആളിനും സ്വീകാർത്ഥമാണ്. നേരേമരിച്ച് ഗാന്ധിജിയുടെ ഉപദേശം ആത്മീയമായി ഒട്ടയർച്ച പ്രാപിച്ച ചിലർക്ക് മാത്രമേ സ്വീകാര്യമായിരിക്കുന്നുള്ളൂ. വേണ്ടത്ര ഉയർച്ച പ്രാപിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ അതു സ്വീകാര്യമാണോ എന്ന് സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അന്ധവശ്യമായി ആളുകൾ ധാരാളം ഹിംസയിലേപ്പെട്ടെന്നെങ്കിൽ അതിനെ തടയാൻ അഹിംസാനിദ്ധാന്തം ആവശ്യമായിരിക്കുമെന്നല്ലാതെ പ്രചഞ്ചത്തിൽ അതിന് അതിലുപരിയായ സ്ഥാനമൊന്നുമില്ല. കൃഷ്ണൻ പ്രചഞ്ചത്തെ ആകെക്കൂടെ കാണുകയും, അതിന് അതീതമായ നിലയിൽ നിൽക്കുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ ഗാന്ധിജി നിരായുധമായ ഇന്ത്യയിൽ നിന്നുകൊണ്ട് ഇന്ത്യൻ മുദായത്തെമാത്രം കാണുന്നു. അദ്ദേഹം തന്റെ സിദ്ധാന്തത്തിൽ പ്രചഞ്ചതത്വങ്ങളെ പരിഗണിക്കുന്നില്ല, അതിന്റെ ആവശ്യം ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നുമില്ല. പക്ഷെ കാര്യം അവിടംകൊണ്ട് അവഗണിക്കുന്നില്ലെന്നുള്ളതാണ് നേരംമ്പോക്ക്. തന്റെ സിദ്ധാന്തം എന്നും, എല്ലാവർക്കും സ്വീകാർത്ഥമാണെന്ന് ഗാന്ധിജി പറയുമ്പോൾ അദ്ദേഹം ജീവിതത്തിന്റെ ഒരു ഭാവത്തിന് ജീവിതത്തെ മുഴുവൻ ഗ്രസിക്കാത്തു ചലിപ്പും നറുക്കി ജീവിതസമനില പാടേ തെറ്റിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നു പറയേണ്ടു.

കേവലം വിരളവുമാണല്ലോ. പിന്നെ എങ്ങനെ ഭാരിഭ്രം വർഷിക്കാതിരിക്കും? ആകയാൽ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഈ ഭാരിഭ്രമഹാമാരിയെ തടഞ്ഞു നിറുത്തേണ്ട മാർഗ്ഗങ്ങളേപ്പറ്റി നാം തല കാഞ്ഞു് ആലോചിക്കാതെ തരമില്ല.

ഇതിലേക്കു് ആദ്യമായി ചെയ്യേണ്ടതു് തരിശായി കിടക്കുന്ന ഭൂഭാഗങ്ങളെ കൃഷിപ്പുറപ്പെടുവിക്കുകയാണു്. അങ്ങനെയുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ തീരപ്രദേശത്തും മലനാട്ടിലും ഇടനാട്ടിലുമുണ്ടു്. സക്കാരിന്റെ നിർബ്ബന്ധവും സഹകരണവും ഉണ്ടെങ്കിൽ തീരഭൂമിയിൽ ഒന്നിടവിട്ടു് പാഴായി കിടക്കുന്ന പുഞ്ചനിലങ്ങളിൽ തീർച്ചയായും ധാരാളം നെൽകൃഷി ചെയ്യാം. വളങ്ങൾ സംഭരിച്ചു് അവയെ പൂർവ്വാധികം പുഷ്പിപ്പടുത്തുന്നതിന്നും സാധിക്കും. കർഷകരുടെ മാമൂൽപ്രിയവും ഐക്യമത്യുക്തവും സഹകരണശുന്യതയും കൊണ്ടു് ആ നിലങ്ങൾ പഴയപടി കിടക്കുന്നു എന്നേയുള്ളു. അവിടങ്ങളിൽ കടംകൃഷിസമ്പ്രദായങ്ങളും മത്സ്യം വളർത്തലും ശാസ്ത്രീയമായി ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കും. ഇക്കാര്യത്തിൽ ചൈനക്കാരുടെ ദൃഷ്ടാന്തം നമുക്കു പ്രോത്സാഹനകമായിരിക്കും. തന്മൂലം വേലക്കാക്കു് തൊഴിലും മുതലാളികൾക്കു് ആദായവും രാജ്യത്തിന്നു് ഐശ്വര്യവും വർദ്ധിക്കാതിരിക്കുകയില്ല.

ഇടനാടുകളിലാണു് സാക്ഷാൽ ഭാരിഭ്രം പ്രതാപത്തിൽ പുരോഗമിക്കുന്നതു്. അവിടങ്ങളിലാണു് ഇടനിലക്കാരായ കർഷകർ അധിവസിക്കുന്നതു്. ഈ ഭൂഭാഗത്തു് നെൽകൃഷി കുറയുകയും, മരച്ചീനിക്കൃഷി വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ജനാധിവാസനിബിഡതകൊണ്ടും, തെങ്ങിൻപുറയിടങ്ങളുടെ വർദ്ധനകൊണ്ടും ഇവിടെ ഭക്ഷ്യപദാർത്ഥാൽപാദനം ക്രമേണ കുറയുകയും ചെയ്യുവരുന്നു. അതിന്റെ ഫലമായിട്ടാണു് ഇവിടെ ഭാരിഭ്രം നടമാടുന്നതു്. മരച്ചീനിക്കൃഷി മണ്ണിന്റെ വീർച്ചമെടുത്തുകളയുന്നതുകൊണ്ടു്, ഉള്ള സ്ഥലം തന്നെ തിരുപയോഗമായി ഭവിച്ചുവരുന്നു. ഇതിന്നു് എന്തു പ്രധിവിധിയാണു വേണ്ടതു് എന്നു് ആലോചിക്കുന്നവർ ചുരുക്കമാണു്. എനിക്കു തോന്നുന്ന പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ താഴെ കറിക്കുന്നവയാണു്.

(1) കുന്നുകാലിവളർത്തൽ വർദ്ധിപ്പിക്കണം. ചാണകമാണു് കൃഷിപ്പുറപ്പെടുവിയ്ക്കുന്നതിന്നു് വീർച്ചം കൊടുക്കുന്ന വളം.

(2) അതിനുവേണ്ടി, പുരയിടങ്ങളുടെ കച്ചാലപ്പുറങ്ങളിലും വയലരികിലും മറ്റും കൃഷിക്കു ഹാനികരമല്ലാത്ത വിധത്തിൽ, പേരട്ടപ്പുല്ല്, ഗിനിപ്പുല്ല്, നേപ്പിയർപ്പുല്ല് ഇവ ഓരോ കർഷകനും വച്ചുപിടിപ്പിക്കണം.

(3) സക്കാർസഹായത്തോടുകൂടി കുത്തരി ഇറക്കുമതി നിറുത്തണം.

(4) നെല്ലുകത്തു വ്യവസായം പ്രചരിപ്പിക്കണം. കഴിയുന്നത്ര തന്ത്ര

സഹായത്തോടുകൂടിയുള്ള നെല്ലുകയ്ക്ക് നിരുത്സാഹിപ്പിക്കുകയും, മനുഷ്യകുരങ്ങളാലുള്ളത് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം.

(5) കന്നുകാലികൾക്ക് ഭക്ഷണത്തിനു തവിടും പിണ്ണാക്കും ധാരാളം കിട്ടത്തക്ക വിധത്തിൽ നാട്ടിൻപുറങ്ങളിൽ നെല്ലുകയ്ക്കും എണ്ണയ്ക്കും പൂർവ്വതൽ നടപ്പിലാക്കണം.

(6) ഗവണ്മെൻറ് സഹകരണത്താൽ വിത്തുകാളകളെ നാട്ടിൻപുറങ്ങളിൽ പുലർത്തണം.

(7) നാട്ടിൻപുറങ്ങളിൽനിന്ന് നിരുപയോഗമായി ഒലിച്ചുപോകുന്ന കരികില മുതലായവ ഉപയോഗിച്ച് കൂട്ടാളമുണ്ടാക്കുന്ന സമ്പ്രദായം പ്രചരിപ്പിക്കണം.

(8) വിലയ്ക്കു വീൽക്കുന്ന സ്ഥിരവിളവുകൾ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിന് മേലാൽ ഇടനാട്ടിലെങ്കിലും നിയന്ത്രണം ഏറ്റെടുത്തണം.

മലനാടുകളിൽ കൃഷിക്കുപററിയ പല ഭാഗങ്ങളും റബ്ബർ, കാപ്പി, തേയില ഈ കൃഷികൾക്കു വിനിയോഗിക്കപ്പെടുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ബാക്കിഭാഗങ്ങൾ റിസർവ്വായിട്ടും കിടക്കുന്നു. റിസർവ്വറങ്ങൾ സ്കാർത്തു ഡീനത്തിൽതന്നെയാണു് കിടക്കുന്നതു്. അവയിൽ എത്രത്തോളം രാജ്യത്തെ മഴയ്ക്കും മറ്റും അത്യാവശ്യമെന്നു് വിദഗ്ദ്ധശാസ്ത്രകാരന്മാരുടെ സഹായത്തോടുകൂടി നിണ്ണയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. രാജ്യരക്ഷയ്ക്കുത്യാവശ്യമല്ലാത്ത ഭൂഭാഗങ്ങൾ ഏതെല്ലാമെന്നു് നിണ്ണയിച്ചശേഷം, അവയെ ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ കൃഷിചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടി വിനിയോഗിക്കുന്നപക്ഷം തന്മൂലവും ദാരിദ്ര്യനിവാരണം ചെയ്യാവുന്നതാണല്ലോ.

മേൽവിവരിച്ച പരിപാടികൾ നാട്ടിലെ കൃഷിവർദ്ധനവിനെ മാത്രം പരാമർശിക്കുന്നവയാണല്ലോ. എന്നാൽ കൃഷികൊണ്ടു മാത്രമല്ല, ധനാഭിവൃദ്ധിയുണ്ടാകുന്നതു്. കച്ചവടം, വ്യവസായം, ഇവയും ധനോൽപാദകമാഗ്ഗങ്ങളാണു്. പക്ഷേ വിപുലമായ തോതിൽ വ്യവസായം നടത്തുന്നപക്ഷം, അങ്ങനെയുണ്ടാക്കുന്ന പദാർത്ഥങ്ങൾ വിദേശവിപണികളിൽ അയച്ചു വില്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അതു് എത്രത്തോളം ശ്രമസാദ്ധ്യമാണെന്നു് വിദഗ്ദ്ധസഹായത്തോടുകൂടി സ്കാർത്തുഡികാരികൾ നിയിക്കേണ്ടുന്നതാണു്. അതിനാൽ നമ്മാൽകഴിയുന്ന സകലകാര്യങ്ങളിലും പൗരാവലിയും രാഷ്ട്രാധികാരികളും ഒത്തൊരുമിച്ച് പരിശ്രമിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതു് വ്യക്തിപരമോ, മതപരമോ ആയിരുന്നാകട്ടാ, പ്രത്യേക അതു് നിർന്തരവും സാഹകരണപരവുമായ ഒരു ക്രമീകൃതപദ്ധതിയായിരിക്കണം. അതിനുവേണ്ടി ഒരു ദശവത്സരപദ്ധതി രൂപീകൃതമായാൽ അതു് ശ്രേയസ്കരമായിരിക്കും. രാജ്യത്തിൽ സമാധാനവും സൗഹാർദ്ദവും യോജിപ്പും ഉളവാക്കുന്നതിനു് ഇതിനേക്കാൾ പററിയ വേറൊരു മാഗ്ഗം കണ്ടുകിട്ടുവാൻ അസാദ്ധ്യമാണു്.

കാമിനിമുഖം.

(രാജശ്രീ തകഴി ശിവശങ്കരപ്പിള്ള)

I

അയാൾ ഇങ്ങിനെ മൊഴികൊടുത്തു.

“ഞാൻ മരിച്ചുപോയേക്കാം. ഇത് എന്റെ വിശ്വാസമാണ്. ആരുടെയും പ്രേരണയില്ല. ഈശ്വരൻ സാക്ഷിയാണ്. എനിക്കു നല്ല ബോധമുണ്ട്. സ്വമനസ്സാലെ ബോധിപ്പിക്കുന്ന മൊഴിയാണിത്.” ഇങ്ങിനെ ആരംഭിച്ച ആ പ്രഥമ വിവരവിവരപ്പോർട്ടിൽ കൃത്യത്തെക്കുറിച്ച് ഇങ്ങിനെ പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു. “പപ്പക്കുറുപ്പിനോടു് എനിക്ക് പ്രത്യേക വൈരാഗ്യമൊന്നുമില്ല. അയാൾക്കു എന്നോടുണ്ടോ എന്നറിഞ്ഞുകൂട. മേല്പടി പാപ്പിഅമ്മയുമായിട്ടു എനിക്കുള്ള ബന്ധം നാലഞ്ചുകൊല്ലമായി. പപ്പക്കുറുപ്പ് പാപ്പിഅമ്മയെ സംബന്ധം ചെയ്തതിന് ശേഷമാണ്. ഞാൻ അവിടെ കൂടെക്കൂടെ പോകാറുണ്ട്. പപ്പക്കുറുപ്പിനു എത്രനാളായി സംശയംതോന്നിയിട്ടു് എന്നു എനിക്കറിഞ്ഞുകൂട. അയാൾ എന്നോടു വഴക്കുണ്ടാക്കാൻ തക്കനോക്കുകയായിരുന്നിരിക്കാം.....മിനിത്തൊന്നു കുറുപ്പ് എവിടെയോ പോകുന്നു എന്ന് പറഞ്ഞു വീട്ടിൽനിന്നിറങ്ങി. പാപ്പിഅമ്മ പറഞ്ഞു് ആ വിവരം ഞാൻ അറിഞ്ഞു. പറഞ്ഞത് ഇന്നലെയാണ്. ഇന്നലെ ഞാൻ അവിടെ പോയി. പാതിരാ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കുറുപ്പ് പുറത്തുവന്ന് കതകിൽമുട്ടി ‘പാപ്പി’ എന്നു വിളിച്ചു. ഞങ്ങൾ ഉണർന്നു. കുറുപ്പു കതകിനിട്ടു ചവിട്ടി. കതകുതുറക്കുവാൻ ഞാൻ പാപ്പിഅമ്മയോടു പറഞ്ഞു. അവർ കതകുതുറന്നു. ഞാൻ പുറത്തേയ്ക്കുചാടി. ഓടിക്കളയാമെന്നു വിചാരിച്ചാണ് ചാടിയത്. എന്നാൽ പപ്പക്കുറുപ്പ് എന്നെ കടന്നുപിടിച്ചു.....എന്റെ കൈയ്യിൽ ആയുധം ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്റെ പുറത്താണ് ആയുധം കയ്യിൽ. ഞാൻ നിലവിളിച്ചു. പിന്നീട് ഒന്നും ഓർമ്മയില്ല. ഇവിടെ വന്നതിനുശേഷമാണ് ഓർമ്മവന്നത്.”

ഡാക്ടർ വളരെ ശുഷ്കാന്തിയോടെ ശുശ്രൂഷിക്കുന്നുണ്ട്. പനി ഉണ്ടായില്ലെങ്കിൽ രക്ഷപെടും. കിട്ടുപിള്ളയുടെ ജ്യേഷ്ഠനും അനുജനും അടുത്തുണ്ട്.

പ്രതിയെ പടികിട്ടിയില്ല. ഉറക്കമില്ലാത്ത അനേകവർഷങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നു. ആ ഘോരമായ കൃത്യത്തിനുശേഷം അയാൾ എവിടെയോ കടന്നുകളഞ്ഞു.

ഇത് ഒരു സാധാരണ സംഭവം മാത്രമാണ്. ഈ കഥയിലെ നായിക നാട്ടിൽ കണ്ടാൽകൊള്ളാവുന്ന കൂട്ടത്തിലാണ്. ഹൃദയംഗമമായി സ്നേഹിക്കപ്പെടുക എന്ന ഗുണം അവർക്കുണ്ടായിരുന്നു. ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ അവർക്ക് ചുറ്റുമായി ഒരു ചരിത്രം സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. അവർക്ക് അതിൽ നേരിട്ട ഒരു പങ്കുമില്ല. പല വിവാഹാലോചനകൾ നടന്നു. സ്നേഹിതന്മാർ അതിൽവെച്ച് പരസ്പരം ശത്രുക്കളായിട്ടുണ്ട്. അടികലശലുകൾ നടന്നിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ 19-ാം വയസ്സിൽ ബന്ധുക്കളിൽ ഒരാളായ പപ്പക്കുറുപ്പ് കല്യാണവും കഴിച്ചു.

കുറുപ്പ് പാപ്പിഅമ്മയെ അത്യധികം സ്നേഹിച്ചു. അങ്ങിനെ അവരെ നോക്കിനോക്കി ഇരിക്കുന്നത് അയാൾക്കു ബഹുത്സാഹമാണ്. പാപ്പിഅമ്മ അത് അറിയുന്നുമുണ്ടായിരുന്നു. ഒന്നിനൊന്നിന് അവർ ഒരുങ്ങിച്ചമഞ്ഞു. ഒരിക്കലും മുഷിഞ്ഞു ഇരിക്കയില്ല. പൊട്ടിപ്പിളം തല ചികിഴ്ക്കെട്ടലും അടുക്കളജോലിക്ക് ഏറ്റെടുത്തുവെക്കുന്നുണ്ട്. അവരുടെ സംസാരത്തിന് ഒരു കൊഞ്ചലിന്റെ മായമുണ്ട്. കണ്ണുകൾ പൂർവ്വം ചഞ്ചലങ്ങളായി. ചിരിക്കു മുഖമില്ലാത്ത ഒരു മധുരിമയുമാണു. അവരെ ആരാധിക്കുവാൻ ഒരാൾ ഉണ്ട്!

ആ കൃഷിക്കാരന്റെ സിരാചക്രം അവളുടെ കടാക്ഷത്താൽ സ്നോ പൂർണ്ണമാകും. അവൾ പുഞ്ചിരി തൂകുമ്പോൾ അയാൾ അങ്ങിനെ പകുതിവായ് പൊളിച്ചു തുറിച്ചുനോക്കി നിന്നുപോകും. അവളെ വിടുപിരിയാൻ അയാൾക്കു മനസ്സില്ല. നിഴൽപോലെ പിൻതുടരും. എന്നാൽ ഒരക്ഷരം ഉരിയാടാനുമില്ല. അപ്പോൾ പാപ്പിഅമ്മ ചോദിക്കും.

“ഇതെന്തുകൃത്താ? നാണമില്ലോ ഇങ്ങനെ നടക്കാൻ!”

എന്നിട്ട് മാധുര്യം തുളുമ്പുന്ന ഒരു ചിരി! കുറുപ്പ് ഒരടി പിന്നിലേയ്ക്കു വയ്ക്കും

അയാളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അവൾ സന്തോഷസാക്ഷാത്കാരമാണ്. അയാൾക്കു അവളെ നോക്കിനോക്കി നിന്നിട്ടു മതിവന്നിട്ടില്ല. ഓരോ നിമിഷവും അവൾക്കു പുതുമയുണ്ട്. മനംമടിപ്പു വരില്ല; ചെടിപ്പില്ല, തീർച്ചതന്നെ. അങ്ങിനെ നോക്കിനില്ക്കുമ്പോൾ അവളെ ഒരു തൊടുവാൻ അറിയാതെ കൈനീട്ടിപ്പോകും. എന്നാൽ തൊടുകയില്ല. കൈ താണു വലിഞ്ഞുപോകും. അവൾ മുമ്പിൽ ഇരിക്കുമ്പോഴും കുറുപ്പ് കണ്ണുനീർ ധ്വാനിക്കാറുണ്ട്. അവൾ അനുസരിക്കുന്നത്, ചോദ്യവിചിത്രങ്ങളെക്കുറിച്ചു, ‘എന്തോ’എന്നു വിളിക്കുകയെന്നത്— ഇതെല്ലാം കുറുപ്പിന് ഒരു അത്ഭുതമാണ്. അവൾ തനിക്കുള്ളതല്ല?

കുറുപ്പിന് ഒരിക്കലും മനഃസുഖമില്ല. അകാരണമായി അയാൾ ചെവിപാക്കും. അവളുടെ ദൃഷ്ടി എവിടെയെല്ലാം പായുന്നുവോ അവിടെ

ടെയ്ക്കല്ലാം അയാളും നോക്കിപ്പോകും. അവർ എന്തോന്ന് ഓർത്തിരിക്കുന്നു? രാത്രിയിൽ കുറച്ച് ഉറങ്ങാതെ ഉറക്കംഭാവിയ്ക്കുക കിടക്കും. അയൽ പക്കത്തുള്ള പല ചെറുപ്പക്കാരായി, കാരണമൊന്നും ഇല്ലാതെ വഴക്കുണ്ടാക്കും. അയാൾ അവളെ വിലക്കി, ചിരിച്ചുകൊണ്ട്. അപ്പോൾ അവർ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുപോയി. ആരും ആ വീട്ടിൽ കയറിക്കൂടെന്നു ശത്രുക്കളെ അത് ഒരു പരിഹാസകഥയായിത്തീർന്നു. അയാൾ ഒരു വീടു വെച്ചു; മുറികൾക്കെല്ലാം ഒറ്റവാതിൽ മാത്രം.

എങ്കിലും അവർക്കു അയൽക്കാർവേണം. അയൽക്കാരെ പിണക്കിയിട്ടു എങ്ങിനെ കഴിയാനാണ്? അവർ ആരുമായിട്ടും സംസാരിക്കും; കളിപറയും; ചിരിക്കും. എന്നാൽ ഒരിക്കലും അയാൾ അവളെ ശാസിച്ചിട്ടില്ല. അവിടെ ഗൃഹകലഹം എന്നൊന്ന് ഉണ്ടായിട്ടില്ല. പക്ഷേ അയാൾ അയൽക്കാരായി നിത്യം വഴക്കും വക്കാണവുമാണ്.

വിവാഹം കഴിഞ്ഞിട്ട് കുറെ കൊല്ലങ്ങളായി. ഒരു കുഞ്ഞിനെ എടുത്തു താലോലിക്കുവാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായില്ല. അവർ ലജ്ജാസമന്വീതം ആകാശമായ ഒരു ചിരിയോടെ ഭർത്താവിനെ പരിഹസിക്കും.

“ഇങ്ങിനെ നമുക്കുണ്ടു കെളവനും കെളവിയും ആകാം.”

അതിന്റെ പൊരിൽ എന്തെന്നു കുറപ്പിനു മനസ്സിലാക്കാറില്ല. ഒരു ഭാവഭേദവും കൂടാതെ അയാൾ അങ്ങിനെ നോക്കിയിരിക്കും. അയാൾക്കു അതിനെക്കുറിച്ചൊന്നും ഒരു ചിന്തയുമില്ല.

ഇങ്ങിനെ ഇരിക്കെയാണു കിട്ടുപിള്ള ആ ജീവിതത്തിൽ ഇടപെടുന്നത്. ആ ഇടയ്ക്കു അയാൾ കുടുംബഭാഗം വാങ്ങി വിറ്റു ആളാണ്. രൊക്കും ആയിരത്തഞ്ഞൂറു കൈവശമുണ്ട്. അവിവാഹിതനാണ് എങ്കിലും അയാളെപ്പോലെതന്നെ ഒരു കട്ടിയെ നാട്ടിൽ ഒരിടത്തു ഒരു സ്ത്രീ അക്കാലത്തു പ്രസവിച്ചു. ആ സ്ത്രീയും വന്ധ്യയെന്ന് വിധിക്കപ്പെട്ടതായിരുന്നുവത്രേ!

കിട്ടുപിള്ള നടയിൽകൂടി നടന്നുപോയപ്പോൾ പാപ്പിഅമ്മ ബേലിക്കുറ്റത്തുനിന്നു ഒന്നു മന്ദഹസിച്ചുപോയി. കിട്ടുപിള്ളയും ഒന്നു ചിരിച്ചു. ഉത്തരക്കുണത്തിൽ പാപ്പിഅമ്മ അകത്തേയ്ക്കു ഓടി കയറിക്കൂടെ. എന്നാൽ അത്ഥവാതെന്നു കിട്ടുപിള്ളയ്ക്ക് വിചാരിക്കാൻ ന്യായമുള്ള ഒരു കടാക്ഷത്തിന് അയാൾ ശരവുമായിരുന്നു.

അടുത്തദിവസം കിട്ടുപിള്ള കുറച്ചു വെള്ളംകുടിക്കാൻ അവിടെ കയറിച്ചെന്നു. അടക്കപ്പെട്ട ചിരിയോടെ പാപ്പിഅമ്മ വെള്ളം കൊണ്ടു കൊടുത്തു. കിട്ടുപിള്ള ചിരിച്ചു. പാപ്പിഅമ്മയുടെ ചിരിയും പൊട്ടിപ്പോയി.

“ഉം? എന്താ?” കിട്ടുപിള്ള ചോദിച്ചു “ചുമ്മാതെ”

അടുത്തദിവസം പാപ്പിഅമ്മ പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ ആ കഞ്ഞിനെ കണ്ടു.”

അമ്മിനെ ആ ബന്ധം വികസിച്ചു. അത് ആത്മാത്മതയുള്ളതായി. പാപ്പിഅമ്മ കിട്ടുപിള്ളയെ പ്രതീക്ഷിച്ചു. കിട്ടുപിള്ളയ്ക്ക് പാപ്പിഅമ്മയെ കാണാതെ ഇരുന്നുകൂട. വിശുദ്ധങ്ങളായ പല വാദാനങ്ങൾ ഈശ്വരനെ മുൻനിർത്തി കൊടുക്കുകയും സ്വീകരിക്കുകയും ഉണ്ടായി.

“ഞാനെന്തിനു ഇമ്മിനെ സ്നേഹിച്ചു! നിങ്ങൾ എനിക്കുള്ളതല്ല” എന്നു പാപ്പിഅമ്മ നിരാശയായി പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ എന്നും എന്റെ ഓമനയുടേതാണ്” എന്നയാൾ സമാധാനപ്പെട്ടു.

സംതൃപ്തയായ കാമുകി കാമുകനെ ശുശ്രൂഷിച്ചു. കാമുകൻ അവളെ തിരിച്ചുസന്തോഷിപ്പിച്ചു. സ്വന്തം വകയെന്നു വിശ്വസിച്ചു. ഒത്താവ് അപ്പോഴും അവളെ ആരാധിച്ചു.

ആ ബന്ധം അമ്മിനെ കത്തിലും വെട്ടിലും അവസാനിച്ചു.

II

കിട്ടുപിള്ള ഒന്നരമാസക്കാലം ആശുപത്രിയിലായിരുന്നു.

അത് വളരെ പ്രമാദമായ ഒരു കേസായി വളർന്നു. ഒളിച്ചോടി പോയ പ്രതിയെ പിടികിട്ടിയില്ല. കരപണം കിട്ടുപിള്ള ചെലവാക്കി. അല്പസ്വല്പമൊക്കെ തമ്മിനിന്നിരുന്നത് അമ്മിനെ അവസാനിച്ചു. പിന്നെയോ?

പാപ്പിഅമ്മ തന്നെ ഉത്തരം പറയണം. മുഴുത്തരൂപകൾ അട്ടിയട്ടികളായി അയാൾ വാരികൊടുത്തിട്ടുള്ളതാണ്.

വിഷാദമായ കലൻ ഒരു പുഞ്ചിരിയോടെ പാപ്പിഅമ്മ കിട്ടുപിള്ളയെ സ്വാഗതം ചെയ്തു. ആ പുഞ്ചിരി പഴയതിലും ആകർഷകമായിരുന്നു.

“എങ്കിലും ദൈവം കടുക്കെ ഒന്നും ചെയ്തില്ല. ആ. ഉടുപ്പ് നെ മാറിയില്ല”

“ആയുസ്സുണ്ടായിരുന്നു”

അയാൾ ഉടുപ്പു മാറി.

“എങ്കിലും ആരും പറഞ്ഞില്ല തിരിച്ചുണ്ടെന്ന്”

അത് ആശുപത്രിയിൽ വെച്ചുള്ള അനുഭവങ്ങളേയും മറ്റും കുറിച്ചുള്ള ഒരു ദീർഘസംഭാഷണമായിരുന്നു.

അയാൾ തിണ്ണയിൽ ആ കുട്ടിലിൽ കയറി ഇരുന്നു. അവർ മുറുക്കാൻചെല്ലും തുറന്ന് മുമ്പിൽ വെച്ചുകൊണ്ട് താഴ്ത്തും. ആ സംസാരത്തിൽ ഗ്രാഗാരം ഒട്ടു കലന്നിട്ടില്ല. അവർ അയാളുടെമുഖത്തു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കുന്നുണ്ട്. വെറില നൂറുതേച്ചു തെറുത്ത് അവർ അയാൾക്ക് കൊടുത്തു. അപ്പോൾ അവർ കാമുകിയും കാമുകനുമല്ല; ഭാര്യയും ഭർത്താവും. അയാളുടെ സുഖത്തിലും ദുഃഖത്തിലും പങ്കുകൊള്ളാൻ അവർ സന്നദ്ധരാണ് അയാൾക്കുതോന്നി. അങ്ങിനെ ഒട്ടധികനേരം വർത്തമാനം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അയാൾ ചോദിച്ചു.

“അതൊക്കെയിരിക്കട്ടെ, കുറെ പണം വേണ്ടിയിരിക്കുന്നല്ലോ. വിഷമിച്ചു. ഈ പോലീസുകാർ കിടത്തിപ്പൊറുപ്പിക്കുന്നില്ല”.

“പണമോ? എന്റെ കൈയിലൊന്നുമില്ല. ഒറ്റക്കാശില്ല”.

“കാശില്ലെന്നു ഞാൻ സമ്മതിച്ചു.

“അല്ല, സത്യം” അവർക്കു ചിരിവന്നുപോയി.

“ആ താക്കോൽ ഇങ്ങു തന്നാട്ടെ”

“എന്റെ കൈയിലൊന്നുമില്ല” അവർ എഴുന്നേറ്റ് മുറിക്കുള്ളിലേയ്ക്കു പോയി.

“നില്പ്. പിണങ്ങിപ്പോകാതെ”

അയാൾ അവളുടെ പിന്നാലെ മുറിക്കുള്ളിലേയ്ക്കു കയറി.

അങ്ങിനെ ഗ്രാമങ്ങളിൽ നടക്കാറുള്ള ഒരു സർവ്വസാധാരണമാരംഗം അവിടെയും അഭിനയിക്കപ്പെട്ടു.

ആ പണം എന്തിനെന്നു അവർ ചോദിച്ചു. പ്രതിയെ പിടിക്കാനാണെന്നു അയാൾ സത്യംപറഞ്ഞു. അതിനു അവർ കൊടുക്കുകയുമില്ല. എന്നാൽ ആ കാര്യത്തിനു ഇതിൽ ഒരുകാര്യം ചെലവാക്കേണ്ടിയാൽ ചിരി അമർത്തിക്കൊണ്ടയാൾ പറഞ്ഞു. എന്തിനും, നിലവറയിൽ പുല്ലുവട്ടിയിൽ വെച്ചു സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന മടിശ്ശീലയിൽനിന്നും പണം പുറത്തുവന്നു.

“ദൈവത്തിനു നിരക്കാത്തതാണു ഞാനു ചെയ്യുന്നത്” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് പാപ്പ അമ്മ പണം എണ്ണിക്കൊടുത്തു.

ഉറുജ്ജിതമായ അനേകജ്ഞത്തിനുശേഷം വടക്കൻപാവുരത്ത് വെച്ചു പ്രതിയെ പിടികിട്ടി. കറുപ്പിനുവേണ്ടി കറുപ്പിന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ പണം ചെലവാക്കി. ഹൈക്കോടതി പ്രതിയെ ജാമ്യത്തിൽ വിട്ടു.

ലാക്കപ്പിൽനിന്നും പാത്തിറങ്ങിയനിമിഷം ഒരു വലിയ ചോദ്യം ഉദയപ്പെട്ടു എങ്ങോട്ട്?

സ്വന്തമെന്നു പറയാൻ യാതൊന്നുമില്ലെന്നു അയാൾക്കുതോന്നി. അവൾ തനിക്കുള്ളതല്ലാതായിത്തീർന്നു. ഉണ്ടായിരുന്ന വസ്തുവകകൾ അവളുടേതുമായി.

അല്ല, അവൾ തന്നെതല്ല. താൻതന്നെ അങ്ങനെ ആക്കിത്തീർത്തു എന്നാണു കരുപ്പിനു തോന്നുന്നത്. അവൾകളാൽ മിണ്ടുമോ? കണ്ടാലും നടിക്കുമോ? ജീവിതത്തിൽ തേടിയതെല്ലാം കൈമോശംവന്നു.

ഓരോ ചുവടു മുന്നോട്ടു വയ്ക്കുമ്പോൾ അയാളുടെ നെഞ്ചിടിപ്പു കൂടുതൽ ദ്രുതതരമായി. എങ്ങനെ അവളുടെ മുഖത്തു് നോക്കും? എന്തു സമാധാനമാണ് അവളോടു് പറയാനുള്ളതു്? ഒരു വാദമുചത്തിനും വിശ്വാസ്യത മതിയാകുന്നില്ല. അവളെ കാണുമ്പോൾ കരൾ അങ്ങു പറിഞ്ഞുപോകുമെന്നു തോന്നി. അവളെകാണാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടിയാലോ? പക്ഷേ, അതിനു നിവർത്തിയുമില്ല.

തീവ്രമായ ഒരു അപരാധബോധം അയാളുടെ അന്തരാത്മാവിനെ കരണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. വഴിയിൽ പലരും കശലപ്രശ്നം ചെയ്തു. പക്ഷേ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. ഒരു ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ അവൾ നടക്കുകയാണ്.

വീട് കണ്ടുതുടങ്ങി. അയാൾക്കു ശ്വാസംമുട്ടുന്നു എന്നു തോന്നുന്നു. തല ചുറുറുന്നു. എങ്കിലും മുന്നോട്ടുനീങ്ങുന്നുണ്ടു്.....പടിക്കൽ അവൾ കാത്തുനില്ക്കുന്നു! വിഷാദാത്മകമായ ഒരു ചിരി, നനവുള്ള ഒരു നോട്ടം — അവളുടെ മുഖത്തുനിന്നും അക്ഷികളെ നിവർത്തിക്കാൻ അയാൾക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. ഒരു പാവയെപ്പോലെ മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. അവൾ ഇരകൾക്കുള്ള നീട്ടി അയാളെ സ്വീകരിച്ചു.

“അയ്യോ! ഇതെങ്ങനെ പ്രാകൃതമായി! എന്റെ ഈശ്വര!”

അവളുടെ കണ്ണിൽനിന്നും ബാഷ്പമണികൾ അടൻവീണു. അവളുടെ തൊണ്ടയിടി.

ആ ഭാര്യ ഇതിനായിരുന്നിരിക്കാം, ഭർത്താവിനെ എത്രയുംവേഗം തിരിച്ചുകിട്ടുവാൻ ആയിരുന്നിരിക്കാം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശത്രുവിനു പണം കൊടുത്തതു്. എന്തോ! സ്രീമദ്ഭയം ആരുകണ്ടു?

അവർ റ്റിട്ടിനുള്ളിലേയ്ക്കു പോയി. പാപ്പിഅമ്മ അയാൾക്കുവേണ്ടി വെള്ളംകാച്ചിഇട്ടിരുന്നു; ഇഞ്ചകീറിവെച്ചിരുന്നു; ഓടത്തിൽ എണ്ണയും എടുത്തു വരുന്നതിനുമുമ്പേ തയ്യാറാക്കിയിരുന്നു.

വീണ്ടും ഭാര്യയും ഭർത്താവും അവിടെ കഴിഞ്ഞു.

കുറുപ്പവനത്തിനു നാലാംദിവസം അതിഭയങ്കരമായ ഒരു അടിയുണ്ടായു നടന്നു. കുറുപ്പം അയാളുടെ പക്ഷക്കാരും ഒരുവശം. മറുവശം കിട്ടുപള്ളയും അയാളുടെ പക്ഷക്കാരും. അപായകരമായ മുറിവുകൾ നാലഞ്ചുപേർക്കു പറ്റി.

III

രണ്ടുകേസു മാത്രമല്ല, അതിനെത്തുടർന്ന് ചില്ലറ ക്രിമിനൽകേസുകൾ, സിവിൽകേസുകൾ, പോലീസിൽ ഹർജി ഇങ്ങനെ വളരെ കാര്യങ്ങൾ ഉത്ഭവിച്ചു. കക്ഷികൾ ആർക്കെന്തെന്ന വീട്ടിൽ ഇരിക്കാൻ നേരമില്ല. പ്രത്യേകിച്ചു കിട്ടുപിള്ളക്കും കുറുപ്പിനും. കുറുപ്പ് ഒന്നോ, രണ്ടോ ദിവസങ്ങൾ ഒരുമാസത്തിൽ വീട്ടിൽ കണ്ടെന്നുവരും. ഭാര്യയ്ക്കു ഭാനമഴുതിയ വസ്തുക്കളിൽ രണ്ടുനമ്പർ വിറകുകഴിഞ്ഞു.

എന്നാൽ കുറുപ്പിനു പണമുണ്ട്. എഴുതുവാൻ വസ്തുവിലു. കൈയിലുണ്ടായിരുന്ന പണം എല്ലാം പാപ്പി അമ്മയുടെ പാദത്തിൽ കാണിക്കുവച്ചു കഴിഞ്ഞുവെന്നാണ് കേൾവി. അയാളുടെ ധനാഗമമാറ്റം ഒരു രഹസ്യമായിരുന്നു. മോഷ്ടിക്കുന്നതാണെന്ന് കുറുപ്പിന്റെ കൂട്ടുകാർ പറഞ്ഞുപോന്നു.

ആദ്യത്തെ കുത്തുകേസിൽ പാപ്പി അമ്മ ഒരു പ്രധാന സാക്ഷിയാണ്. കൃത്യം കണ്ട സാക്ഷി അന്ധമാത്രമേയുള്ളൂ. കേസിന്റെ ജഡപജ്ഞങ്ങൾ അവരെ ആശ്രയിച്ചുനിൽക്കുന്നത്.

കുറുപ്പിന് ഇതറിയാം. എന്നാൽ അത് അവരോട് പറയാൻ അയാൾക്കു ധൈര്യം ഇതുവരെ വന്നിട്ടില്ല. ആ അപരാധബോധം ഇന്നും മറഞ്ഞിട്ടില്ല. വക്കീൽ എന്നും ഭാര്യ എങ്ങനെ മൊഴികൊടുക്കുമെന്നു ചോദിക്കാറുണ്ട്. ഒരുദിവസം വളരെ ധൈര്യം സംഭരിച്ച് അയാൾ ഭാര്യയോടു പറഞ്ഞു.

“കേസിൽ നിന്നെ വിസ്തരിക്കും”

“വിസ്തരിക്കട്ടെ”

“നീ മൊഴി കൊടുക്കണം”

അവൾ പെട്ടെന്നു സംസാരവിഷയം മാറിക്കളഞ്ഞു.

മറ്റൊരവസരത്തിൽ ഒരു ചില്ലറ ഗ്രാമകലഹത്തിനിടയിൽ അവൾ കോപിഷ്ടയായി പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ സത്യമെല്ലാം മൊഴികൊടുക്കും”

കുറുപ്പു നടുങ്ങിപ്പോയി.

എങ്കിലും അയാൾ പിന്നീടൊരിക്കൽ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. കുറുപ്പിന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്റെ ഭാര്യയോട് അവൾ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് പ്രതിക്കൂലമായേ മൊഴി കൊടുക്കുകയുള്ളൂ എന്ന്. അവൾ അപ്പാഴും കുറുപ്പിനെ സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ട്. ഭർത്താവായി അംഗീകരിക്കുന്നുമുണ്ട്. അയാളുടെ അപരാധം മറന്നിട്ടുണ്ട്. സത്യത്തിൽ അയാൾക്കു അറകാശപ്പെട്ടതെങ്കിലും നിയമം അയാളുടേതെന്നു വിധിക്കുന്ന വസ്തു എഴുതിക്കൊടുത്തും മറ്റും അവൾ പണംവാങ്ങി ചെലവുചെയ്യുന്നത് അയാളെ രക്ഷിക്കാനല്ലെങ്കിൽ മറ്റെന്തിനാണ്?

അന്നു കറുപ്പുകേസിന്റെ അവധിദിവസമാണ്. ഇരുകൂട്ടരും ആലപ്പുഴയാണ്. പിറന്നും കേസുണ്ട്. അഭിമാനമായി പുരമുറിയ്ക്കു ജിൽ ഇരുന്നു കിട്ടുപിള്ളയും പാപ്പിഅമ്മയുംതമ്മിൽ താഴ്ന്നസമരത്തിൽ സംസാരിക്കുന്നു.

“ഞാൻ ഈ വെട്ടും കൂത്തും ഏറ്ററത് എന്തിനാണ്?”

“എന്തിനാണ്?” ബാലിശമായ ഒരു ചോദ്യം!

“ഞാൻ നിന്നെ സ്നേഹിച്ചുകൊണ്ടല്ലേ?”

പാപ്പിഅമ്മ അവനതമുഖിയായി, അതെ എന്നു സമ്മതിച്ചു. ഒരു ക്ഷണംകഴിഞ്ഞു കിട്ടുപിള്ള തുടൻ.

“ഞാൻ നിനക്കു തന്നതാണെങ്കിലും അതിൽ ഒരു കാതുപോലും എനിക്കു തരിച്ചതൊരതെയിരിക്കാം. എങ്കിലും ഞാൻ ചോദിക്കുന്നു എന്തിനു എനിക്കു പണം തരുന്നു? എന്നോടുള്ള ഇഷ്ടംകൊണ്ട് അല്ലേ?”

അതും മൗനംകൊണ്ടു പാപ്പിഅമ്മ സമ്മതിച്ചു. കിട്ടുപിള്ള വളരെവളരെ കാര്യങ്ങൾ പറഞ്ഞു. “സത്യംമാത്രം അവൻ പറഞ്ഞതാൽമതി. അതിനു വളരെയൊന്നും പറയേണ്ടതായിട്ടില്ല. കോടതിയിൽ ഈശ്വരനെ സാക്ഷിയാക്കി രാമായണം എടുത്താണ് മൊഴികൊടുക്കേണ്ടത്. എന്തിട്ടു കള്ളംപറയുന്നത് മഹാപാപമാണ്.” അവസാനം അയാൾ പറഞ്ഞുനിൽ.

“അതുകൂടെ ചെയ്യുകഴിഞ്ഞാൽ—അപ്പോൾ നമ്മുടെ സ്നേഹം പൂർത്തിയായി. പിന്നെ നമുക്ക് മുമ്പ് തീരുമാനിച്ചതുപോലെയാകാം. എന്റെ ഓമന, എന്റെ സ്വന്തമാകും. ആ കിഴവൻ തന്നത്താൻ പിണങ്ങിപ്പോകും. ഇല്ലെങ്കിൽ ജയിലിൽ പോകും.”

മൊഴികൊടുക്കേണ്ടതെങ്ങിനെയെന്ന് അയാൾ പറഞ്ഞുകൊടുത്തു കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അവൾ ചോദിച്ചു.

“ഇന്നും അന്നത്തെപ്പോലെ അങ്ങേയവനെങ്കിലോ?”

“ഇല്ല, ഇനി അങ്ങനെയും വരില്ല. എന്റെ തങ്കം വിചാരിച്ചാൽ എന്നിക്കാപകമോ? ആ കഴുത വക്കിലാഹിസിൽ കിടന്നു കൂടുംവെച്ചു ഉറങ്ങുന്നതു കണ്ടെച്ചാണ് ഞാൻ പോന്നത്. അവൻ രാവിലെയേ ഉണരൂ. അപ്പോൾ ഞാനുണ്ടവിടെ”

“നല്ല മിടുക്കൻതന്നെ”

“അവൻ ഈ മുറിയിൽ കിടന്നുറങ്ങുമ്പോൾ എന്റെ ഓമന— കാക്കുന്നില്ലേ?”

അങ്ങിനെ തുടൻ സംസാരത്തിനിടയിൽ കിട്ടുപിള്ള പരാതിപ്പെട്ടു. എന്തിന് കറുപ്പിന് വസ്തുഹൃതി പണംകൊടുക്കണമെന്ന്.

അവർ അങ്ങു ചിരിച്ചുപോയി. ആ ചിരി അത്ഥവത്തായിരുന്നു. കിട്ടുപിള്ള നടുങ്ങിപ്പോയി. അവർ അയാളുടെ കഥയില്ലായ്മയിൽ അയാളെ പരിഹസിക്കുന്നു!

“പാവം!” അവർ പറഞ്ഞു.

“പാവമോ?” അയാളുടെ സ്വരം അല്പം പരുഷമായിരുന്നു. ഒരു ക്ഷണം മിണ്ടാതിരുന്നിട്ട് അവർ പറഞ്ഞു.

“അത് അങ്ങേയുടെ വകയല്ലേ?”

x x x

അവർ മൊഴികൊടുക്കേണ്ടുന്ന ദിവസംവന്നു. കുളിച്ചു കുറിയും തൊട്ട് നല്ല വേഷത്തിൽ അവർ പോയി. പലരും അവളെനോക്കി പതുക്കെ എന്തൊക്കെയോ പറഞ്ഞു. അവർ അതൊന്നും വകവെച്ചില്ല.

കൂട്ടിൽകയറി അവർ മൊഴികൊടുത്തു. ആരും പ്രതീക്ഷിക്കാത്ത ചില കഥകളൊക്കെയാണ് അവർക്കു പറയുവാനുണ്ടായിരുന്നത്. വാദിയുടേയും പ്രതിയുടേയും മുഖം മൃഗമായി. വെളിട്ട് തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ അവർ ഭർത്താവിനോടു ചോദിച്ചു.

“വാദിയുടെ കേസുപോലെ പറഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ പ്രതിക്കല്ലോ ഗുണം? ഞാൻ വാദിയുടെ കേസുപോലെല്ല പറഞ്ഞത്.”

കുറുപ്പിന് അതു ബോദ്ധ്യമായി. അവളുടെമൊഴി ഓർത്തുനോക്കി. അതു വാദിയുടെ കേസുപോലെല്ല. അയാളുടെ മൃഗത നിഷി.

മെൽരാത്രിയിൽ അവർ കിട്ടുപിള്ളയുടെ പുറം തലോടിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ അങ്ങയുടെ ഭാര്യയല്ലോ. അതുകൊണ്ട് ഞാൻ കുറച്ചൊക്കെ പറഞ്ഞാലും മതിയല്ലോ. നിങ്ങളു പറഞ്ഞതുപോലെ ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നെങ്കിലും ആരും എന്റെമൊഴി വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. ഞാൻ നിങ്ങളുടെ കക്ഷിയാണെന്നു വരും”

ആ ലാഘിമപ്പോൾ അതു ശരിയാണെന്നു കിട്ടുപിള്ളയ്ക്കു ബോദ്ധ്യമായി. ഒരു ഭാര്യ ഇത്ര മെമകിലും ഭർത്താവിൽ കുറവുപറഞ്ഞ സ്ഥിതിയ്ക്കു വാദിയുടെ കേസു സത്യമെന്നു വിശ്വസിക്കാൻ യുക്തിയുണ്ട്. തന്നെയുമല്ല, അവർ ഭർത്താവിനു ഗുണമായി മൊഴികൊടുക്കാൻ വന്നവളാണെന്നും മൊഴിയിൽനിന്നും മനസ്സിലാകും. അവർ മനസ്സറിയാതെ ഭർത്താവിനെതിരായി ഇത്രയും കാര്യം പറഞ്ഞുപോയതുമാണ്. അയാളുടെ മൃഗതയും മാറി.

IV

കിട്ടുപിള്ളയേയും കുറുപ്പിനേയും മുമ്മൂണകൊല്ലം തടവുശിക്ഷയ്ക്കു വിധിച്ചു. ആ പ്രധാന കേസിലല്ല, പിന്നീടുണ്ടായ അടികലശലിൽ. കത്തുകേണിൽ പ്രതിയെ ചൊറുതെ വിടുകയാണ് ചെയ്തത്.

തിരുവിതാംകൂർ ടിവാൻ സചിവോത്തമൻ
സർ സി. പി. രാമസ്വാമിഅയ്യർ കെ. സി. ഐ. ഇ; എൽ. എൽ. ഡി.

ആ ഉന്നതമായ മതിൽക്കെട്ടിനുള്ളിൽ കയറിയപ്പോൾ ഇരുവരും നെടുന്തായി വീർത്തു. അവർ പരസ്പരം മുഖത്തു നോക്കിപ്പോയി. അങ്ങിനെ ആദ്യമായി ഓരോരുത്തർക്കും ഒരു അമളിയെക്കുറിച്ചു അസ്സഹ്യമായ ഒരു ബോധം ഉദിച്ചു.

രണ്ടു കെട്ടിലാണ് ഇരുവരേയും ഇട്ടിരിക്കുന്നതെങ്കിലും മിക്കവാറും ഒരു സ്ഥലത്താണ് പോല. അവർ പരസ്പരം ഉരിയാടാറില്ല. എന്നാൽ ഒരു മൂന്നാമൻമുഖാന്തരം ആശയം വിനിമയം ചെയ്യും. അതെങ്ങിനെ എന്നാൽ കിട്ടുപിള്ള ആരോടെങ്കിലും ഒന്നു ചോദിച്ചാൽ, കറുപ്പിനു ഉത്തരമുണ്ടെങ്കിൽ അയാൾ ആ മൂന്നാമനോടായി അതു പറയും.

ഒരു പ്രായംചെന്ന ജയിൽപുള്ളി അവിടെയുണ്ട്. അയാൾമൂന്നാം പ്രാവശ്യമാണ് അവിടെ വന്നിരിക്കുന്നത്. വളരെയാണോ അയാൾ സംസാരിക്കുകയല്ല. മുഖത്തിനു ഒരു ചൈതന്യം ഒക്കെയുണ്ട്. കമ്മട്ടോഷംകൊണ്ട് അവിടെ വന്നതാണെന്നേ ആരും പറയുകയുള്ളൂ.

ജയിൽപുള്ളികൾ എല്ലാം അയാളെ വന്ദിച്ചുപോന്നു. പല കലാപങ്ങളും നിയമലംഘനങ്ങളും അമൽതാൻ അയാൾക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അയാൾ അവടെ ഏതുകേയും ആശ്വാസദാതാവാണ്.

അയാൾക്കു സ്വന്തമായ ഒരു തത്വശാസ്ത്രമുണ്ട്, ജയിലിന്റെ തത്വശാസ്ത്രം. അയാൾ ജീവിച്ചുവന്നാണ്, യാഥാത്മ്യങ്ങൾ അറിഞ്ഞുവന്നാണ്. ഒരുദിവസം കിട്ടുപിള്ള ഒരു വൃക്ഷക്കായയിൽ തലകമ്പിട്ടിരുന്നു കരയുകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ അകലെ കറുപ്പു മമ്മട്ടിചാരി നില്ക്കുന്നു. ആ വൃദ്ധൻ സാധാരണത്തിൽ കിട്ടുപിള്ളയെ സ്മരിച്ചു.

“നീ എന്തിനാ കരയുന്നു?”

കിട്ടുപിള്ള തലമുയർത്തിപ്പറഞ്ഞു “ഞാൻ ഇങ്ങനെ കഷ്ടപ്പെടേണ്ടവനല്ല.”

വൃദ്ധന്റെ മീശകൾക്കിടയിൽക്കൂടി ഒരു പുഞ്ചിരി പ്രസരിച്ചു. അമ്പ! അതു് ഒരു ലോകവിദ്വേഷിയുടെ ചിരിയായിരുന്നു. കിട്ടുപിള്ള തൊണ്ടയിടി പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ ഒരുവളെ സ്നേഹിച്ചു. അതിന്റെ പ്രായശ്ചിത്തമാണിതു്”

അപ്പോഴും വൃദ്ധൻ പഴയപോലെ ഒന്നു മറുഹസിച്ച്.

“ഇതെല്ലാം ഇവിടെ വരുമ്പോൾ ആരും പറയുന്നതാണ്. പോകുമ്പോൾ നീ വിശ്വസിച്ചിരുന്നതിന്റെയെല്ലാം അത്ഥമില്ലായ്മ ബോദ്ധ്യമാകും. കണ്ടേ! ജയിലിൽ വരുന്നത് നല്ലതിനാണ്. അവിടെ വച്ചു മാത്രമേ ഒരുത്തൻ യാഥാത്മ്യം പാടി. ചുറ്റത്തുവെച്ച് പഠിച്ചതെല്ലാം, വിശ്വസിച്ചതെല്ലാം അബദ്ധം.”

അപ്പോഴേയ്ക്കും കറുപ്പും അടുത്തുചെന്നു.

കിട്ടുപിള്ള സുഖമുള്ളതായ ആ കലഹചരിത്രം വിവരിച്ചു. കറുപ്പ് അതിൽ ചിലകൾ തിരുത്തി. അപ്പോൾ ആ വൃദ്ധൻ അയാൾ ആരെന്ന് ചോദിച്ചു. “എന്റെ വാടി. ഞാൻ അയാളുടെ വാടിയുമാ”

വൃദ്ധൻ ആ പുഞ്ചിരിയോടെ പിറുപിറുത്തു. “ജയിൽപുള്ളികൾക്കു വാദിയില്ല. അവരുടെ വാദി, എന്നാലാൽ ശത്രു, ഈ സമുദായമാണ്.”

നാളുകൾ വീണ്ടും കഴിഞ്ഞു. ഒരുദിവസം കിട്ടുപിള്ളയും കുറുപ്പും മറ്റു നാലുപേരുംകൂടി വർത്തമാനം പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. നാട്ടിലെ ഒരു കഥ കുറുപ്പു പറഞ്ഞു. ഒരു പെൺകേസ്. കിട്ടുപിള്ള കുറുപ്പിന്റെ ഓർമ്മപ്പശക തിരുത്തി.

പിന്നീടൊരുദിവസം അവർ ഒന്നോ രണ്ടോ വാക്കു സംസാരിച്ചു. എന്തിന്, ജയിലിലെ തത്വശാസ്ത്രം ആ ആജീവനാന്തശത്രുക്കളെ യോജിപ്പിച്ചു. കുറുപ്പു കിട്ടുപിള്ളയോടു പറഞ്ഞു.

“ഞാനിതോത്തില്ല, നമ്മളു തമ്മിൽ മിണ്ടുമെന്ന്, ഈ ജനം” കിട്ടുപിള്ള മറുപടി പറഞ്ഞു. “നമ്മളെന്തിനാ മിണ്ടാതിരിക്കണം? സത്യത്തിന് നമ്മൾ മണ്ടുവാരായിപ്പോയി. എല്ലാം അവളും നമ്മുടെ കക്ഷിക്കാരനാകട്ടെ ഒപ്പിച്ചു.”

ഇന്ന് അവർ ചിലപ്പോഴെല്ലാം പാപ്പിഅമ്മയെക്കുറിച്ചു സംസാരിക്കും. നീവ്വികാരം ഇരുവർക്കും അവരെ വിമർശിക്കാൻ കഴിയുന്നു.

“നമുക്ക് ഇവിടെനിന്നിറങ്ങിയാൽ ഒന്നിച്ചു അവളുടെ മുമ്പിൽ ചെല്ലണം.” എന്നു കുറുപ്പു പറഞ്ഞപ്പോൾ കിട്ടുപിള്ള അതുസമ്മതിച്ചു.

മുൻ സംഭവങ്ങൾക്കും കഴിഞ്ഞു. ഒരു സുപ്രഭാതത്തിൽ ഇരുവരേയും പുറത്തിറക്കി. വിശാലമായ ലോകത്തിൽനിന്നും ശുദ്ധമായ പ്രഭാതവായു നിങ്ങളു വീപ്പുകളാൽ ഇരുവരും ഉൾക്കൊണ്ടു. അവർ നേരെ നാട്ടിലേയ്ക്കു തിരിച്ചു.

സന്ധ്യകഴിഞ്ഞാൽ അവർ സ്ഥലത്തെത്തിയത്. ആ വീട്ടിന്റെ പടിക്കൽ ചെന്നപ്പോൾ ഒരു കണ്ണുകരയുന്ന ശബ്ദം കേൾക്കായി. കുറുപ്പു കിട്ടുപിള്ളയുടെ കൈപിടിച്ചു മന്ത്രി. ഇരുവരും പതുക്കെ വേലിക്കെട്ടിനുള്ളിലേയ്ക്കു കടന്നു. തിണ്ണയിൽ ഒരു പുരുഷൻ ഇരുന്നു മുറുക്കണം. അയാൾ ‘ആരത്ത്’ എന്നു ചോദിച്ചു. ഇരുവരും മിണ്ടിയില്ല. നേരെ അവർ തിണ്ണയിലേയ്ക്കു കയറി. ആ പുരുഷൻ ചാടി എഴുന്നേറ്റു പോയി. പുരമറിക്കുള്ളിൽനിന്നും ഒരു സ്ത്രീ കുട്ടിയേയും എടുത്തുകൊണ്ട് തിണ്ണയിൽ വെച്ചു. അതു ചാപ്പ അമ്മയാണ്!

ഒരുനിമിഷം ആരും ഒന്നും മിണ്ടുന്നില്ല. ആ സ്ത്രീക്കുള്ള പ്രണമമായ പുഞ്ചിരി വരില്ല! കടാക്ഷിക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ല. അവൾ ശിലാപ്രതിമയോലെ നില്ക്കുന്നു. ഒന്ന് ഒച്ചത്തിൽ കരയണമെന്നുണ്ട്; പക്ഷേ ശബ്ദം പുറത്തുവരുന്നില്ല.

‘ഹ ഹ ഹ’ കിട്ടുപിള്ളയും കുറുപ്പും ഒരുപോലെ ചൈശ്വവികമായി പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. അവരുടെ കണ്ണുകൾ തിക്കട്ടകൾപോലെ ജ്വലിച്ചു. പല്ലിച്ചുചുക്കൊണ്ട്, എന്തോ അമറിക്കൊണ്ട് ഇരുവരും അവളുടെ നേക്കു്കുതിച്ചു. പക്ഷേ അയാൾ മുററത്തു ചാടിക്കളഞ്ഞു.

ദിവ്യകാമുകൻ.

(രാജശ്രീ കിഴ്കുളം എൻ. രാമൻപിള്ള എം. എ., സയൻസ് കാളജ്, തിരുവനന്തപുരം)

- 1 പാരിഷം സൗരഭ്യവും സൗന്ദര്യസാരങ്ങളും
പാരൊക്കത്തേടിത്തേടിപ്പാടിപ്പോമെൻ ഭംഗമേ,
വിസ്മയാവഹമാം നിൻ വ്യോമയാനവും പാത്തു
സന്ദീതംവസിക്കുന്നു സുമനസ്സുമഹങ്ങൾ.
- 2 മംഗലം നിനക്കയേ! വിജയിച്ചാലും! നീണാൾ
ഭംഗിചൊല്ലുകയല്ല നിസ്സുലസ്സാമാഹൻ നീ.
നിന്നെപ്പോൽ രസികരാത്രശിയി,ലെന്നമല്ല
നിന്നെപ്പോലാരുദാരരുത്തമാദശാഡ്യരും.
വാസനാരസാനുപാദവൈഭവമസാമാന്യം,
ഭാസുരസൗകമാർയ്ക്കുബോധമോ സുവിദ്യാതം,
മാന്യവുംപുതുപനിനീർപ്പവും തുമ്പപ്പുവു-
മാമ്പലമംഭോജ്യമെല്ലാമിങ്ങഭേദംതേ.
ജീവിതത്തിന്നു രാഗരസമേ ചാരിതാത്മ്യ-
മേവനം നൽകു നന്നായെന്നല്ലേ കീർത്തിപ്പുനീ?
- 3 ചേലോടു ചാർത്തിക്കൊടുത്തിടുവാനൊരു മഹാ-
നീലക്കൽപ്പതക്കവും കൊണ്ടുണ്ടുത്തിടുനിന്നെ,
സോല്ലാസമിതാ! കണ്ടു പുഞ്ചിരി പൊഴിച്ചു പൂ-
വല്ലികൾ വിലസുന്നു നന്തനവിദ്യാലോലം.
- 4 ചേരതോമോഹനമായ സംഗീതനാദംകൊണ്ടും,
ചാതുർയ്വമേറും പല ലീലാവിളാസംകൊണ്ടും,
സ്മൃതങ്ങളാമസംഖ്യലാവണ്യധാമങ്ങളെ
മിനങ്ങളാക്കും കെൽപും, കാമദായകതപവും,
വിശ്വൈകസമുന്മേഷമേകമസ്തിതാലാപ-
കൗശലവിശേഷവും, കമലാഭീകതപവും,
വാരുറവനക്രീഡാരീതിയും കരുതുവോരും
ചാരുതൃഷ്ണാഭൻ ഭവാൻ ദിവ്യകാമുകൻതന്നെ.

“കൊച്ചിരാജ്യ”ത്തിലെ “കൊച്ചി.”

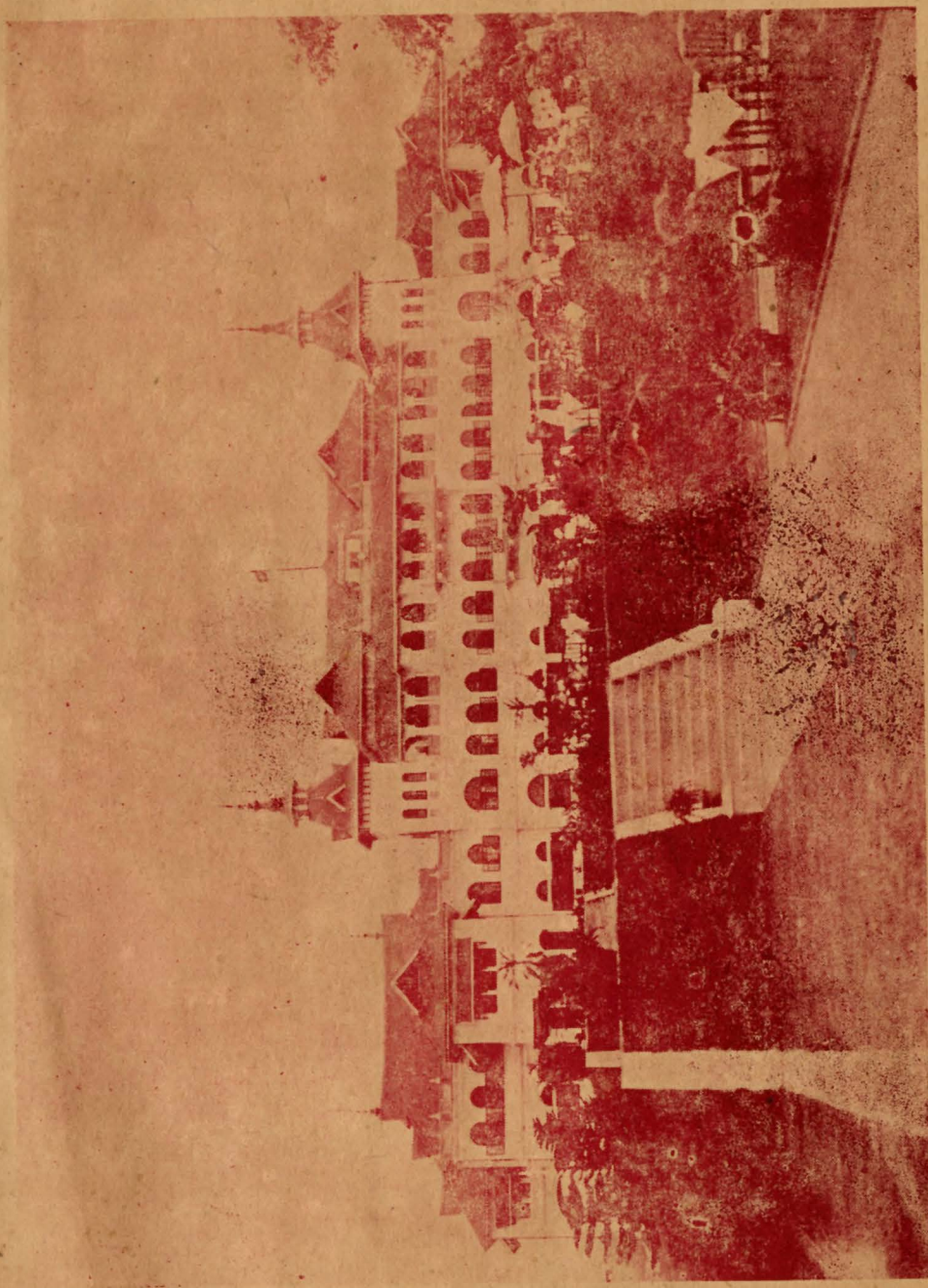
(രാജശ്രീ പുത്തഴത്തു രാമൻമേനോൻ ബി. എ. ബി. എൽ.,
സർവ്വേയികാർ, തൃപ്പൂണിത്തുറ.)

കൊച്ചിരാജ്യത്തിന്റെയും, കൊച്ചി രാജവംശത്തിന്റെയും ആദ്യ ചരിത്രം ഐതിഹ്യപടലങ്ങളിൽ കൂടിക്കിടക്കുന്നതുപോലെ, ‘കൊച്ചി’യുടെ പൂർവ്വകഥയും അദ്വൈതങ്ങളിലും നാടോടികഥകളിലും മറഞ്ഞുകിടക്കുന്നു. ഇന്നുകാണുന്ന ഈ കൊച്ചി, അറബിക്കടലിന്റെ അഴകിയന്ന മഹാറാണിയായി വ്യാപാരസാമ്രാജ്യത്തെ എല്ലാം ആകർഷിക്കുന്ന കൊച്ചി, ലോകോത്തരമായ ഒരു മനോഹരതൂറുമുഖത്താൽ പ്രകീർത്തിതയായ കൊച്ചി, എന്നുണ്ടായി, എങ്ങിനെയുണ്ടായി, അത് ആദ്യം ആരുടെയായിരുന്നു എന്നു തുടങ്ങിയ ന്യായമായ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഇന്നു നിസ്സംശയമായ ഒരു സമാധാനം കൊടുക്കുന്നതിനു അശക്തയായിത്തന്നെ വർത്തിക്കുന്നു. “ഞാൻ സ്വയംഭൂതനും, മനുഷ്യസൃഷ്ടിമോ എന്തെങ്കിലുമായിക്കൊള്ളട്ടെ; കാലചക്ര തിരിച്ചിലിൽ എനിക്കു സംഭവിച്ചിട്ടുള്ള ഉച്ചനീചത്വങ്ങൾ എപ്രകാരമെല്ലാമെങ്കിലും ഇരിക്കട്ടെ, ഞാൻ ഇന്നു സർവ്വാംഗസുന്ദരിയും, സമ്പൽസമൃദ്ധിയും സുമനസ്സുകളാൽ സമാധാനിതയുമാകുന്നു” എന്നാണ് കൊച്ചി ഉള്ളപ്പോൾ ഉൽഘോഷിക്കുന്നത്.

ക്രിസ്താബ്ദം 1341-ൽ ഉണ്ടായതായി പറയപ്പെടുന്ന ഒരു ഭയങ്കരമായ വെള്ളപ്പൊക്കം നിമിത്തമാണ് കൊച്ചിഅഴി തുറന്നതെന്നും അതോടുകൂടിയുണ്ടായ ഒരു ഭൂകമ്പത്താലോ മറ്റോ ആണ് ‘വയ്ലിൻകര’കടലിൽനിന്നും ഉയർന്നുണ്ടായതെന്നും ആ മലവെള്ളത്തിൽ പെരിയാർനദി—അല്ലവാപ്പഴ—അടിച്ചുകയറിയ മണൽറീണാണ് അതുവരെ അമിതലോകപ്രസിദ്ധിയോടുകൂടി പ്രശോഭിച്ചിരുന്ന മകോതയപട്ടണം—തിരുവഞ്ചിക്കുളം, കൊടുങ്ങല്ലൂർ—നശിച്ചതെന്നും പറയപ്പെടുന്നു. 1400-ാമാണ്ടിന്നു മുമ്പു മലയാളക്കരകളിൽ നശിച്ചിട്ടുള്ള വിദേശീയരായ സഞ്ചാരികൾ ആരും അവരുടെ വിജ്ഞാനപ്രദങ്ങളായ യാത്രാവിവരണഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കൊച്ചിയെക്കുറിച്ചൊന്നും രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലെന്നുള്ള സംഗതി, കൊച്ചിയുടെ കോലം ആധുനികം മാത്രമായ അന്തസ്സിന് ഒരു ലക്ഷ്യമായും ചിലർ എടുത്തുകാണിക്കുന്നു. കൊച്ചിക്ക് വടക്കും തെക്കുമുള്ള പല രാജ്യങ്ങളേയും, തുറമുഖങ്ങളേയും ആവക ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ സ്പർശിച്ചും വിവരിച്ചും കാണുന്നതുകൊണ്ട് കൊച്ചിക്ക് അക്കാലത്ത് അത്ര പ്രാമാണ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നെങ്കിലും വിചാരിക്കാതെ തരമില്ല.

“ബാലപുരി” എന്നൊരു പട്ടണത്തെപ്പറ്റിയുള്ള പല റണ്ണുകളും പഴയ ചില സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങളിലും—കേരളമാഹാത്മ്യത്തിലും—

കവടിയാർകുന്നുകൊട്ടാരം.

കാണുന്നത് കൊച്ചിയെക്കുറിച്ചാണെന്നു വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നതുകൊണ്ട് പതിനാലാംശതകത്തിനു മുമ്പ് ‘കൊച്ചി’ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു തീർത്തു പറയാൻ വയ്യ. ചെറിയ ഒരു പുഴയുടെ വക്കത്തു സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്ന പട്ടണമായിരുന്നു കൊച്ചി എന്നും, അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നത് ഒരു “കൊച്ച് അഴി” ആയിരുന്നതിൽനിന്നാണ് ‘കൊച്ചി’ ഉണ്ടായതെന്നും മേൽപറഞ്ഞ വെള്ളപ്പൊക്കകാലത്തു അഴിമുഖം വിസ്താരപ്പെട്ടതുകൊണ്ടാണ് ചിന്നീട് തുറമുഖത്തിന് പ്രാധാന്യം നിലിച്ചതെന്നും ഒരു പക്ഷം കാണുന്നുണ്ട്.

ആ വെള്ളപ്പൊക്കത്തോടുകൂടിയാണ് ‘വയ്യിൻ’കര ഉണ്ടായതെന്നും അതിന്റെ സ്മാരകമായിട്ടാണ് “പുതുവയ്യിൻ” വർഗ്ഗമെന്ന ആരംഭിച്ചതെന്നും പറയുന്നത് അത്ര സിദ്ധമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അങ്ങിനെ ആണെങ്കിൽ, കൊച്ചി അഴിമുഖം മുതൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ അഴിമുഖം വരെ യാതൊരു കരയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നും സമുദ്രം കിഴക്കേക്കര വരെ തുടർച്ചയായുണ്ടായിരുന്നു എന്നും വാദം. അപ്പോൾ അറബിലോകപ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചിരുന്ന കൊടുങ്ങല്ലൂർതുറമുഖം, ശരിയായ ഒരു തുറമുഖമേ ആയിരുന്നിരിക്കാൻ വഴിയില്ല. ഇരുവശത്തും കരകളുടെ തടവോടുകൂടി ഉള്ളിലേയ്ക്കു കടന്നുകിടന്നിരുന്ന സമുദ്രബന്ധംകൊണ്ടാണ് ആ അഴി കപ്പലുകൾക്കു സുഖകരമായ ഗതാഗതത്തിനും നങ്കൂരമിട്ടു കിടക്കുന്നതിനും തുലോം സൗകര്യമുള്ളതായി വീക്ഷിക്കപ്പെട്ടത്. കൊടുങ്ങല്ലൂർ അഴിക്കു തെക്കുഭാഗത്തു കരയുണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ ആ കര വയ്യിൻതടത്തു തന്നെ ആയിരുന്നിരിക്കണം. ‘പുതുവയ്യിൻ’ അബ്ദത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം, ആ കരയെ കണ്ടെഴുതി നികരിച്ചതിന്റെയൊ, അവിടെ ഞാറയ്ക്കൽ ഒരു കോവിലകംതീർത്ത രാജാവ് എഴുന്നള്ളിയിരുന്നതോ, അഥവാ മകോതയപട്ടണത്തിന്റെ നാശത്തോടുകൂടി പെരുമ്പടപ്പിന്റെ രാജസ്ഥാനം കൊച്ചിയിലേക്കു മാറ്റിയതോ ആയ ഏതെങ്കിലും വലിയ ഒരു സംഭവമായിരിക്കണം. “ഞാറയ്ക്കൽ കോവിലകത്തുനിന്നുള്ളത്” എന്നു പഴയ തീട്ടൂരങ്ങളിൽ കാണുന്നതുകൊണ്ടും, ആ കോവിലകത്തുവെച്ച് ഇന്നും ഒരു ‘പട്ടണാനം’ നടന്നുവരുന്നതുകൊണ്ടും, ഒരു കാലത്തു ഞാറയ്ക്കൽ രാജസ്ഥാനമായിരുന്നു എന്നു ധാരാളം അനുമാനിക്കാവുന്നതുമാണ്.

‘മകോതയപട്ടണം’ മൺമറഞ്ഞതുവരെ “പെരുമ്പടപ്പി”ന്റെ തലസ്ഥാനം അവിടെത്തന്നെ ആയിരുന്നു എന്നും എട്ടാംശതകത്തിലെ “ശുകസന്ദേശ”ത്തിൽ മകോതയപുരത്തെ രാജസദസ്സു വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും, പ്രസ്തുത ജലപ്രളയാനന്തരം കൊച്ചിഅഴി തെളിഞ്ഞതോടുകൂടിയാണ് ‘പെരുമ്പടപ്പുകാർ’ കൊടുങ്ങല്ലൂർവിട്ടു കൊച്ചിക്കു മാറി അവിടെ തലസ്ഥാനം ഉറപ്പിച്ചു ‘ശരിയായ കൊച്ചിരാജാക്കന്മാർ’ ആയതെന്നും ചില ഗവേഷകന്മാർ വാദിക്കുന്നുണ്ട്. അതു് അത്ര അടിസ്ഥാനരഹിതമാണെന്നും തോന്നുന്നില്ല. ഏതായാലും, എങ്ങിനെ ആയാലും, പോത്തു

ശിസ്സുകാരുടെ ആവിർഭാവകാലത്തു കൊച്ചി ഒരു നല്ലതറമുഖവും കൊച്ചി രാജാവിന്റെ തലസ്ഥാനപട്ടണവും ആയിരുന്നു.

പതിനാലാം നൂറ്റാണ്ടിൽ—1341-ൽ—ഉണ്ടായ ആ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ പലപല നാടുകളും നശിച്ചു സാഗരസമമായിത്തീരുകയും ചില താഴ്ന്ന സ്ഥലങ്ങൾ മണൽവീണു കരയായുയരുകയും, മറ്റും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു നിവി്വി പാദമാണ്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ കറെ അത്ഥംഗർഭമായി തോന്നുന്ന ഒരു സംഗതി പ്രസ്താവ്യമാകുന്നു. “കെഴുപ്പനച്ചാലു” എന്നൊക്കളുംകാലിൽ വളരെ അഗാധമായ ഒരു ഭാഗമാണ്. “കെഴുപ്പനച്ചാലിൽ കെട്ടിത്താത്തുക” എന്നു് ആ പ്രദേശങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ തുശ്ശരുള്ളവർ “തെക്കെഗോപുരം തെക്കൊട്ടുകടത്തിവിടുക” എന്നു പറയാറുള്ളതുപോലെ, വലിയ ഒരു ശിക്ഷയാടി, സാധാരണ പറഞ്ഞുവരാറുണ്ട്. ശക്തൻതമ്പുരാന്റെ കാലത്തു് അക്രമികളായ അനേകപേരെ അങ്ങിനെ കെട്ടിത്താൽപ്പിടുത്തുകയും കഥകളുണ്ട്. “കെഴുപ്പനച്ചാലിൽ കെട്ടിത്താത്തുന്ന” ക്രിയയ്ക്കു ഭംഗ്യന്തരേണ “മനയ്ക്കൽകൊണ്ടാക്കുക” എന്നു പറയാറുണ്ടെന്നു ചില സങ്കല്പരേഖകളിൽതന്നെ കാണുന്നതിന്റെ താല്പര്യത്തെക്കുറിച്ച് അന്വേഷിച്ചതിൽ, “കെഴുപ്പന” എന്നൊരു “മന”തന്നെ (നമ്പൂരിള്ളം) പണ്ട് അവയെ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നും ആ ഇല്ലമിരുന്നിരുന്ന സ്ഥലം അന്നത്തെ ആ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ നശിച്ചു് അവിടെ മുഴുവൻ അഗാധമായ കായലായിത്തീന്നു എന്നും അതുകൊണ്ടാണ് “കെഴുപ്പന”ച്ചാലു് എന്ന പേർതന്നെ ഉണ്ടായതെന്നും, തന്നിമിത്തമത്രെ കെഴുപ്പനച്ചാലിൽ താത്തുന്ന കമ്മത്തിനു മനയ്ക്കൽകൊണ്ടാക്കുന്നതിന്റെ അനുഭവം സിദ്ധിച്ചതെന്നും അവിടെ ഇടയായിട്ടുണ്ട്. വിനോദപ്രദമായ ഒരു ജ്ഞാനശകലം എന്നു് നിവൃത്തിയു് ആ സംഗതിയ്ക്കുകി ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചതാകുന്നു.

“കൊച്ചി”യിൽ തലസ്ഥാനമുറപ്പിച്ചതു് എന്നായാലും “കൊച്ചി” കൊച്ചിരാജാവിന്റെ ആയതു് ഏതു കാലത്താണെന്നും എങ്ങിനെയാണെന്നും ഉള്ള ചരിത്രകൂടി ശ്രദ്ധേയമാണല്ലോ. “കൊച്ചിത്തരുത്ത” ആദ്യ കാലത്തു് എടുപ്പിച്ചിരാജാവിന്റെ,—എളുക്കല്ലൂർ സ്വരൂപത്തിന്റെ—സ്വന്തംവകയായിരുന്നു. അവർക്കു് എങ്ങിനെ കിട്ടി എന്നു ചോദിച്ചാൽ, കേരളത്തിലെ ഏതു കേമനും പറഞ്ഞിരുന്നപോലെ, ചേരമാൻപെരുമാൾ പങ്കൊച്ചു തന്നിട്ടു് എന്നതന്നെ പാശ്ചാത്യരിങ്കോ! അന്നു് അതിന്നു നാലുനാഴിക വിസ്തീർണ്ണം എന്നാണ് കാണുന്നതു്. ‘മാഹൂർ’ എന്ന ചിനക്കാരൻ പതിനഞ്ചാംശതകത്തിന്റെ ആദ്യത്തിലും, “നിക്കാളാകോടി” എന്ന ആൾ ആ ശതകത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലും കൊച്ചിയെക്കുറിച്ചു വിസ്തരിച്ചെഴുതിട്ടുണ്ട്.

‘കൊച്ചി’ ആദ്യത്തിൽ ‘എളുക്കല്ലൂരി’ന്റെ ആയിരുന്നതുകൊണ്ടു്, അതിന്റെ പൂർവ്വകഥാകഥനത്തിൽ, എളുക്കല്ലൂരിനെക്കുറിച്ചു പ്രസ്താവിക്കാ.

തെ തരമില്ലല്ലോ. ‘എളുക്കല്ലേർ’ ഒരു ആധുനികനുമായിരുന്നു. പെരുമാറ്റം ‘തേവരി’യായിരുന്ന വഴിക്കാണത്രെ ‘ഭാഗക്കാലത്തു’ രാജ്യവും മറ്റു സ്വത്തുക്കളും കിട്ടിയത്. മൂന്നു ശീമയിലും സ്വത്തുക്കളും അനവധി ക്ഷേത്രങ്ങളും ഉണ്ടു്. സാമൂതിരിയുടെ ആക്രമണകാലത്തൊക്കെ കൊച്ചിയു് എതിരായി സാമൂതിരിയെ കലശ്ശലായി സഹായിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ‘രാജ്യ’മായിരുന്ന ഈ കൊച്ചിത്തുരുത്തു് ഇപ്പോഴത്തെ “പൂഞ്ഞാററിൽ” തമ്പുരാന്റെ പഴയ ഒരു പൂർവ്വികനായിരുന്ന “മാനവിക്രമകലശേഖരപ്പെരുമാൾ” അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്തം രാജ്യമായിരുന്ന ‘മധുര’യിൽനിന്നു “തൊങ്ങിമാന്റെ” ആക്രമണകാലത്തു രാജ്യഭ്രഷ്ടനായി കുടുംബസഹിതം കൊല്ലം 364-ൽ കേരളത്തിലേക്കു വന്നു പലേടത്തും പലനാൾ കഴിച്ചു് ഒടുവാൽ എളുക്കല്ലേരിന്റെ അനുമാതിയോടുകൂടി എടപ്പള്ളിയിൽ വന്നുകൂടിയത്രെ. രാജാവ്—നമ്പൂതിരി—ആ കുടുംബത്തെ യഥാവധി സംരക്ഷിച്ചുപോന്നു. കുറെ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആ പെരുമാളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യയും അന്തരിച്ചുകേയും സന്താനങ്ങൾ മുൻസ്ഥിതിപോലെ എടപ്പള്ളിരാജാവിന്റെ രക്ഷയിൽതന്നെ വത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. എടപ്പള്ളിയിൽ എത്തിക്കൂട്ടുന്നതിന്നു മുമ്പു് ആ പെരുമാൾ പാലക്കാട്ടു ക്കാരിക്കാട്ടുഗുമത്തിലും, ആക്കുപുറംനമ്പൂരി ഇല്ലത്തും, വന്നെരിയിലും മൂന്നു നമ്പൂരിഇല്ലത്തും മറ്റും താമസിച്ചു കഥകളൊന്നും വിസ്തരിക്കുന്നില്ല.

പെരുമാളും ഭാര്യയും മരണപ്പെട്ടതിന്റെശേഷം, സന്താനങ്ങളെ എടപ്പള്ളിരാജാവു തന്റെ വകയായിരുന്ന കൊച്ചിയിൽ പ്രത്യേകം ഒരു സ്ഥലത്തു താമസിപ്പിച്ചു. മൂന്നുനമ്പൂരിയെ അവരുടെ വാല്യനായും അക്കൂട്ടുപുറം നമ്പൂരിയെ ‘തേവരി’യായും കല്പിച്ചാക്കുകയും ചെയ്തു. ആ സന്താനങ്ങളിൽ ഒന്ന് ഒരു പെണ്ണായിരുന്നു. ആ പെൺകുട്ടിയെ ഒരു ‘ആയുപട്ടരെ’ക്കൊണ്ടു താലികെട്ടിക്കയും എടപ്പള്ളിരാജാവുതന്നെ സംബന്ധംചെയ്തയും ഉണ്ടായി. ഇങ്ങിനെ അവർ, പരദേശമക്കത്തായികൾ, മലയാള മരുമക്കത്തായക്കാരായിത്തീർന്നു! പന്ത്രണ്ടു കാലത്തിനുശേഷം ആ എടപ്പള്ളിരാജാവു് അന്തരിച്ചു. അന്നുമുതൽ ആ പെരുമാൾ-പരമ്പരക്കു് വീണ്ടും ആപത്തുകാലം നേരിട്ടു.

‘പെരുമാൾ പെണ്ണിനെ’ ബാധവിച്ചു എടപ്പള്ളി രാജാവു തിപ്പെട്ടതിനുശേഷം പിന്തുടർച്ചക്കാരനായിവന്ന രാജാവു് ആ വർഗ്ഗക്കാരോടു വളരെ വിദ്വേഷമുള്ളവനായി ബുദ്ധിച്ചു. അവർക്കു കൊച്ചിയിൽ ഇരിക്കുപൊരുന്നില്ലാതായി. സ്വയരക്ഷയ്ക്കു നല്ലതു രാജ്യംവിട്ടു പോകുന്നതാണെന്നു തോന്നി. അവർ കൊച്ചിയിൽ അവർക്കുണ്ടായിരുന്ന സകലതും “മണ്ഡലമുതലിയാർ” എന്ന ആൾക്കു വിലക്കു വിറ്റു തെക്കോട്ടുപോയി, ‘തെക്കുകൂറി’ന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി, അതിനിടയ്ക്കു് അന്യം നിന്നുപോയ പൂഞ്ഞാർരാജ്യത്തെ, ആ രാജ്യവാസികളുടെയും മറ്റും സമ്മതപ്രകാരം, വിലയ്ക്കു വാങ്ങി, “പൂഞ്ഞാർരാജാവായി”. ആ തീറിനുള്ള പെ

വ്യപട്ടയത്തിൽ എടുപ്പള്ളി, വഞ്ഞിപ്പഴ, വെടിയൂർനമ്പൂരി, മുത്തമന ഭട്ടതിരി ഇവരെക്കൊക്കെ സാക്ഷികളാക്കുന്നു. പണം കിട്ടിയത് അധികവും തെക്കുംകൂർ ആദിത്യവർമ്മക്കാണ്ത്രെ! അങ്ങിനെ പാണ്ടിക്കാരൻ മാന വിക്രമകലശേഖരപ്പെരുമാളുടെ സന്തതികൾ, മലയാളത്തിലെ ‘പുത്താർ’ വംശക്കാരായി! പുത്താർസ്വരൂപത്തിലേക്ക് ഇന്നും മുദ്ര “മധുരമിനാക്ഷി സഹായം” എന്നാണെന്നുള്ളതു പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാകുന്നു. ഈ കലവും രണ്ടുമൂന്ന് തലമുറകൾ ചെന്നപ്പോൾ കുറിയിട്ടുണ്ടു്. അന്ന്, ബഹുജനങ്ങളുടെ ആനുകൂല്യപ്രകാരം കൊടുങ്ങല്ലൂർ രാജവംശത്തിന്റെ ഒരു താവഴിസ്വരൂപമായ “ശാക്കരകോവിലക”ത്തുനിന്ന് ദത്തുവെച്ചു. തെക്കുംകൂറും, വടക്കുംകൂറും 1756-ൽ തിരുവിതാംകൂറിൽ ലയിക്കുന്നതു വരെ “പുത്താർ” മിക്കവാറും സ്വതന്ത്രനായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ നല്ല ഒരു ജന്മിയാകുന്നു.

മണ്ഡലമുതലിയാക്കു വിററു “പുത്താർക്കാർ” പുറത്തുപോയ തിന്നശേഷം “കൊച്ചി” വീണ്ടും എടുപ്പള്ളിരാജാവിന്റെ രാജ്യമായിത്തന്നെ നിലനിന്നു. പിന്നീടാണ്ത്രെ എടുപ്പള്ളിത്തമ്പുരാൻ കൊച്ചിരാജ വംശത്തിലെ ഒരു തമ്പുരാട്ടിയെ സംബന്ധം ചെയ്തതു്. ആ തമ്പുരാൻ ആ തമ്പുരാട്ടിക്ക് കൊച്ചിയെ നല്കിയത്രെ. അന്നത്തെ കലിദിനമാണ് “കൊടുത്തു ബ്രാഹ്മണാഡ്യൻ” എന്നുള്ളതിൽ കാണുന്നതു്. നീലേശ്വരത്തും കടത്തനാട്ടുംമറ്റും അങ്ങിനെ “അപ്പൻതമ്പുരാക്കന്മാർ” മക്കൾക്കു “രാജ്യം” കൊടുത്തിട്ടുള്ളതായിക്കാണുന്നതുകൊണ്ടു് “ബ്രാഹ്മണാഡ്യൻകൊടുത്ത” കഥ അടിസ്ഥാനമില്ലാത്തതാകണമെന്നല്ല. (കൊല്ലം 324-ാം ക്രിസ്താബ്ദം 1149 ആകുന്നു ആ കലിവർഷം).

ചിന്നത്തെ എടുപ്പള്ളിരാജാവിനു് ഈ ദാനവും പത്മ്യമായിരുന്നു. ഏറിയ ഉപദ്രവങ്ങൾ അദ്ദേഹവും “കൊച്ചിക്കാരു”ടെ നേരെ ആരംഭിച്ചു. എന്നാൽ, അനാഥരായ മധുരക്കാരുടെ കൂട്ടത്തിലല്ലായിരുന്നവല്ലൊ പെരുമ്പടപ്പിലെ “കൊച്ചിക്കാ”രുടെ കഥ. ബലവാനായ പെരുമ്പടപ്പു വിട്ടുകൊടുത്തില്ല. വലിച്ചെറിഞ്ഞുമില്ല. തന്നിമിത്തം എടുപ്പള്ളി കൊച്ചിയുടെ പരമ ശത്രുവായിത്തീർന്നു. കൊച്ചിയുടെ ആജ്ഞ പൊരിയായ സാമൂതിരിയെ കൂട്ടുപിടിച്ചു. പിന്നീടുണ്ടായിട്ടുള്ള സാമൂതിരിയുദ്ധങ്ങളിലെല്ലാം സാമൂതിരിയുടെ “തീണ്ണമിട്ടക്കും” ഒരും എടുപ്പള്ളിയായരുന്നു. “എടുപ്പള്ളിക്കാവിലെ യുദ്ധം” കേരളചരിത്രത്തിൽ—കൊച്ചിരാജ്യചരിത്രത്തിൽ തീർച്ചയായും—പ്രഖ്യാതമായ ഒരു യുദ്ധമായിരുന്നു. സാമൂതിരിക്കും എടുപ്പള്ളിക്കും കാലവക്രത്തിരിച്ചിലിൽ അവരുടെ രാജാധികാരംപോകയും കൊച്ചിയുടെമാത്രം നിലനല്ലുകയും ചെയ്തു. “മണ്ഡലമുതലിയാർ” സ്ഥാനം ഇന്നും നിലനിന്നുപോരുന്നുണ്ടു്. കൊച്ചിമാരാജാവു് അത്തച്ചമയത്തിനു് “പുത്തൻ” കൊടുക്കുന്ന സ്ഥാനികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ മുതലായരുടെ പേർ ഇന്നുമുണ്ടു്.

പോർത്തുഗീസ്സുകാരുടെ കാലത്ത് എടപ്പിള്ളിയുടെ നാമധേയം സർവ്വദിക്കിലും ശ്രവിച്ചിരുന്നു. അന്നു എടപ്പിള്ളി ശക്തിയുള്ള ഒരു രാജാവ്—സാമൂതിരിയുടെ ഉററതുണക്കാരൻ—പെരുമ്പടപ്പിന്റെ പെരുന്തു ശത്രു—കൊച്ചിപട്ടണം വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനു എന്തുചെയ്യാൻ സന്നദ്ധനായിരുന്ന ഒരു പരാക്രമി—ഇങ്ങിനെ ആയിരുന്നു. സാമൂതിരിയുദ്ധത്തിൽ ഒരിക്കൽ പോർത്തുഗീസ്സുകാർ എടപ്പിള്ളിരാജ്യം കൊള്ളയിടുകയും മുട്ടുപൊട്ടിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒടുവിൽ 1504-ൽ പോർത്തുഗീസ്സു ജനറാൽ “പച്ചിക്കോ”വും എടപ്പള്ളിയും തമ്മിൽ ഒരു സന്ധിയെഴുതി. 1536-ൽ ‘മാർട്ടിൻ’ വീണ്ടും എടപ്പള്ളിയെ ആക്രമിച്ചു. അതിനുശേഷം എടപ്പിള്ളിയുടെ ശബ്ദം കേൾക്കുന്നതു ഡച്ചുകാരുടെ ആധിപത്യസ്ഥാപനത്തിനു ശേഷംമാത്രമാണ്. അന്ന് എടപ്പിള്ളി, യുദ്ധവിദ്യയെന്നായ ഒരു പരാക്രമിയല്ല; ചൊടികുറുത്തിയൽ ബലശ്രദ്ധനായ ഒരു ആശ്വസ്ഥാവനനാകുന്നു.

“നമ്പൂരി” എന്ന ബഹുമാനം ഏറ്റെക്കാലം നിലനിന്നു. ആരും ഉപദ്രവിച്ചില്ല. ആരെയും ഉപദ്രവിച്ചതുമില്ല. മൂന്നുരാജ്യത്തും സ്വത്തുക്കളും ക്ഷേത്രങ്ങളും ഉള്ളതൊക്കെ നോക്കി രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. കൊച്ചിയെ ആക്രമിച്ചതിരുവിതാംകൂറുപോലും എടപ്പിള്ളിയെ പിടിച്ചുതടഞ്ഞിട്ടില്ല. ഒരു കീഴ്‌രാജ്യം ആക്കുക മാത്രം ചെയ്തു. “മൺ‌ട്രോ”സായിന്റെ കാലംവരെ അങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞു. ശക്തൻ‌തമ്പുരാന്റെ കാലത്തും എടപ്പിള്ളിരാജാവുമായി ഒരു വഴക്കുണ്ടായതായി കാണുന്നില്ല. അന്നു എടപ്പിള്ളി ഏറക്കുറേ ശക്തനെ ആദരിച്ചുകൊണ്ടാണ് കഴിഞ്ഞുവന്നത്. 1820-ൽ എടപ്പിള്ളിയെ തന്റെ കീഴോടാക്കുന്നതിനു കൊച്ചിരാജാവ് എഴുത്തുകത്തുകൾ നടത്തി. അന്നത്തെ മതിരാശിഗവർണ്ണർ, റസിഡണ്ടിന്റെ ശുപാർശ അനുസരിച്ച്, ആ അപേക്ഷ അനുവദിച്ചുകൊടുത്തു. കറെ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, കൊച്ചിയിൽനിന്നു വിടുതൽചെയ്തു കിട്ടുന്നതിന്നു പല കാരണങ്ങളും കാണിച്ച്, എടപ്പിള്ളി അപേക്ഷിച്ചു. “വയ്യിന്നം” റസിഡണ്ടു പഠഞ്ഞുനോക്കിയെങ്കിലും, ആദ്യത്തെ തീർപ്പിന്നു കാരണമായതു എടപ്പിള്ളിക്കു കൊച്ചിക്കീഴിലിരിക്കാൻ സമ്മതമാണെന്നു കാണുകകൊണ്ടാണെന്നും അങ്ങിനെ സമ്മതിച്ചതായി റസിഡണ്ടു റിക്കാട്ടുണ്ടാക്കിട്ടുള്ളതു് ഉത്തരവിശ്വാസമില്ലാതെയും അസത്യമായും ആണെന്നും തെളിഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു് മുൻ‌തീർപ്പിനെ മാറിയിരിക്കുന്നു എന്നും ഒടുവിൽ ഗവർണ്ണർ ഒരു തീർപ്പുകല്പിച്ചു. 1824 മുതൽക്കു തന്നിമിത്തം എടപ്പിള്ളി വീണ്ടും തിരുവിതാംകൂറിന്നുകീഴിലായി. ഇപ്പോൾ എടപ്പിള്ളിക്കു് നികുതിപിരിവധികാമുള്ളതുകൊണ്ടു രാജാധികാരത്തിന്റെ ഒരുശമുണ്ടെങ്കിലും, മറ്റൊന്നുമില്ല. ആ അവകാശം ഒരു ഭാരം മാത്രമായി പരിണമിക്കുകയാൽ ഇതിടെ വേണ്ടെന്ന് വെച്ചുപേക്ഷിച്ചതായും അറിയുന്നു. എഴുപത്തിഒന്ന് അമ്പലങ്ങളോടുകൂടിയ നാലുത്തിനാലു് ദേവാസ്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടത്രെ ഇടപ്പിള്ളിക്കു്. അതിൽ രണ്ടെണ്ണം മാത്രമേ കൊച്ചിരാജ്യത്തുള്ള.

“കൊച്ചി”യെ ദൂരെ റിട്ടെറിഞ്ഞിട്ടാണു നാം “എടപ്പിള്ളി”ക്ക് ഓടിയത്. പക്ഷെ, നമുക്ക് സമ്മതിച്ചതന്ന കൊച്ചിയെ തിരിയെ കയ്യലാക്കാൻ കഥയില്ലാതെ കല്പിച്ചുകൂട്ടി പറപ്പെട്ട എടപ്പിള്ളിയുടെ കഥ കഴിക്കുന്നതിൽ ഔചിത്യക്കുറവില്ലെന്നു കരുതിയതുകൊണ്ട് മാത്രം ആ വ്യതിയാനം വന്നുപോയതാണ്. പെരുമ്പടപ്പു രാജസ്വരൂപത്തിൽ “ബ്രഹ്മനാഥം”ക്കുറേക്കുറേ പേർനട്ടുണ്ടെന്നു നിരക്ഷേപമാണ്. പെരുമ്പടപ്പനമ്പൂരിയും എടപ്പിള്ളിനമ്പൂരിയും പെരുമ്പടപ്പിന്റെ ക്ഷത്രിയത്തേജസ്സിന്നു ബ്രഹ്മദീപ്തികൊണ്ടുള്ള പുണ്യവും, പൊലിമയും വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു.

1341-നു അടുത്തകാലം മുതൽക്കു പെരുമ്പടപ്പിന്റെ തലസ്ഥാനം “കൊച്ചി”തന്നെയായിരുന്നു എന്നുവേണം വിചാരിക്കുവാൻ. ഇന്നു കാണുന്ന കോവിലകം പിന്നീട് പണിയിച്ചിട്ടുള്ളതുതന്നെയാകുന്നു. അവിടത്തെ “പഴയന്നൂർഭഗവതി”യുടെ സ്ഥാപനം അവിടം ഒരുക്കാലത്തു രാജകുടുംബത്തിന്റെ സ്ഥിരം സ്ഥാനം തന്നെ ആയിരുന്നു എന്നു തെളിയിക്കുന്നുണ്ട്. “തൃപ്പൂണിത്തുറ”യിൽപോലും ഇത്രയും സ്തംഭവും, സമ്പുഷ്ടവും ആയ ഒരു “പഴയന്നൂർക്കാവി”ല്ല. നാല്പ്പത്തിഒന്നുദിവസത്തെ “മഹാശൗചപരിഹാരം” മുതലായ വലുതായ വഴിപാടുകൾ തളർച്ചയും തടവുകൂടാതെ ഇന്നും അവിടെച്ചുതന്നെ നടത്തപ്പെടുന്നുണ്ട്. ‘കിരീടധാരണം’, കൊച്ചിരാജാക്കന്മാർക്കു്. കൊച്ചിക്കോവിലകത്തുവെച്ചുതന്നെയാണ്, ഇക്കാലവും നടത്തപ്പെടുന്നത്. അവിടെയുള്ള കോവിലകം കാണേണ്ടതായ ഒരു വന്ധിച്ചു കെട്ടിടമാകുന്നു. പണികളുടെ സമ്പ്രദായവും, കനവും, നിലവറകളുടെ സ്വഭാവവും, ഭിത്തിവണ്ണവും ചുവർചിത്രങ്ങളും എല്ലാം അതുതന്നെയാകുന്നു.

ശക്തൻതമ്പുരാൻ പലപ്പോഴും കൊച്ചിക്കോവിലകത്തു് എഴുന്നള്ളിത്താമസിക്കാറുണ്ട്. ‘കൊച്ചി’യെ അവിടയ്ക്കു വളരെ കാര്യമായിരുന്നു. അനവധി ഭൂസ്വത്തുക്കൾ—അവിടെ ഇന്നുള്ള പണ്ടാരവകയും പള്ളിപ്പറമുതൽ പിടിവകയും ആയ സ്വത്തുക്കൾ മിക്കവാറും മുഴുവനും—ശക്തൻതമ്പുരാൻ ഭ്രാന്തകൊടുത്തും ‘വകപറഞ്ഞും’ വാങ്ങിച്ചിട്ടുള്ളവയാണ്. “വെള്ളാരപ്പിള്ളി”യൽ വച്ചു തീപ്പെട്ട—984 ൽ—മഹാരാജാവിന്റെ കാലത്തിനുശേഷം—അക്കാലത്താണ് പാലിയത്തുപുറം വേലുത്തമ്പിള്ളിയും പേൻ ഇംഗ്ലീഷുകാരെ എത്തിത്തന്നു കോട്ടയെ അക്രമിച്ചതും മറ്റും—കൊച്ചിമഹാഭാഷക്കാർ നിയമേന കൊച്ചിക്കോവിലകത്തു് എഴുന്നള്ളിത്താമസിക്കുക എന്ന നടപടി ഇല്ലാതായിത്തീർന്നു.

സച്ചുകാരുടെ വകയായുണ്ടായിരുന്ന കൊച്ചിയിലെ ഭയങ്കരമായ കോട്ടയും മറ്റും ഇംഗ്ലീഷുകാർ അവരോടു് ആ സ്ഥലം കൈവശപ്പെടുത്തിയതിനുശേഷം, തിരികെ കൊടുക്കേണ്ടിവന്നാലൊ എന്നു ശങ്കിച്ചു. പൊടിമരണിട്ട തകർച്ചയാണുണ്ടായത്. ഇപ്പോൾ അവിടെ ബ്രിട്ടീഷ് കൊച്ചിയിൽ, “കോട്ട”തന്നെ ഇല്ല. കൊച്ചിയുടെ “സ്ഥലമാഹാത്മ്യം” മറ്റൊരു മാറ്റത്തിൽകൂടി, പുതിയ ഹാർബർപ്രസ്ഥാനത്തോടുകൂടി, പൂർണ്ണമായി വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു. രാജവംശത്തിന്റെകീഴ്ത്തി കൊച്ചിയെയും കൊച്ചിയുടെ പുകൾച്ച രാജവംശത്തേയും പരസ്പരം ആശ്വേദിച്ചു് അലൈതകമായ ഒരു ആഹ്ലാദം ഉളവാക്കുന്നു!

ആശംസ.

(രാജശ്രീ: പാലാ നാരായണൻനായർ)

(അന്നന്ദ)

കനകരശ്മിയിൽ കളിച്ചുനില്ക്കുന്നോ-
രനഖമേദമദിനാന്തമഞ്ജിമേ!
മുകിൽപ്പതാകയും വഹിച്ചുനീയേതു-
മഹത്തിനുമമ്പിലകമ്പിനിൽപൂ!
കളുത്തതെന്നലേ! കണ്ഠഭിക്ഷൊണ്ടു നീ
കൊള്ളത്തുവതേതിൻ ശുഭഭിക്ഷുനം?
പറന്നുപൊങ്ങുന്നപതംഗജാലമേ!
പറഞ്ഞിടുന്നതെന്തിടയ്ക്കിടെനിങ്ങൾ?...
നിരന്നുനില്ക്കുന്ന മരങ്ങൾ, നിങ്ങള-
സ്വരണപുറിലും തിരക്കുവതേനോ?
മനോജ്ഞമാമൊരു മഹോത്സവത്തിന്റെ
മണിയൊലികൊണ്ടു മുഴങ്ങിക്കേൾ.
വിളംബമില്ലാതേ കടലിരവുനീ-
വിളംബരത്തിന്റെ പെരുമ്പറകളാൽ
തിമിരത്തിൽ രത്നപ്രകാശംവീശുവാൻ
തികച്ചുംവന്നുവരിച്ച ഭൂമിപൻ
തിരുവിതാംകൂറിൻ ഹൃദയക്ഷേത്രത്തിൽ
തിളങ്ങിനില്ക്കുന്നു ഹിരണ്യഗർഭിതൻ!
യുഗങ്ങളും കടന്നുലിച്ചുപൊങ്ങുന്ന
നിഗമവേദാന്തനിഗ്രഹനീതികൾ!
അനന്തശായിതന്നടുത്തു നമ്മൾക്കു-
മനത്തെളിഞ്ഞിന്നു മഹീശനൈക്കാണ്ഡ്!
കൃതയുഗമുടലെടുത്തു കാലേയ-
കൃതാപരാധത്തിൻ നടുക്കുമിന്നും.
സമത്വശാന്തികൾ നശിച്ചുപാരിന്റെ
സമീപത്തെത്തിയ സുവർണ്ണതപമേ!
ഭുവനസമുദാഗ്രം കടഞ്ഞുകിട്ടിയ
നവനവനീത റൂപാലരൂപമേ!
വിളങ്ങുക, തമോനിബിഡതയ്ക്കു പൊൻ
വിളക്കുമായ് യുഗയുഗാന്തരങ്ങളിൽ!!

ചെറുകഥ.

കളക്ടർ.

(രാജശ്രീ കാരൂർ നീലകണ്ഠപ്പിള്ള.)

ചന്ദ്രൻ മൂന്നുവയസ്സായി. അവൻ ചേച്ചിയുടെ പുസ്തകങ്ങളെല്ലാം വായിക്കും. അവൾക്കറിഞ്ഞുകൂടാത്തതും അവൻ വായിക്കും. അവൻ സ്റ്റോറിലും, കടലാസ്സിലും ഭിത്തിയിലും, താലിലും നിറച്ചെഴുതും. അവന്റെ പ്രധാന ജോലി എഴുതും വായനയുമാണെന്നു. പക്ഷെ അവന്റെ ഭാഷ അവനേ അറിയാവൂ.

“ഇവൻ ഇന്ദിരയെപ്പോലെയാലു; എളുപ്പം പഠിക്കും”. അവന്റെ അമ്മ കൂടക്കൂടെ ഭർത്താവിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ പീയൂഷവർഷം ചെയ്തിരുന്നതു.

ചന്ദ്രൻ സ്തുളലേയ്യപോകും; ഇന്ദിരയുടെകൂടെ വീട്ടുപടി വരും. അവൻ ചലപ്പോൾ തനിച്ചുപോകും; കൊച്ചുമുണ്ടുടുത്ത്, കുടപിടിച്ച്, വല്ല പുസ്തകമോ പലകുപ്പണമോ കക്ഷത്തിലിടുകിക്കൊണ്ടു്. അതും അങ്കണാതിർത്തിവരും. അവന്റെ പ്രധാനകളി പള്ളിക്കൂട്ടത്തിൽപോക്കുതന്നെ. “ഇവൻ ഇന്ദിരയെപ്പോലെയാലു; പള്ളിക്കൂട്ടത്തിൽപോകാൻ മടികാണുകയില്ല.” അവന്റെ അച്ഛൻ ആനന്ദത്തിന്റെ പ്രേരണകൊണ്ടു് ഭാര്യയുടെ ചേതസ്സിൽ അമൃതസേകംചെയ്യും. അമ്മ ആ ഓമനക്കുട്ടനെ വാരിയെടുത്തു ചുംബനത്തിൽ ശ്വാസമുട്ടിക്കും.

“ദൈവമേ കേൾക്കണം മാരാകണം

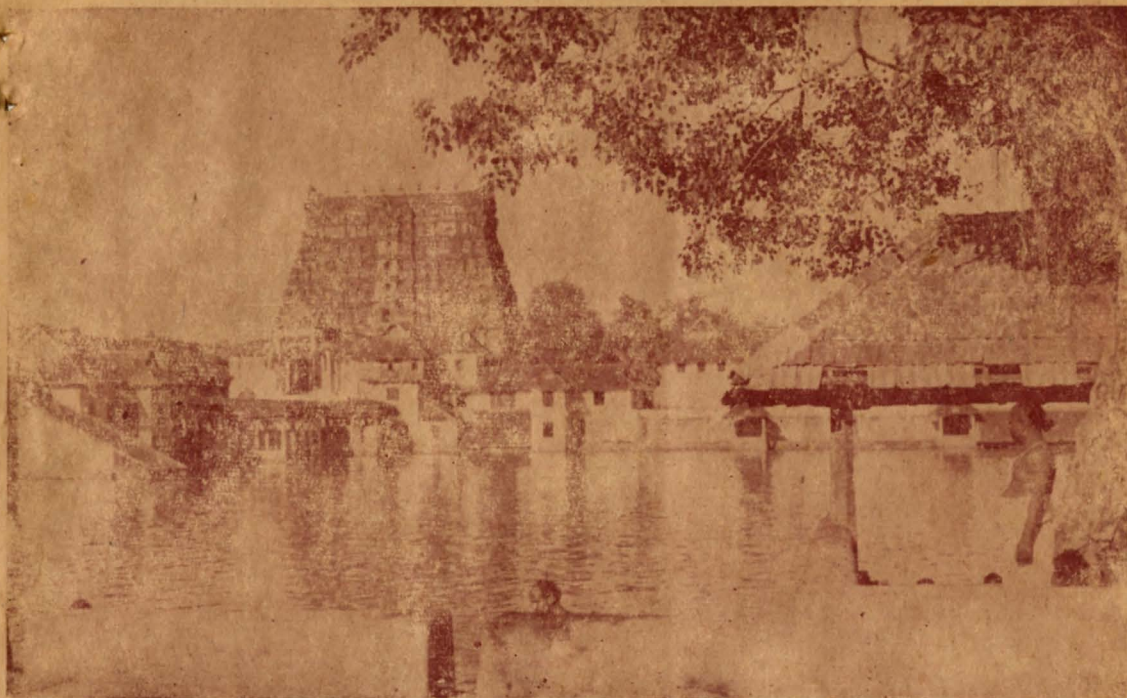
നേവഴി എന്നെക്കൊണ്ടുപോണം മാരാകണം”

ഇങ്ങനെ പല പാട്ടുകളും അവൻ പാടും. ആ വിട്ടിറങ്ങർച്ച നൽകുന്നതു് ചന്ദ്രന്റെ പാട്ടുകളാണു്.

ആ ശത്രു ചിത്രങ്ങൾ വരയ്ക്കും. മറ്റാത്തും, സ്റ്റോറിലും, കടലാസിലും. അതിനൊക്കെഅവൻ പേരിടും; വടി, കോഴി, ചേച്ചി, പപ്പടം. ‘ചന്ദ്രൻ വരച്ച പാട്ടു കണ്ടോ അമ്മേ?’ ഇന്ദിര അടക്കാൻകഴിയാത്ത നൂറോളം അത്തോടെ ചോദിക്കുമ്പോൾ അമ്മപറയും—അവൻ ചിത്രകാരനാകും.

അവനെ അടുത്ത വിജയദശമിക്ക് എഴുത്തിനിറങ്ങി. രാവിലെ കളിച്ച് അലക്കിയ മുണ്ടുടുത്ത് ചന്ദ്രനക്കുറിയും തൊട്ടു് അമ്മയോടൊരു മ്മയും വാങ്ങി ചേച്ചിയുടെ കൈയിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു് അച്ഛന്റെമുമ്പേ അവൻ എഴുത്തിനിരിക്കാൻ പുറപ്പെട്ടു. കലവാഴകൾ കെട്ടി പച്ചമാലകൾ തൂക്കി അലങ്കരിച്ചിരുന്ന സരസ്വതിമഠവും അവിടുത്തെ ആൾക്കൂട്ടവും അവനിൽ ഉത്സാഹവളർത്തി. വെള്ളവസ്ത്രംകൊണ്ടലങ്കരിച്ച ഒരു ചെപ്പത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന സരസ്വതിയുടെ പടവും അതിനി

തിരുവനന്തപുരം ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രം.
(പത്മതീർത്ഥക്ഷേത്രം ഈ ചിത്രത്തിൽ കാണാം.)

തിരുവനന്തപുരത്തെ ഫജർ ക്ലബ്ബിന്റെ.

മുൻപാൽ നിരയായ വെച്ചിരുന്ന കത്തുന്ന നിലവിളക്കുകളും ചന്ദനാനന്ദം ജനിപ്പിച്ചു. പടത്തിനു മുമ്പിൽ അവനെ അച്ഛൻ അഞ്ചലിപ്പുവം നിറുത്തി. അവന്റെ കണ്ണുകൾ നിവേദ്യവസ്തുക്കളായ അവൻ മലർ അട പഴങ്ങളിൽ അപരശിതങ്ങളുടേതിനൊപ്പം തറച്ചുനിന്ന നാലുവയസ്സു തികയാറായ ആ ബാലനെ പുഷ്പനായ ഒരു വൃദ്ധൻ മടിയിലിരുത്തി, ഒരു സ്വണ്ണമോതിരംകൊണ്ട് അവന്റെ നാക്കിൽ ഹരിയെന്ന രണ്ടു ചുവ്വാ ക്ഷരങ്ങളെഴുതുവോൾ അവന്റെ പിതാവ് സരസ്വതീസ്തോത്രങ്ങൾ ഉരുവിട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. ഗുരുവിനെ അനുസരിച്ച് ആ കൊച്ചുകൈ ഒരു താലത്തിൽ നിറഞ്ഞിരുന്ന ഉണക്കലരിയിൽ അൻപത്തൊന്നക്ഷരങ്ങൾ വരച്ചു. ഉന്മേഷമുള്ള ആ കുട്ടി അത്രയും ഉച്ചരിക്കയും ചെയ്തു. അച്ഛൻ കൊടുത്ത വെറിലയും, പാക്കും വെള്ളിനാണയവും അവൻ ആശാന്റെ കൈത്തലത്തിലേയ്ക്കു സമർപ്പിച്ചു. ആ കരകാരുടെ രാക്ഷസ ഗുരുനാഥൻ പുതിയ ശിഷ്യനെ അനുഗ്രഹിക്കാൻ കൈപൊക്കുന്ന ഹിന്ദു മുൻപുതന്നെ ആരുംകാണാതെ നാണയം പരിശോധിച്ചു. അയാളുടെ മുഖത്തു തൃപ്തിയോ അതുപ്ലീയോ കാണപ്പെട്ടില്ല.

‘പഴയോ അല്ലെങ്കിൽ കിട്ടിയെന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് വിദ്യാരംഭം കഴിഞ്ഞുവെല്ലുന്ന മകനെക്കാത്തുനിന്ന മാതാവിന്റെയടുത്തേക്കുവൻ ചെന്നത്. ‘എഴുത്തുപഠിച്ചോ? എന്തെല്ലാം പഠിച്ചു. ഒന്നു പറയൂ’ എന്നു മകനോടും ‘കുഞ്ഞിനൊരു സ്റ്റേറ്റ് മേടിച്ച് കൊടുക്കണം’ എന്നു ഭർത്താവിനോടും ആവശ്യപ്പെടുകയാണ് ഒന്നാമത് ആ അമ്മ ചെയ്തത്. പൂജ വെച്ചിരുന്ന സ്ഥലത്തെ വിശേഷങ്ങൾ പറഞ്ഞത് ഇന്ദിരയാണ്. അടുത്തദിവസം സ്റ്റേറ്റ് വാങ്ങുന്നതുവരെ താമസിച്ചിട്ടില്ല; അന്നുമുതൽ ഇന്ദിരയുടെ സ്റ്റേറ്റിൽ അവനെ എഴുതിച്ചുതുടങ്ങി, അമ്മയും അച്ഛനും ചേർച്ചയും. ചന്ദൻ എളുപ്പം പഠിക്കുമെന്നുവർ കരുതിയിരുന്നത് തെറ്റായില്ലെന്നുവെക്കും ബോധപ്പെട്ടു.

അഞ്ചുവയസ്സു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവനെ രണ്ടാംക്ലാസ്സിൽ ചേർത്തു. ചന്ദനെ പള്ളിക്കൂടത്തിൽ ചേർത്ത ദിവസം ആ ചെറുകുടുംബത്തിൽ ഒരു വിശേഷംതന്നെയായിരുന്നു. സ്കൂളിൽചെന്നാൽ ഓർമ്മിക്കേണ്ട അഞ്ചുവകാഴ്ചകൾ അമ്മ പറഞ്ഞു. വഴിയെ നടക്കുമ്പോൾ ഗണിക്കേണ്ട അഞ്ചുടുകാഴ്ചകൾ അച്ഛൻ പറഞ്ഞു. അതിന്റെയൊക്കെച്ചുമതല ഇന്ദിരയിൽ നിക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടു. ചന്ദൻ കൂടെചെന്നപ്പോൾ ഇന്ദിര ഒരു വലിയആളായി. അവൾ അവനു പല ഉപദേശങ്ങളും കൊടുത്തു. പള്ളിക്കൂടം അവനു വളരെ പഠിപ്പിച്ചു. വലിയ കെട്ടിടം, ധാരാളം കുട്ടികൾ. ചന്ദൻ ക്ലാസിലേക്ക് ചെന്നുകേറിയപ്പോൾ ചില കുട്ടികൾ അവനെ അടുത്തേക്കു കൈകാണിച്ചുവളിച്ചു; ചിലർ താടികൊണ്ടും. ചില കിടയിൽമുപ്പന്മാർ തങ്ങളുടെ അടുത്തിരുന്നവരെ മാറിയിരുത്തി സ്ഥലമുണ്ടാക്കിയിട്ട് ആ പുതിയ കൂട്ടുകാരനെ കുറച്ചുച്ചത്തിൽ ക്ഷണിച്ചു. അവനെ അടുത്തിരുത്താനാകും സന്തോഷക്കരവുണ്ടാകയില്ല. അവനങ്ങനെയൊരു

പ്രസന്നനാണു. എവിടെയിരിക്കണമെന്നറിയാതെ ചന്ദ്രൻ സ്വപ്നപര്യന്തമെങ്കിലും ഒരു പഴമക്കാരൻ അവന്റെ കൈക്കലിട്ടു് തന്റെ ഇടത്തുപാർപ്പത്തിലിരുത്തി. ആ നേതാവ് 'രണ്ടാംപാറമുണ്ടോ' എന്നു ചന്ദ്രനോടു ചോദിച്ചിട്ടു് 'രണ്ടാംപാറ മേടിച്ചുകൊടുക്കണം. കൈരളീ ബുദ്ധിപ്പോവിലുണ്ടു്' എന്നു് അവന്റെ അല്പനോടു പറഞ്ഞു. ചന്ദ്രൻ വളരെ പിടിച്ചു. പത്തൻപതു കുട്ടികൾ, എല്ലാവർക്കും തന്നോടിച്ചു. ആകപ്പാടെ ആയുധാഭിമാനത്തെ അന്തരീക്ഷം. അന്നുകാലത്തെ പിരിയ ഡകളെല്ലാം കഥകൊണ്ടും ഉച്ചയുള്ള പീരിയഡുകളെല്ലാം കഥനംകൊണ്ടും കഴിഞ്ഞു. ചന്ദ്രൻ ബഹുരസം. ദിവാസം കഴിയുമ്പോൾ ചില കണക്കുകളും കറേണറിയനായും എഴുത്തും ഇടക്കിയും ചില ശിക്ഷകളും നടപ്പിലായിത്തുടങ്ങി. ആ ക്രമത്തിന്നു് ചന്ദ്രന്റെ ഉദ്ദേശം മങ്ങിവന്നു. അവൻ കൂടെക്കൂടെ സാറിന്റെ അടുത്തുവെന്ന് പറയും— സാർ, വെളിയു്. കുട്ടി പറഞ്ഞുകഴിയുന്നതിന്നു മുൻപു് അദ്ധ്യാപകൻ അനുവദിക്കും. അന്നു് ദിക്കുന്നതിന്നു മുൻപുതന്നെ ചന്ദ്രൻ ക്ലാസിനുപുറത്തിറങ്ങും. പിന്നെക്കുറച്ചുനേരത്തേക്കുവന്നൊരുല്ലാസം. മട്ടു മാറിത്തുടങ്ങി. അവനു തോന്നുമ്പോഴൊക്കെ പുറത്തുപോകുന്നതന്നുവാടാ കുട്ടിയല്ല. പാറക്കര പാറക്കരതെ പള്ളിക്കൂടത്തിൽ വെമ്പാൽ ചെറിയ ശിക്ഷകൾ കിട്ടും. ഉദ്ദേശവാനായ ചന്ദ്രനു് ക്ലാസുമറിയിൽ ഒതുങ്ങിക്കഴിയേണ്ടിവരുന്നതു് ഒരു മുഷിവായതോന്നി.

ഒരുദിവസം ഉച്ചയ്ക്കു സ്കൂളിലേക്കു പുറപ്പെടാറായപ്പോൾ അവൻ വയറു് അമർത്തു പ്പടിക്കയും കരളാർത്തങ്ങളുകയുവെയ്ക്കും. അമ്മ നിർബ്ബന്ധിച്ചുചോദിച്ചപ്പോൾ അവൻ വളരെമടിച്ച് ഒട്ടവിൽപറഞ്ഞു— വയറു നോവുന്നു. തീരെ സമ്മതമല്ലാതെയാണെങ്കിലും ആ ബാലൻ കളുവുപറഞ്ഞു. അന്നു മാതാവു് മകനെ സ്കൂളിലെച്ചിലു. അസത്യംപറച്ചാൽ അവന്റെ രക്ഷാമാർഗ്ഗമായിത്തീർന്നു. ക്രമേണ ഇതു പതിവായി. വയറുവേദന, തലവേദന കാലകഴിച്ച്, ചേച്ചിയുടെ പുറന്നാൾ, അയൽ പക്കത്തെ കല്യാണം, വലിയ മരു, ക്ഷേത്രത്തിലെ ഉത്സവം— അവൻ സ്കൂളിൽ പോകാതെക്കാരുള്ള മാർഗ്ഗംശാലമായിവന്നു. അവനു് ആയുധാഭിമാനമുള്ള വഴികൾ തെളിഞ്ഞുവന്നു. കളുവുപറയേണ്ടതു് അവനു് ആവശ്യമായിത്തീർന്നു. കാലത്തിന്റെ ഗതിക്കും മാതാപിതാക്കളുടെ പ്രതീക്ഷയും പ്രതികൂലമായി അവൻ പഠിത്തത്തിൽ പിന്നോക്കത്തിങ്ങി. ചന്ദ്രൻ ക്ലാസിലെ ശാശ്വതിക്കു പുറകിലായിരുന്നെങ്കിലും രക്ഷകന്മാരിന്റെ ശാഠ്യത്തോടു് അദ്ധ്യാപകന്മാരുടെ സൗജന്യംകൂടിച്ചേർന്നതിനാൽ അടുത്തവർഷം അവൻ മൂന്നാംക്ലാസിലായി. ആ ക്ലാസിലെ പഠിത്തം അവനു ഭാരമായി. അവനു അദ്ധ്യാപകനെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തണമെങ്കിൽ കളുപറയുകയോ കണ്ടെടുക്കുകയും മറ്റും ചെയ്യേണ്ടിവന്നു. എന്നിട്ടും പഠിയില്ല. അവനു തീരെ മുഷിവതോന്നി. അദ്ധ്യാപകൻ ചോദ്യം

ചോദിച്ചാൽ ഉത്തരം പറയാൻ അവനറിഞ്ഞുകൂടാ. ആലോചിക്കാൻ അവനടിസ്ഥാനമില്ല. സമ്മതവുമില്ല. അവൻ മിണ്ടാതെ നിന്നുവന്നു. ഒന്നു പറയാതിരിക്കുന്നതു പോരായ്മയാണെന്നു ആ കുട്ടിക്കു തോന്നിത്തുടങ്ങി. എന്തെങ്കിലും പറയുക; ഒത്തേക്കിലൊക്കട്ടെ എന്നായി അവന്റെ ചിന്ത. എഴുന്നലെത്രയെന്നു ചോദിച്ചതിന്നു് അവൻ ഇരുപത്തെട്ടെന്നു ഒരിക്കൽ പറഞ്ഞുപോയതു ശരിയായതു് അവനെ എന്തെങ്കിലും ഉത്തരം പറയാൻ ഉത്സാഹപ്പെടുത്തി. അയാൾ എത്രയെന്നു ചോദിച്ചാൽ അവനെന്തെങ്കിലും പറയും; നല്ലപ്പണിമുൻ്, അല്ലെങ്കിൽ ഏട്ടു്. അവനൊരു സമ്മാനം കിട്ടുക സാധാരണമുണ്ടു്. ചെറിയ പിച്ചെച്ചൊരു നിരമ്മൽ, ചോക്കുകൊണ്ടു തലയ്ക്കിട്ടൊരുമുട്ടു്, വടികൊണ്ടൊരടി. ശിക്ഷ അവനെ പരുഷനാക്കി. അറിയാവുന്നതു് അവൻ തെറ്റിച്ചുപറയും. നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന്റെ പേരെന്താണു്? കോട്ടിമത. വീട്ടിൽ വളർത്തുന്ന ഒരു മുതലത്തിന്റെ പേരുപറക—കാക്ക. കൂട്ടുകാർ അവനെ കളിയാക്കി. അധ്യാപകൻ ശിക്ഷയുടെ മുൻ്ചുകൂട്ടി. ശിക്ഷയും നിരമ്മവും അവനെ ഞെരുക്കി. അവൻ കഷ്ടപ്പെടുന്നല്ല എതിർക്കാൻ മുതൽ. ആ ബാലൻ ശിക്ഷയെ വിഗണിക്കാൻ നിയമാത്തെ ലംഘിക്കാനും നിശ്ചയിച്ചു. മറു കുട്ടികളെ ഉപദ്രവിക്കും. പരാതികൾകൊണ്ടു് സ്വദാ അധ്യാപകനെ അലട്ടും. ആ ക്ലാസിലെ ഏതുകേസിലും ഒരുക്കുക്കി ചന്ദനാണു്. അതു ചാവസം ഒന്നായിതും കാണും.

അവൻ സ്ത്രീളിനാതന്നെ ഒരു ഭാരമായി. ആയിരത്തോളം കുട്ടികളും ഇരുപത്തിയഞ്ചോളം അധ്യാപകന്മാരും ഒൻപതു ക്ലാസുകളുമുള്ള ആ സ്ത്രീളിന്നു് മൂന്നാംക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്ന ചിമിഴിനകത്തടയ്ക്കാവുന്ന ആറുവയസ്സായ ഒരു ചെറുക്കനെ താങ്ങാൻ ശേഷിയില്ലെന്നുവന്നു. എന്നാലും അവനെ സ്ത്രീളിൽനിന്നു നീക്കിക്കളയാൻ ഇടയുണ്ടായില്ല. രണ്ടുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആ ബാലൻ എങ്ങനെയോ നാലാംക്ലാസിലായി!

പൊന്നത്തമ്പുരാന്റെ തിരുനാൾ ത്രിവാഴ്ചകോടിനെ പ്രഭാപൂരത്തിൽ മുക്കി പച്ചകമണിയിച്ചു. അപ്പോഴെങ്കിലും അദ്ദേഹം കുട്ടികൾ ആരാമത്തിലെ ചിത്രശലഭങ്ങളെപ്പോലെ ആനന്ദമത്തരായി സഞ്ചരിച്ചു. ചന്ദ്രന്റെ പാഠശാലയായിരുന്ന ആ പ്രദേശത്തെ വിവിധങ്ങളായ ആഘോഷങ്ങളുടെ കേന്ദ്രസ്ഥാനം. പഠിത്തത്തിൽ പിന്നോക്കമായിരുന്ന ചന്ദ്രൻ ആഘോഷപ്പടങ്ങളിലെ ഒരു സാധാരണവകകമായിരുന്നു. കൊടിമരം കൊണ്ടുവരാനും, കൊടിവെട്ടാനും, തോരണം ഒട്ടിയ്ക്കാനും, കായികമത്സരത്തിനും, അഭിനയത്തിനും, ചാട്ടപാടാനും എന്നുവേണ്ട എല്ലാറ്റിനും മുണ്ടു് ചന്ദ്രന്റെ സാന്നിധ്യം. അവന്റെ വിശ്വാസം താനാണിതെല്ലാം നടത്തുന്നതെന്നാണു്. മാത്രമല്ല താനില്ലെങ്കിൽ ഇതൊന്നും നടക്കുകയില്ലെന്നും കൂടിയാണു്. പൊതുയോഗത്തിൽ അധ്യക്ഷൻ ജി. കെ. നാൽർ ഐ. സി. എസ്. ആയിരുന്നു. സാഹോദരമായ അധ്യക്ഷസ്വീകരണം

കണ്ട ചന്ദ്രൻ ആ ഐ. സി. എസ്സുകാരനോടു അല്പമൊരസ്യയ തോന്നി. അധ്യക്ഷന്റെ രാജസമായ വേഷവും, സംതുപ്തമായ മുഖഭാവവും, സദസ്സിൽ സിദ്ധിച്ച ബഹുമാനവും അവനെ നല്ലപോലെ ആഘാദിച്ചിട്ടു. ഉപക്രമത്തിൽ പ്രസ്തുത പാഠശാലയോടു തനിക്കുള്ള ബന്ധത്തെ അദ്ധ്യക്ഷൻ സ്മരിച്ചു. ആ സ്കൂളിലാണ് അദ്ദേഹം നാലാംക്ലാസ്സിൽ പഠിച്ചത്. അന്ന് പഠിത്തത്തിൽ പിന്നോക്കമായിരുന്നു. സത്യം, സഹോദരസ്നേഹം, ഗുരുഭക്തി, ഇവയിൽ അദ്ദേഹം ഒന്നാംതരക്കാരനായിരുന്നു. പഠിത്തത്തിന്റെ അവശ്യവും ഗൗരവവും മനസ്സിലായത് പിന്നീടാണ്. അന്നു മുതൽ സ്ഥിരമായി പഠിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടു ഞാനിന്നിവിടെ വരാൻ കഴിഞ്ഞു. എന്നതുകൂടി അദ്ദേഹം സരസമായി ഹൃദയസ്തംഭകമായിരുന്ന സംസാരിച്ചു. കുട്ടികൾക്കായിട്ടു വളരെ രസിച്ചത്. നാലാംക്ലാസുകാർക്കു പ്രത്യേകിച്ചു ഓർമ്മയുണ്ടായിരുന്നു. ചന്ദ്രൻ അത്തരപ്പെട്ട കൂട്ടക്കൂട്ടത്തെയും അവൻ സാറിനോടു ചോദിച്ചു, 'ഇപ്പോൾ എന്താ ജോലി'. അധ്യാപകൻ പറഞ്ഞു—'കളക്ടർ; ആയിരത്തത്തൂറു രൂപയുടെ ശമ്പളം! ചന്ദ്രൻ ആലോചിച്ചു—'കളക്ടറോ!' മീറ്റിംഗിൽ ഒരു പ്രഹസനമുണ്ടായിരുന്നു. ചന്ദ്രനാണ് അതിലെ കലകളുടെ പാർട്ട്. സദസ്സർ അഭിനയംകണ്ടു അത്തരപ്പെട്ട കലാരായി.

ഉപസംഹാരത്തിൽ അധ്യക്ഷൻ ചന്ദ്രനെ ആകാശത്തോളം ഉയർത്തി. ഭാവിയിൽ ഒരു കലക്ടറാകാൻ വേണ്ടിയല്ലേ ദൈവം ഈ കുട്ടിയെ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു ഓർത്തിട്ടു? എന്നു പറഞ്ഞു ആ ഭാഗം അവാസാനിപ്പിച്ചു. മീറ്റിംഗ് കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അധ്യക്ഷൻ അവനെ അടുത്തു വിളിച്ച് പേരും മറ്റും ചോദിക്കയും ഒന്നുകൂടി ആശീർവദിക്കയും ചെയ്തു. അടുത്തദിവസം അവൻ അപ്പുറത്തോടു ചോദിച്ചു 'ഇന്നലെത്തെ അധ്യക്ഷൻ എന്തൊരു പഠിച്ചതാ?' അപ്പുറൻ പറഞ്ഞു 'ഇംഗ്ലീഷു പത്തുപതിമൂന്നു ക്ലാസ്സു പഠിച്ചു? ചന്ദ്രൻ— 'അത്രയേയുള്ളോ?' അന്നു സ്കൂളിൽ ചെന്നപ്പോൾ ഒരു കുട്ടി അവനെ 'കലക്ടറോ!' എന്നു വിളിച്ചു. ചന്ദ്രൻ ചിരിച്ചു. അധ്യാപകൻ പറഞ്ഞു—'അവൻ അത്രയുമായില്ലെങ്കിലും കലക്ടറുടെ ശിപാരിയെങ്കിലുമാകും. അവന്റെ മട്ടുമാറിത്തുടങ്ങി. അക്കൊല്ലം അധ്യാപകന്മാർക്കു അത്തരം ജനിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ചന്ദ്രൻ നാലാംക്ലാസിൽ ജയിച്ചു. പ്രൊഫസർമാരിൽ വാത്സല്യവും സതീതത്വത്തിൽ സ്നേഹവും, മാതാപിതാക്കളിൽ ആനന്ദവും തന്നിൽത്തന്നെ അഭിമാനവും ജനിപ്പിക്കത്തക്ക വിധം അവാസാനിപ്പോൾ തിരുവനന്തപുരം ആർട്ട്സ് കോളേജിൽ ബി. എ. ക്ലാസിൽ പഠിക്കുന്നുണ്ട്. കളക്ടറാകയില്ലെന്നു ഓർത്തിട്ടു!

മുകുന്ദപദ്യം.

(രാജശ്രീ എം. ആർ. കൃഷ്ണകുറുപ്പ് ബി. എ., എൽ. റി. തിരുവല്ല)

വീഴ്ചമട്ടമിക്കുമകഞ്ചുകം
വേപ്പുകൊണ്ടെത്ര ദുരന്തം!
ബലധർമ്മമെ, നീയൊരിത്തിരി
ശുദ്ധവായു ശ്വാസിക്കെടോ.
അത്തൽ വിട്ടൊട്ടു വിശ്രമിക്കാമി-
പ്പൽത്തകിടിപ്പമെത്തമേൽ
ആരുന്നിക്കണം പേറിവന്നെത്തും
കാററിനെന്തൊരു കാരണ്ണം!
തപ്പിർപ്പ നിശ്വാസമല്ലതു
സ്പഷ്ടിതൻ കരസ്ഥനം.

വിശ്വാസിസ്കളൊക്കെയും
വിട്ടൊഴിക്കും വിവികൃതതേ.
തപൽ സമീപമണയും മത്സ്യനേ-
തുസ്വരം നരകനില്പു നീ?
മുകുന്ദാക്ഷയിൽ നീമുളമി-
സ്വാഗതംകുതിതൻ മാധുരീ,
എകനായ് നുകന്നാത്മശാന്തിക്കു
പുകിനേൻ നിന്നരികിൽ ഞാൻ.

വീട്ടിലെ മലത്തോപ്പിലിന്നലെ-
ക്കൂട്ടിനെത്തിയ സുന്ദരി,
മട്ടമാനിച്ചമഞ്ഞുവന്ന കാൽ-
ച്ചോട്ടിലെത്തി വിലാസിനീ,
ചിത്രസന്ധിശ്ലാഘനം, മെന്ത-
മുദ്രിതം. മദ്ധ്യേരകം
വ്രിളയറ പെങ്കൈത്തലം വിത-
താളമേളവിരാജിതം.

ആതതയ്ക്കു ദിവാനോത്സുക
സ്വാഗതം മന്ദമോതപേ,
അക്കരോഗാക്ഷി നേർക്കുനിന്നൊറ-
നോക്കിനാലോതിയത്തരം.

കാൽച്ചിലമ്പു കിലങ്ങിലുവ-
ളൊച്ച വച്ചതില്ലല്ലവം
നിശ്ചലാംഗം മാർച്ചത്തിതു
പച്ചിലച്ചേലത്തുണ്ടിനാൽ.
കന്തളാവലി പിന്നിലാക്കിയെ-
ന്നതികത്തണങ്ങേതാമലാറം,
കാട്ടുപൂക്കൾ കൊരുത്തണിഞ്ഞതു
കാട്ടിനാളവരം കണ്ണത്തിൽ.
വിണ്ണിനെക്കടക്കുന്നുകൊണ്ടുടൻ
വെണ്ണിലൊഴുപ്പുപുലിച്ചും,
ചിത്തമംഗസുഗന്ധം കൊണ്ടുവ-
ളന്തരീക്ഷം കളിപ്പിച്ചും.

മിന്നിനിന്ന തുമിന്നലെന്തപോൽ
മുനിലാജ്ജാറ മോഹിനീ.
ഞെമൊന്നുമുരച്ചിടാത്തതെ-
ന്തെന്ന ഞാൻ കേണറിയിക്കെ,
മട്ടെഴും മന്ദമാസംകൊണ്ടവരം
പാട്ടിലാക്കി മനാനസം.

താരവൃന്ദ നിർഭാസിതാംബരം
മാറിത്താമരപ്പൊയ്കയായ്;
ഞാനിരുന്നിടം നന്ദനാരാമ-
സുനമഞ്ജരീകഞ്ചുമായ്;
പൂവിരിപ്പണിപ്പൽത്തടംമെല്ലെ-
ക്കാര്യത്തിൻ കേളിരംഗമായ്;
താമസാമയം നീങ്ങി മാനസം
പ്രൊമസീമ്നി പറഞ്ഞപോയ്
കാമമാം കറയററ നിമ്മല-
പ്രേമത്തിൽ മുങ്ങി നവ്വരം
ഭക്തിപൂണ്ട ഞാനാസ്വദിച്ചതു
മുകുന്ദയോ, മുകുന്ദപദ്യമോ?

ധമ്മരാജ്യം.

(രാജശ്രീ കുന്നത്തു ജനാർദ്ദനമേനോൻ.)

പെരുമാൾവാഴ്ചയുടെ അസ്തമയകാലത്തു് കേരളത്തിന്റെ തെക്കേഅറ്റത്തു് ചെറുതായൊരു തീപ്പൊരി തെളിഞ്ഞുകാണുമാറായി. പല്ലവക്കൊടുങ്കാറിന്നോ, വീജയനഗരപ്പേമഴയ്ക്കോ, ചോളപ്പെരുവെള്ളത്തിന്നോ, പാണ്ടിയക്കടലലയ്ക്കോ, തുടൻ തുടൻ തുനിഞ്ഞുനോക്കീടും ഈ അഗ്നിസ്ഫുലിംഗത്തെ കെടുകുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അതു് ഉദയഗിരിയെ തെക്കിലുമുണ്ടാക്കി ഉജ്വലതേജസ്സോടെ വടക്കോട്ടേയ്ക്കു് ഉയർന്നുടങ്ങി. മലയാളാബ്ദം ആരംഭിക്കുമ്പോൾ കേരളത്തിന്റെ തെക്കേതിരത്തു് കണ്ട ആ തീപ്പൊരി ഈസ്റ്റിൻഡ്യാക്കമ്പനിയുടെ ആഗമനകാലത്തേയ്ക്കു് മഹാബലത്താൻ അജയ്യവിക്രമജ്ഞാതാടെ ഭാണാടെന്ന റിപ്പോതി പുലസ് വളർന്നുൻ ... .. വർദ്ധമാനമായ തേജസ്സോടെ പുരാതനകാലം മുതൽ ക്രിസ്തുബ്ദം 13-ാം നൂറ്റാറാണ്ടുവരെ നിർമ്മലരുവി പുണ്ടു് അനന്തളം ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്ന വേണാട്ടരുവി ദൈവേന്ദ്രമയ നേത്തുനേത്തു് അദൃശ്യമായേക്കുമെന്ന നിലയിലായി. കേരളത്തിന്റെ തെക്കേഅറ്റത്തെ വടക്കേ അറ്റത്തോടു് ബന്ധിക്കേണമെന്ന ആ ദൈവേന്ദ്ര അപ്പോൾ ഫലവത്തായി. കോലത്തുനാട്ടിൽനിന്നൊരു കൈവഴി 480-ാമാണ്ടിൽ വേണാട്ടിൽ ഇറങ്ങിയതോടുകൂടി റീണ്ടും ആ പുരാതനനദി ഉയക്കോടെ സമ്പൂർണ്ണ പ്രാഥമികമായി. ഇതാണു പ്രഥമമായുണ്ടായ ദത്തു്. ആ പരമ്പര 400 കൊല്ലത്തോളം മഹാ യശസ്സോടെ നീണ്ടുനിന്നു.

അന്നാണു് ആതരായികളായ എട്ടുവീടരുടെ പുറപ്പാടു്. വേണാടിന്റെ ഉദരത്തിൽ അജിണ്ണ പിടിപെട്ടു. ആ രോഗം—എട്ടുവീടരാൽ ഉണ്ടായ അന്തഃമിത്രം—ഏതാണ്ടൊരു നൂറുകൊല്ലത്തോളം വേണാട്ടിനു് അനുഭവിക്കേണ്ടിന്നു. പോത്തു റീസുകാർ, ലന്തക്കാർ, ഇംഗ്ലീഷുകാർ എന്നീ വിദേശീയർ കച്ചവടപ്പകട്ടൽ അകത്തേയ്ക്കു കേറിത്തുടങ്ങിയതും അന്നാണു്. 885-ാമാണ്ടിൽ, അന്നു വേണാട്ടാണിരുന്ന ഉണ്ണിക്കേരളവർമ്മയുടെ ഉദാരമായ സ്വാഗതത്തെ ഏറ്റുവാങ്ങി ബ്രിട്ടീഷ് ആദിത്യന്റെ അരുണകിരണങ്ങൾ കടൽതീരത്തിൽ കയറിവളയാടി. വേണാട്ടിന്റെ ആ അജിണ്ണരോഗം ഒട്ടൊഴുപ്പായപ്പോഴേക്കും അതിശോഭരമായിത്തീർന്നു. ഒരുപക്ഷെ നെടുവീപ്പും ഒരു കോമളബാലന്റെ പുഞ്ചിരിയും മാത്രം രാജകുടുംബത്തിൽ അവശേഷിച്ചു കലവർത്തിയായ ഉമയമ്മാണിയാണു് ആ തപസ്വിനി. വേണാട്ടിലെ മിത്രംകണ്ടു് ഏതാ

ണ്ടൊരു മുകിലപ്പട അങ്ങോട്ടുകുമിച്ചുകയറി. വേണാടിക്കുനെ പരബലാധീനമായപ്പോൾ അഭിജാതയായ ഉമയമ്മാരാണിക്കു് അതു ദുസ്സഹമായി. രക്ഷയ്ക്കായി മനസ്സെരിഞ്ഞുകൊണ്ടു് ആ ആതുര ചെയ്ത അഭ്യർത്ഥന ഉടൻ ഫലിച്ചു. കോട്ടയത്തുകയവരായ കേരളവർമ്മാ വേണാട്ടാരാണിയുടെസാഹായ്യത്തിനായി മഹാബലത്തോടെ വന്നെത്തി. മുകിലപ്പട അടിയമൻ. എട്ടുവീടർ ഉള്ളിലേയ്ക്കു വലിഞ്ഞു. അങ്ങിനെ വേണാട്ടു വീണ്ടും അനന്യാധീനമായി അനാകലം തെളിഞ്ഞു. 16 വയസ്സുമാത്രം പ്രായമുള്ള രവിവർമ്മരാജാവിനു് എകനായി നാടുവാഴേണ്ടിവന്നു. പിന്നേയ്ക്കു് സന്തതിവില്ലേലും കണ്ടുതടങ്ങുകയാൽ 862ലും 898ലും വേണാട്ടരാജകുടുംബത്തിലേയ്ക്കു് തുടൻ തുടൻ ദത്തു വേണ്ടിവന്നു. വററുമ്പോഴെല്ലാം വേണാട്ടിനു് ഒഴിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ കോലത്തുനാടു സംപ്രീതിയോടെ തയ്യാറായി.

എട്ടുവീടരെക്കൊണ്ടു് പൊരുതി കെട്ടുകയാൽ ആത്മരക്ഷയ്ക്കു വേണ്ടി 900-ാമാണ്ടുകാലത്തു് അന്നത്തെ മഹാരാജാവായ രാമവർമ്മ, മധുരയിലെ നായ്ക്കപ്പടയ്ക്കു് വേണാട്ടിനെ പണയപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. ശത്രുക്കളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതു മിതവ്യാഭിഷന്നിയായിട്ടാണു് കലാശിച്ചതു്. മധുരയിലെ നായ്ക്കബലം വേണാട്ടിലെ ആ നായർബലത്തിനു് വെ അല്പതേജസ്സായടങ്ങി. ഇനിയങ്ങോട്ടു നാം കാണുന്നത് ഉദയമാണു്. ശത്രുക്കളുടെ ധൂശംസകർമ്മങ്ങളാൽ വേണാട്ടു് ഒരു നൂറുകൊല്ലത്തോളം തീവ്രതരം തപിച്ചപ്പോൾ, പ്രസാദം ദൈവാനുസീദ്ധമായി. മഹാ പരാക്രമനായ മാത്താണ്ഡവർമ്മരാജാവു് വേണാട്ടിൽ അവതരിച്ചു. ആ മാത്താണ്ഡവർമ്മന്റെ ഭദ്രതേജസ്സിൽ സർവ്വ ശത്രുക്കളും എരിഞ്ഞുവന്നു.... തുടൻതുടൻണ്ടായ ലിഗ്ജയത്താൽ ആ ധനഞ്ജയപ്രതാപൻ വേണാട്ടിനെ 30കൊല്ലംകൊണ്ടു് മഹത്തായ തിരുവിതാംകൂർ സമ്രാജ്യമായി വർദ്ധിപ്പിച്ചു. പരവൂർവരെയ്ക്കു് അനേകദേശമായി അന്നു ഭിന്നിച്ചുനിന്നിരുന്ന നാടുവാഴികളോരോരം അവരവരുട നാട്ടിനെ കാല്ക്കൽ വെച്ചുകൊണ്ടു് മാത്താണ്ഡവർമ്മയെ നമസ്കരിയ്ക്കുമാറായി. കന്യാകുമാരി മുതൽ പെരിയാറിനക്കരയോളം ആ മാത്താണ്ഡതേജസ്സു് ശത്രുക്കളെ എരിയിപ്പിച്ചും മിത്രങ്ങളെ കളിപ്പിച്ചുംകൊണ്ടു് ഉജ്ജ്വലിച്ചു അതിന്റെ ആവി അന്നു് ഭാരതപ്പഴുവരെ വ്യാപിച്ചുപോലും..... സ്വപന്തം രാജധാനിയെ യോഗക്ഷേമത്തിനു് നിർബ്ബാധം അധീനമാക്കിയതിൽപ്പിന്നെ, അടുത്തുള്ള ആറുദങ്ങൾനാട്ടിനെ അനന്തനയിപ്പിച്ചു് ഇണക്കിനിൽക്കി ആ മഹാവേഗൻ എതിരേ ഇടുങ്ങുകണ്ട ദേശിക്കുനാടിനെ ആഞ്ഞൊന്നടിച്ചതോടുകൂടി അതു കാൽക്കൽ വീണു. അതിന്നപ്പുറത്തുള്ള കൊട്ടാരക്കരയെ സുസ്ഥിതത്താൽ ആ നയജ്ജൻ വശഗനാക്കി. മാത്താണ്ഡവർമ്മയുടെ ഈ ഉദയം കണ്ടപ്പോൾ ലന്തക്കാക്കു് കെടുവുണ്ടായി. അവർ പിന്തുറത്തുചെന്ന് ആ വിരകേസരിയെ ഒന്നു കത്തി. ഒരേ തട്ടുകൊണ്ടു് ആ ലന്തപ്പടയെല്ലാം വൻകടൽതിരയ്ക്കു കം മറഞ്ഞു. ഓടിച്ചുവിട്ട അശ്വത്ഥം

മാവിൽനിന്ന് അർജ്ജുനൻ മൃഗാരതത്തെയെന്നപോലെ അകറ്റിത്തള്ളിയ ലത്തപ്പടയിൽനിന്ന് മാത്താണ്ഡവർമ്മ ഡിലനായിയ്ക്കു നേടി. ആ ലത്തയോധനശ്രേഷ്ഠൻ വേണാട് ക്ഷേത്രംചാർന്നായി എന്ന് മറ്റൊരാളുതന്നെയായി. ഈ “വലയ കപ്പിത്താൻ” ദേശീയരൂപത്തിൽ വിദേശീയരും കലത്തിവളർത്തിയപ്പോൾ ഒട്ടുമെടിയെന്നപോലെ രാജസൈന്യം ശ്രേഷ്ഠഫലപ്രദമായി.

ഇത്രയും കഴിഞ്ഞിട്ട് ആ ദുർന്നിരൂപമായ മാത്താണ്ഡവർമ്മ നടക്കോട്ടേയ്ക്കുതന്നെ പ്രവേശിച്ചുതുടങ്ങി. പിൻപവിട്ടിനായി ഇതിനുമുമ്പ് ഒട്ടൊന്നുനിന്ന ആ തഞ്ചത്തിൽ വീണ്ടും വഴിതടഞ്ഞുയന്ന ദേശീയനാടിയെ വേണാട്ടിൽ മുക്കിക്കലർത്തിയതിൽ പിന്നെ ആ ഉരക്കോടെ ഉണ്ടായ ഏറ്റർത്തിൽ മഹാവിശ്വാസിയായ കായങ്കുളത്തിനു രണ്ടെ രണ്ടുമുക്കലിൽ പാതാളംകാണിച്ചിട്ടു പിന്നെയും മാത്താണ്ഡവർമ്മ പുരോഗതി തുടന്നു. ഈ തേജസ്വിയുടെ ഒരേറ്റുകാരത്താൽ പെമ്പകശ്ശേരി അടിവഴങ്ങിവിന്നു. അങ്ങിനെ, കായങ്കുളത്തിന്റെ ക്രീഡാവിഹാരമായ അമ്പലപ്പുഴയും തകന്നു. അപ്രതിഫലമായ ഈ വേണാട്ടിൻപ്രവാഹം കണ്ടു വടക്കുംകൂടം തെക്കുംകൂടം പേടിച്ചുഴറി നീളുംഇട്ടെറിഞ്ഞു വടക്കോട്ടു നോക്കിക്കൊണ്ടു അന്ന് ഓടിപ്പോയതാണ്. അപ്പോഴേയ്ക്കും മാടമന്നൻ കരപ്പറഞ്ഞ കാഴ്ചയായി വെച്ചുകൊണ്ടു പ്രസാദത്തിനായി അത്ഭിഷക്തയാൽ മാത്താണ്ഡവർമ്മയുടെ ക്രോധം ശമനോന്മുഖമായി. ആ അടങ്ങുവാൻപോയ അഗ്നിയെ യുദ്ധമർദ്ദമായ സാമൂതിരി ഒരു ഉരതിനോക്കി. തന്മാത്രത്തിൽ എറിഞ്ഞുയന്ന തിരേറ്റ മൂലം കരിഞ്ഞിരിക്കുമ്പോഴാണ് സമുതിരിപ്പാട് ഹൈദരാലിയുടെ ഗർജ്ജനംകേട്ടു പതുങ്ങിയത്.

അനന്തരം താൻപിടിച്ചുകൊണ്ടു എല്ലാ നാടുകളേയും മാത്താണ്ഡവർമ്മരാജാവ് ശ്രീപത്മനാഭസേനാമിഷ് തുപ്പടി ഭാനുപെയ്തു. കന്യാകുമാരി മുതൽ പറവൂർ വരെയുള്ള സ്വയംജനതയേയും ആ മഹാനാഭാവൻ ഒട്ടൊരാധീനരാക്കി. കൊച്ചി വേണാട്ട് ഇന്നത്തെ പെരിയ തിരുവിതാംകൂറായി വളർന്നുതുടങ്ങി. അന്നുമുതൽ തിരുവിതാംകൂർമഹാരാജാക്കന്മാർ ശ്രീപത്മനാഭസേനാമെന്നു വിശ്രുതരായി.

സൂപ്പു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ വേണ്ടത് സ്ഥിതിയാണല്ലോ. രാജവർദ്ധനനായ മാത്താണ്ഡവർമ്മയെ പത്മരാജാവായ രാമവർമ്മ പിൻതുടന്നു. രാമവർമ്മയുടെ ഭിത്ജനം തിരിയിൽനിന്ന് കൊളുത്തിയ പത്തുപോലെ പ്രകാശമു. സ്വപത്നം അമ്മാവൻ മൂലം കരിപ്പിച്ചുവിട്ടിട്ടും, പിന്നെയും ഇടഞ്ഞുകയറിവന്ന ആ മാനിയായ സാമൂതിരിയെ രാമവർമ്മരാജാവ് വാലുമുറിപ്പെടുത്തിട്ടേ വിട്ടയച്ചുള്ളൂ. സാമൂതിരിയുടെ ഭൂധനത്തിൽതെക്കോട്ടു കൊടുങ്ങല്ലൂർ വരെയുള്ളതു മുഴുവൻ തിരുവിതാംകൂറിനായി. കൊച്ചിരാജാവ് രാമവർമ്മയുടെ പരവശ്യത്താൽ ഉത്ഭവനമായി.

മുപ്പതുകൊല്ലംമുമ്പ് നാശമാകുകയായ എട്ടു ിടരെ ചേരിച്ചുകൊണ്ടു
ഒളിച്ചുകഴിഞ്ഞ വേണാട്ടരാജകുടുംബം ഇപ്പോൾ ആക്കാട്ട് നാമ്പൂസ്,
മൈസൂർസുൽത്താൻ എന്നിവരോടാണ് സമത്വത്തോടെ ഇടപെട്ടതുക
ണ്ടിയിരിക്കുന്നത്. ആക്കാട്ട് നാമ്പൂസിനോടു് ഇംഗ്ലീഷ് കാരമായുള്ള സ
ഖ്യത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കുവാൻ ത്യാഗപൂർവ്വം ഉടമ്പടിയാൽ ഇണങ്ങി. മൈ
സൂർസുൽത്താനായ ഹൈദരാബാദെ മഹാഭക്തനായ രാമവർമ്മരാജാവു്
റാജലക്ഷ്യകാണിക്കയാണുണ്ടായതു്. ഇതു് ഹൈദരാബാദെ പരനായ ടിപ്പു
വിനെ രോഷാകുലനാക്കി. ആ മൈസൂർസുൽത്താൻ ഉത്തരകേരളത്തെ
ആക്രമിക്കുവാൻ തക്കതു്കൊണ്ടു് തിരുവിതാംകൂർസീമയ്ക്കു് ചേക്കു് മാടി. അ
വിടെനിന്നു് ആ മഹാവിക്രമൻ പെരിയാറിൻതീരംവരെ എത്തുമ്പോഴേ
ക്കും രാമാർമ്മമഹാരാജാവിൽനിന്നു് ഊക്കോടെയോറു മോഹാപ്രഹരങ്ങൾ
ഉൽ കാലൊടിഞ്ഞു് പിന്നോട്ടുതിരിഞ്ഞു് ഓടേണ്ടിവന്നു. ഇക്കാലത്തേക്കു്
ഇംഗ്ലീഷിന്റെ ബലം ഭാരതഭൂമിയാകെ വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു. കാലാനു
ക്രമം ആ ബലത്തോടു് സഹനംരാജ്യത്തെ സന്ധിച്ചുച്ചുകൊണ്ടു് രാമാ
ർമ്മരാജാവു് സ്വാസ്ഥ്യംനേടി.

വിനെ ബാലരാമവർമ്മയുടെ കാലമായി. പുവികന്മാർ നേടിയ ആ ഭൂരിധനത്തെ രാജാവ് സുഖലോലുപനായി ഭൂജിച്ചുതുടങ്ങി. അദ്ദേഹത്തെ ഭർമ്മന്ത്രികൾ വലയം ചെയ്തു. അതുകണ്ട് നാട്ടുകലങ്ങി. ദുർവ്വത്തന്മാരായ രാജസേനന്മാരാൽ പീഡിതരായ ബ്രഹ്മജനതയിൽനിന്ന് ആക്രന്ദനം മുഴങ്ങുകയാൽ രാജസ്ഥാനം വിറച്ചു. രാജാവ്, ഇന്ദ്രധാധീനമായ മനസ്സുനപോലെ പ്രജാധീനനായി ക്ഷീണിച്ചുവശായി. ഇതുകണ്ടപ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷ് സ്ഥലം ചൊടിച്ചു. അതിന്റെ നിശിതനഖങ്ങൾ ജനതയിൽ വില്പടത്തേറ്റ് ചോരയൊഴുകിയതോടുകൂടി എല്ലാം ശാന്തമായി. അതോടുകൂടി ഇംഗ്ലീഷുകാരുമായി തിരുവിതാംകൂറിനുള്ള യുദ്ധം ഒന്നുകൂടി മുറുകുകയും ചെയ്തു.

അദ്വൈതത്തിൽ പുരുഷനാരായണൻ ഇല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ട് രാണിയായ ഗൌരീ ലക്ഷ്മിദായി വാഗ്ദത്തമായി ഭരണത്തിൽ. പിന്നീട് ഭരണാഭ്യർത്ഥം ബ്രിട്ടീഷ് പാർലമെന്റയിൽ ഭരണമാണ്. ബ്രിട്ടീഷ് മഹാപുരുഷനായ ഒരു അനന്തന്റെ കർമ്മത്താൽ അവലംബിച്ച് ഗൌരീ പാവതിയായി, സ്വാമിനാഥനാഥൻ, മഹാമിതനാഥൻ, അയ്യപ്പനാഥനാഥൻ എന്നീ മഹാദൈവങ്ങൾ പ്രശാന്തരായി വാണു്. തുടർച്ചയായി നവംനവങ്ങളായ ഭരണപരിഷ്കൃതികൾ നടത്തി. ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണാധികാരികൾ ആ പരിഷ്കൃതികളെല്ലാം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു.

900-ാം മാണ്ടുതൽ മുപ്പതുകൊല്ലംകൊണ്ട് വിസ്തൃതമായ തിരുവിതാംകൂറുണ്ടായി. പിന്നീട് നാല്പ്പതുകൊല്ലംകൊണ്ട് അതിന്റെയശസ്ത ഹിമവാനിൽ പ്രതിധ്വനിച്ചു. അങ്ങിനെ രക്ഷയും സ്ഥിതിയും ആയപ്പോൾ, ഇടയ്ക്കൊരു പരീക്ഷാണ്ട് ഒന്നു കലാങ്ങിയെങ്കിലും 990-ൽ നിന്നുപ്പുറത്തേക്കു ബ്രിട്ടീഷ് കൊട്ടയിൻകീഴിൽ സുഖാനുഭോഗം തുടങ്ങേണ്ടതായിരുന്നു. ഇക്കാരണത്താലായ മഹാരാജാക്കന്മാർ പ്രജാമോക്ഷത്തെ പുരസ്കരിച്ചുകൊണ്ട് ചെയ്തുകൊടുത്ത അതിശ്രേഷ്ഠമായ പരിഷ്കൃതികൾ, അതിന്റെ രചയിതാക്കളെ സ്വയംകർത്തന്മാരും ചെയ്തുകൊണ്ട് നമ്മുടെമുമ്പാകെ നില്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ.

പ്രോത്സാഹനം.

നിർവൃതി

(രാജാജി ജി. കമര, വിദ്യാലി, എസ്. ബി. കാളജ്, ചങ്ങനാശേരി.)

(മാവേലി .....

ഏകാന്തതാമങ്ങളെത്രയെത്ര

നാകീയസൗഭാഗ്യദായകങ്ങൾ!.....

ഓമൽസുരണകളോടിയെത്തി

മാമകമാനസവേലിയിങ്കൽ

ചെന്തളിർപാദങ്ങൾ വച്ചുവച്ചു

നന്തന്നെചെയ്തിടുമപ്പൊഴെല്ലാം.

സുന്ദരസ്വപ്നമാം പൊന്നണിഞ്ഞു

സുന്ദനതലുങ്കം തന്നിലേറി

ഭാവനാലോലമായിടുമേതോ

നവ്യലോകത്തിൽ ഞാനെത്തുമപ്പോൾ.

അങ്ങേന്റെ പിത്തം കവന്നിട്ടു

മണ്ണിലെരൂപിണിയുണ്ടായത്തി

ഓമൽപ്രകൃതിയെന്നാണവർത്തൻ

നാമ;മാസുന്ദരിയെന്റെതോഴി.

അമ്പുക്കളെത്രമാം പുഞ്ചിരിയ്ക്ക്

എന്നെയസ്സേഹിത സ്വീകരിക്കും.

അമ്പോമ്പോമോരോ രാമസ്മരണി-

ട്ടമ്പുരറിയാത്തമട്ടിൽ ഞങ്ങൾ

അമ്പുനമാധുരിയേറിടുന്നോ-

രാനന്ദമാംസുധയാസ്വദിക്കും.

മന്മനോമോഹത്തിലപ്പൊഴേതോ

നന്മാരിവില്ലൊന്നു പുത്തനായ്ക്കും.

മാമകമാധവമാസകായി

മാറിടുമപ്പൊഴെൻജീവിതവും.

എന്തൊരുനിർവൃതിയപ്പൊഴെന്റെ-

യന്തരാത്മാവിനെരുമ്മവയ്പു!.....

ഏകാന്തതാമങ്ങളെത്രയെത്ര

നാകീയസൗഭാഗ്യദായകങ്ങൾ!.....

രവിദ്രുനാഥസാഹുർ.

(രാജാജി പി. സിദ്ധരാമപിള്ള എം. എ. എസ്. എസ്. ബി., എം. എസ്. എ.)

ഏകദേശം പത്തു വർഷങ്ങൾക്കു മുൻപ് ഒരു മകരമാസത്തിൽ ശുക്ലതിനിക്കേതനത്തിലെ വിദ്യാർത്ഥിവിദ്യാർത്ഥിനികളായ ഞങ്ങൾ “ഉത്തരായനം” (കാഗ്രമഹാകവിയുടെ ശാന്തിനിക്കേതനത്തിലെ താമസസ്ഥലം)ത്തിന്റെ മുൻ ശത്തെ വിശാലവും മനോഹരവുമായ മുറാന്തു് മഹാകവിയുടെ വരവിനെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു് നില്ക്കുകയായിരുന്നു ബംഗാളിൽ ശിതകാലം അവസാനിച്ചു് വസന്തത്തിന്റെ ആരംഭമെന്നായിരുന്നതിനാൽ പാലിജാതം, മുല്ല, ഇലഞ്ഞി മുതലായ പുഷ്പങ്ങളുടെ സൗന്ദര്യം ഇടകലന്ന് ഒരു ചെറുകാറ്റു് വീശിക്കൊണ്ടിരുന്നു വളരെ അകലെയായ ഭൂമിയും അനാദ്യന്തമായ ആകാശവും കൂടി ഒന്നിക്കുന്നതായി തോന്നുന്ന ചതുരാളരോ ചെളിഞ്ഞുകാണാമായിരുന്നു. ആശ്രമത്തിലെ ചെറിയ പുല്ലുമേഞ്ഞ കെട്ടിടങ്ങളുടേയും മനോഹരമായ വൃക്ഷലതാദികളുടേയും ഇടയ്ക്കു് “ഉത്തരായനം” മാത്രം പാശ്ചാത്യപെർസ്സ്യസംസ്കാരങ്ങളുടേയും ശില്പകലയുടേയും ഫലമായി ഒരു പാശ്ചാത്യകളാണത്തിന്റെ നടുവിൽ മനോഹരമായി ഉയർന്നിന്നിരുന്നു. ഏകദേശം അഞ്ചുമണിയായപ്പോൾ “ഗുരുദേവ” “ഗുരുദേവ” എന്ന് എന്റെ ചുറ്റും നിന്നിരുന്ന സ്റ്റേഫിതന്മാർ ഹൈന്ദവ ശബ്ദത്തിൽ പറയുന്നതു കേട്ടു് പെട്ടെന്ന് ആ പ്രദേശമെല്ലാം ഒരു നിശ്ശബ്ദത ധ്യാപിച്ചു. നരച്ച വെളിക്കമ്പിപോലെ മനോഹരമായ നീണ്ട താടി, വിശാലമായ നെറ്റിത്തടം, പ്രശാന്തമായി വിശ്വത്തെ മുഴുവൻ കരുണാപ്രസരത്തിൽ മയക്കുന്ന കണ്ണുകൾ, ചുവന്ന പട്ടുതൊപ്പി, നീണ്ട കാഗ്രർകപ്പായം, ഒരിക്കലും മാറുവാൻ സാദ്ധ്യമല്ലാത്ത ഒരു ദിവ്യജ്യോതിസ്സ്—ഇപ്രകാരമാണു് കാഗ്രമഹാകവിയെ അന്നു ഞാൻ കണ്ടതും എന്റെ മനോമുകുരത്തിൽ ഞാൻ ഇന്നും കാണുന്നതും എന്തും ആരാധിക്കുന്നതും.

ആശ്രമവാസികളായ ഞങ്ങളെ അനുഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു് പ്രശാന്തഗംഭീരനായി അല്പം കനിഞ്ഞു് മുന്നോട്ടു നടന്നുവന്ന മഹാകവിയെ ഒരു ചെറിയ പെൺകുട്ടി ഇലഞ്ഞിപ്പൂമാല അണിയിച്ചു സ്വീകരിച്ചു. മറ്റൊരു പെൺകുട്ടി ഒരു വെളുത്ത പൂവും കളഭത്തിൽ മുക്കി നെറ്റിയിൽ തലകുമാർത്തി. ശംഖനാദം മുഴക്കി. ബുദ്ധസന്യാസികൾ സിദ്ധാർത്ഥന്റെ ചില ഉപദേശസൂക്തികൾ ചൊല്ലി. ഒരു ചിനവിദ്യാർത്ഥി കൺഷ്യസ്സിന്റെ ഉപദേശശരണങ്ങൾ മുഖാന്തിരം ഗുരുദേവനു് സമാഗതം അരുളി. ഉത്തരായനത്തിലെ പുമുഖത്തിലെ മങ്ങിയ ചെളിച്ചുത്തിൽ ഒരുയന്ന് ചിലത്തിൽ മഹാകവി ആസന്നസ്ഥനായി വിദ്യാർത്ഥികളായ ഞങ്ങൾ ആ

വിശ്വമഹാകവിയുടെ പാദംതൊട്ടു വന്ദിച്ചു. അദ്ദേഹം ഞങ്ങളുടെ തലയിൽ തൊട്ടു് അനുഗ്രഹിച്ചു. ഞാൻ ഒരു സ്വപ്നലോകത്തിൽക്കൂടി സഞ്ചരിക്കുകയാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നി. ഗുരുദേവന്റെ ദിവ്യസാന്നിദ്ധ്യം കാശ്മീർഗാനങ്ങളുടെ ആകർഷണീയത, വസന്തകാലത്തെ ഇളംകാറ്റ്, ഉത്തരായനത്തിന്റെ ചുറ്റുമുള്ള പാരമ്പരീകഉദ്യാനം, നീലിമ നിറഞ്ഞ ആകാശം. പാശ്ചാത്യപൗരസ്ത്യദേശങ്ങളിലെ വിവിധ വിഭാഗങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ട വിദ്യാത്മിവിദ്യാത്മിനികളും അദ്ധ്യാപകന്മാരും അവരുടെ ദേശീയവസ്ത്രധാരണവിശേഷങ്ങളോടുകൂടി അവരുടെ സമ്മേളിച്ചിരുന്ന ആരംഗം അവിസ്മരണീയമാണ്.

ഇതിനു പത്തു മാസം മുൻപു് ഞാൻ ശാന്തിനികേതനത്തിലെ ശിക്ഷാഭവനത്തിൽ ഒരു വിദ്യാത്മിയായി ചേർന്നു അവസരത്തിൽ ഗുരുദേവ് ഒരു ലോകസഞ്ചാരത്തിനു പോയിരിക്കുകയായിരുന്നു. മറ്റു പല സ്നേഹിതന്മാരേയുംപോലെ മഹാകവിയുടെ വ്യക്തിമാഹാത്മ്യത്താൽ ആകർഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന എനിക്ക് അദ്ദേഹത്തെ കാണുവാനും സംസാരിക്കുവാനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗതല്പജ്ഞാർ കേൾക്കുവാനും അത്യാകാംക്ഷയുണ്ടായിരുന്നു. ഗുരുദേവന്റെ ആഗമനം ആഗ്രമാസികളായ ഞങ്ങൾക്ക് ഒരു നവചിന്തയെ പ്രദാനം ചെയ്തു. പ്രായാധിക്യമൂലം അദ്ദേഹത്തിന് ആഗ്രമാസരണം ആഗ്രമത്തിന്റെ വിവിധ ജീവിതചക്രങ്ങളിലും പ്രവർത്തനങ്ങളിലും പ്രവേശിക്കുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം ശാന്തിനികേതനത്തിലെ നിശബ്ദസുന്ദരമായ അന്തരീക്ഷത്തിൽ എവിടെയും ദൃശ്യമായിരുന്നു.

പ്രഭാതവേളയിൽ സൂര്യൻ ഉദിച്ചുയരുന്നതിനുമുൻപു് മരഞ്ഞണലുകളിലിരുന്ന് ഞങ്ങൾ പഠിക്കുകയും വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ നടത്തുകയും ചെയ്യുന്ന ചില അവസരങ്ങളിൽ ഗുരുദേവ് സാധാരണത്തിൽ അങ്ങും ഇങ്ങും നടന്ന് ഞങ്ങളുടെ അഭ്യസനരീതിയും മറ്റും സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ചെറിയ കുട്ടികളുടെ ക്ലാസുകളിൽപ്പോയി അവരെ ചെറുകഥകൾ പറഞ്ഞ് രസിപ്പിക്കുന്നതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദിവ്യമോഹനമായ ഗാനങ്ങൾ പാടിക്കേൾപ്പിക്കുന്നതും ഞാൻ മുൻപു് ചില അവസരങ്ങളിൽ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. “ശാന്തിവിഭാഗ”ത്തിൽ ഗുരുദേവ് ചെല്ലുന്ന ദിവസം കത്തരങ്ങൾക്ക് ആനന്ദപൂർണ്ണമാണ്. ആദരാതുളസരസങ്ങൾ കലർന്നു മുഖഭാവത്തോടുകൂടി ഗുരുദേവന്റെ കഥകൾ കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ചെറിയ കുട്ടികൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിസ്തല്പങ്ങളായ നേരംപോക്കുകൾക്കേട്ടു് പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നതും അദ്ദേഹം അവരിലൊരാളെപ്പോലെ ചിരിച്ചുരസിക്കുന്നതും സാധാരണമാണ്. ശിശുവിഭാഗത്തിന്റെ ചില യോഗങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം സംബന്ധിക്കാറുണ്ട്. യോഗസ്ഥലവും മറ്റും ഒരു പ്രത്യേകരീതിയിൽ അലങ്കരിച്ചു തയ്യാറാക്കിയിരിക്കും. ചെറിയ കുട്ടികളും കഥകളും, ഉപന്യാസങ്ങളും രചിച്ചുകൊണ്ടു വന്ന് കുട്ടികൾ വായിക്കുകയും മഹാകവി അവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

കാശർമ്മാകവിയുടെ ചില നാടകങ്ങൾ അഭിനയിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ പാടുകയും രംഗവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൊടുക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ട്. ഒരുദിവസം ഞങ്ങളുടെ ആശ്രമത്തിന്റെ വാഷികദിനാഘോഷമായിരുന്നു. ഗ്രന്ഥശാലയുടെ മുൻവശത്ത് ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽനിന്ന് വന്നുചേർന്ന സമ്പന്നരായ സമ്പന്നരായ ഒരുസദസ്സ് ഇരിക്കുന്നു. നടനോടിയുടെ ഒരുവശത്തു ഒരു മാർബിൾപീഠത്തിൽ പീതാംബരധാരിയായി ജ്യോതിർപ്രസരം ചെയ്യുകൊണ്ട് മഹാകവി ഉപവിഷ്ണമായിരുന്നു. ഒരു സുപ്രസിദ്ധ നർത്തകിയായ ശ്രീമതി ഫാത്തിസിംഗ് ഏറ്റവും മനോഹരമായ രീതിയിൽ നർത്തനം ചെയ്യുകയും മഹാകവിതന്നെ ഗാനാലാപം ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. ആ രംഗത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ ആനന്ദസമ്പന്നരായിരുന്ന സദസ്സ് കരഘോഷം മുഴക്കി ശ്രീമതിയുടെ നർത്തനത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. പെട്ടെന്ന് മഹാകവിയുടെയും അരുണവണ്ണനുമായ കലാസാദനനിയന്ത്രണമില്ലാത്ത സദസ്സിനേ ശകാരിക്കുന്നതായി ചെയ്തു. ആ രംഗത്തിന്റെ കലാപരിപൂർണ്ണത നിശ്ശബ്ദതകൊണ്ടുമാത്രം സാധിക്കേണ്ടതാണെന്നും അപകാരം നിയന്ത്രിച്ചുവെന്ന് സാധ്യമല്ലാത്തവർ ആദിവൃഥോഹനമായ കലാപോരിയെ മലിനപ്പെടുത്തരുതെന്നും കാശർമ്മാകവി ശാസിച്ചു.

ഗുരുദേവനെ ചില അവസരങ്ങളിൽ കണ്ടു സംസാരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം രംഗീകൃതപോളുള്ള അദ്ദേഹം കേരളത്തിലെ കലാസമ്പത്തിനേക്കുറിച്ചും വിശിഷ്ട കഥകളിൽ, കൈകൊട്ടിക്കളി മുതലായവയെ സംബന്ധിച്ചും വളരെ കൗതുകപരമായ ചോദ്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. അക്കാലത്തു വള്ളത്തോൾ കേരളകലാമണ്ഡലം സ്ഥാപിക്കുവാനായി യത്നിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാലമായിരുന്നു. വള്ളത്തോളിന്റെ ഒരു കവിത "ഗ്രീറ്റിംഗ്" എന്ന് മാസികയിൽ ഇംഗ്ലീഷിൽ തർജ്ജമ ചെയ്തു പ്രസിദ്ധം ചെയ്തിരുന്നതിലേക്കു ഞാൻ മഹാകവിയുടെ ശ്രദ്ധയേ ആകർഷിച്ചു. ഭാവനാസമ്പന്നനായ കവികളും കലാകാരന്മാരുമുള്ള കേരളത്തിനും ബംഗാളിനും പല സംഗതികളിലും ഐക്യരൂപമുണ്ടെന്നും ഈ രണ്ടു രാജ്യങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ കൂടുതൽ സമ്പന്നമുണ്ടാകേണ്ടത് ഭാരതീയസംസ്കാരത്തിന്റെ വളർച്ചയ്ക്ക് അനുപേക്ഷണീയമാണെന്നും ഗുരുദേവൻ പല അവസരങ്ങളിലും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഗാന്ധിജിയെപ്പറ്റി, ഗാന്ധിദിനം, വഷംഗൽ, വസന്തോത്സവം മുതലായ എല്ലാ വാർഷികാവസരങ്ങളിലും എല്ലാ ബുധനാഴ്ചയും 'മദ്രാസ്'ത്തിൽ (ക്ഷേത്രം) വെച്ചു നടത്താറുള്ള പ്രാർത്ഥനകളിലും മഹാകവി പങ്കുകൊള്ളുകയും സംസാരിക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു. ലോകസഞ്ചാരത്തിനുശേഷം ഗാന്ധിനികേതനത്തിൽ മടങ്ങി എത്തിയതിന്റെ അടുത്ത ബുധനാഴ്ച 'മദ്രാസ്'തിലേ പ്രാർത്ഥനയ്ക്ക് ഗുരുദേവനും സംബന്ധിച്ചിരുന്നു. അന്നു ചെന്നൈ ജപ്പാൻ യൂദ്ധം (മഞ്ചുക്കിയോയുദ്ധം) ആരംഭിച്ചിരുന്നു.

തന്നു. കൂടാതെ ഇന്ത്യയിലെ രാഷ്ട്രീയലോകവും ഏറ്റവും പ്രകൃഷ്ടമായിരുന്നു. മഹാകവി മന്ദിരത്തിൽ വരുമെന്ന് അറിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ ആശ്രമവാസി കർമ്മം എല്ലാം രാവിലേക്ക് ഘണ്ടാനാദം മുഴങ്ങിയപ്പോൾ മുതൽ സ്ഫടികഭീത്തികളും മാർബിൾതറുമുള്ള മനോഹരമായ മന്ദിരത്തിൽ വന്നു കൊണ്ടിരുന്നു. സാർവ്വലൗകികസാഹോദര്യത്തിനും സമത്വത്തിനും വേണ്ടി നിലകൊള്ളുന്ന ശാന്തിനികേതനത്തിൽപ്പോലും പ്രകൃഷ്ടമായ ബഹിർലോകത്തിന്റെ പ്രതിച്ഛായ ഒരു നേരിയ തിരശ്ശീലയിൽക്കൂടി ദൃശ്യമായിരുന്നു. ഞങ്ങളെല്ലാവരും കാഗ്രർകുപ്പാരും ധരിച്ച് ശുഭമായ തറയിൽ ഇരുന്നു. “വൈതാളികസംഘം” സംഗീതനാമഗ്രികളോടുകൂടി ഒരുവശത്ത് നിന്നിരുന്നു. ഞങ്ങളുടെ മുൻവശത്ത് ഒരു ചെറിയ പരവതാനി വരിച്ച് അതിന്റെ മുൻപിൽ ഒരു ചെറിയ മാർബിൾപീഠത്തിൽ ഏതാനും പച്ചക്കറുവെച്ചിരുന്നു. മഹാകവി ഒരു നീണ്ട നീലകുപ്പായവും നീലതൊപ്പിയും ധരിച്ച് ആനന്ദനായപ്പോൾ ഞങ്ങൾ നിശ്ശബ്ദമായി ഏഴ്നേരനിന്ന് ഉപവാസവും സ്വീകരിച്ചു. “വൈതാളികസംഘം” ഗുരുഭാനുനാൽ വിരവിതമായതും വന്നുവന്നുകാലത്തിന്റെ മനോഹരമായ വർണ്ണിക്കുന്നതുമായ ഒരു ഗാനപാടി. അനന്തരം മഹാകവി ഞംഗാളിഭാഷയ്ക്ക് ലോകത്തെ അഭിമുഖീകരിച്ചിരിക്കുന്ന വിനാശകപ്രവൃത്തികളെയും അതിനു കാരണഭൂതമായ ഭൗതികശക്തിയേയും കഠിനമായി എതിർക്കുകയും ഇന്ത്യയെപ്പോലെ ആത്മീയപ്രഭാവമുള്ള ഒരു പൈതൃകജനനമുദായത്തിന്റെ ചിന്താഗതിയെ പ്രസ്താവമാക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രസംഗിച്ച ആ പ്രസംഗം ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ എന്റെ സാധാരണ ദൃഷ്ടികൾക്കും ചിന്താഗതിക്കും അതീതമായ ഒരു ലോകത്തിലേക്ക് എന്നെന്നേക്കുമായി ഒരു ശക്തി ആനയിക്കുന്നതുപോലെ തോന്നി. ലോകത്തെ ക്രൂരതയുടേയും ദുരാഗ്രഹത്തിന്റേയും അസന്മാഗ്നികപത്തിന്റേയും ചോരാലയങ്ങളിൽനിന്നു മക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ പരാശക്തിയുടെ ഒരു നവ്യനരേശ്വരവാഹകനായ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട ഒരു പ്രവാചകനായി ആ പ്രഭാവത്തിൽ കാഗ്രർമഹാകവിയെ ഞാൻ കണ്ടു. ഇന്നും അചഞ്ചലമായ ആത്മീയപ്രഭാവത്തോടുകൂടി പരോഗമിക്കുന്ന ഭാരതം ഒരു നവീന കാലഘട്ടത്തിലേക്ക് പ്രവേശിച്ചിരിക്കുന്നു. ലോകത്തെ മുഴുവനും ക്രൂരതയും ദുരാഗ്രഹവും അധികാരപ്രമത്തതയും ഗ്രസിച്ചുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. സാർവ്വലൗകികസാഹോദര്യത്വത്തിലും സമത്വത്തിലും അടിയുറച്ചുനിൽക്കുന്ന ശാന്തിനികേതനത്തിലെ മഹാകവി രോഗശയ്യയിൽനിന്ന് മാനവനമുദായത്തിന്റെ പരമ്പരാസിലമായ മഹനീയസംസ്കാരത്തെ മുതിരതയിൽനിന്ന് രക്ഷിച്ചുവായി മുഴക്കിയ കഠോളധനി വെറും വനരോടനമായി കലാശിക്കപ്പെട്ടു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഹിറാലരുടെ രഹസ്യായുധം.

അവ മുങ്ങുന്ന റാങ്കുകളാണെന്നും പുകമറയാണെന്നും ആകാശവാണിയാണെന്നും അല്ലാ ഇനിയും പ്രത്യക്ഷപ്പെടാനിരിക്കുന്ന ഏതോ ഒരു നിഗൂഢവസ്തുവാണെന്നും അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ട്. എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ വിശപ്പും ഭാഹവും ക്ഷീണവും തീർപ്പാൻ കോട്ടയത്തു പാക് കഫെക്കാരും പഠറിയ ഒരു സ്ഥലം വേരേയില്ലെന്നുള്ളതു നിസ്തർക്കമാണ്.

പാക് കഫെ,

കെ. കെ. റോഡ്,

സമീപത്തു പാക്കിനു പടിഞ്ഞാറുവശം,
കോട്ടയം.

Modern Tailoring House, KOTTAYAM.

Est: 1935.

High Class Tailors & Outfitters.

തയ്യൽസംബന്ധമായ എല്ലാ ജോലികളും ഭംഗിയായി കൃത്യസമയത്തു ചെയ്തുകൊടുക്കപ്പെടും.

Proprietor,

K. C. MATHEW.

VISIT GOMATHY TAXI GARRAGE.

New Cars & Lorries for hire. Available Day & Night.

Charges Moderate.

പുതിയ മോട്ടോർലോറികളും കാറുകളും രാത്രിയും പകലും വാടകയ്ക്കു കൊടുപ്പാൻ തയ്യാറുണ്ട്.

Gomathy Taxi Garrage.

Palai Motor Buildings, Kottayam.

**TRAVANCORE STATE TRANSPORT DEPARTMENT
OPERATES REGULAR DAILY PASSENGER BUS
SERVICES ON THE FOLLOWING ROUTES.**

TRIVANDRUM.

Trivandrum—Quilon.
Trivandrum—Nagercoil.
Trivandrum—Kottayam.
Trivandrum—Colachel.
Trivandrum—Nedumangad.
Trivandrum—Vizhinjam.
Trivandrum City Services.

Travel to Cape Comorin

"The Lands end of India
Where
The Three Big Oceans meet"

Comfortable seating arrangements"

Cheap Educational Tours for
Students at liberal concessions.
Buses available for private hire

NAGERCOIL.

Nagercoil—Cape Comorin.
Nagercoil—Ajugramom.
Nagercoil—Colachel.
Nagercoil—Azhakiapandi-
puram.

Proposed Services.

Quilon—Shenkotta.
Kottayam—Alwaye.
Kottayam—Deviculom.
Kottayam—Kumili.
Alwaye—Devicolam.
Alwaye—Parur.
Quilon—Alleppey.
Alleppey—Aroor.

FOR TERMS APPLY TO

The Director of
State Transport, Trivandrum
Travancore.

Travancore Government Ceramic Concerns.

KUNDARA, S. I. Ry.

SPECIALISTS IN

CHINA CLAY

for
Textile,
Paper,
Pottery,
Etc.

**SANITARY WARES
DRAINAGE PIPES**

Electrical
Insulators
of
All Types.

REFRACTORIES

for
Iron and Steel Works,
Furnaces
All Kinds of Boilers,
Fire-Bricks.

Fire-Clays,
Zircon Bricks,
Sillimenite Bricks, Etc.

STONEWARE

Acid containers,
Pickle Jars,
Household Utensils, Etc.